

Apstiprināts ar Eiropas Kopienas iniciatīvas
EQUAL programmas Latvijai 2004.-
2006.gadam uzraudzības komitejas
2009.gada 23.aprīļa lēmumu Nr.1/2009

LATVIJA

**EIROPAS KOPIENAS INICIATĪVAS
EQUAL**

**NOSLĒGUMA ZIŅOJUMS
(APTVĒR ARĪ 2008. GADU)**

**Eiropas Sociālais fonds:
Palīdz attīstīt nodarbinātību,
sekmējot iespēju tikt
nodarbinātam, uzņēmējdarbības
garu un vienlīdzīgas iespējas un
ieguldījumus cilvēkresursos**

Saturs

Saīsinājumi	4
Ievads.....	6
Programmas dati	6
1. Sociāli ekonomiskās situācijas attīstība (Padomes regulas Nr.1260/1999 37. panta 2.a daļa).....	7
1.1. Izmaiņu apraksts	7
1.2. Izmaiņu ietekme	9
1.3. Jautājumi attiecībā uz nacionālo līdzfinansējumu	9
2. EQUAL prioritāšu ieviešanas progress (Padomes regulas Nr.1260/1999 37.panta 2.b daļa).....	10
2.1. EK iniciatīvas EQUAL programmas un Programmas papildinājuma grozījumi	10
2.2. Tēmu ieviešanas virzība	11
2.3. Integrētā pieeja programmas līmenī	21
2.4. Pasākumi EQUAL pamatprincipu sekmēšanai	24
2.4.1. Partnerība.....	24
2.4.2. Pilnvarošana (gan mērķgrupas, gan sadarbības partneru)	27
2.4.3. Starpvalstu sadarbība	29
2.4.4. Inovācijas.....	36
2.4.5. Dzimumu līdztiesība un dzimumu līdztiesības integrētā pieeja	42
2.5. Ieviešanas apstākļi un gada laikā konstatētās grūtības	44
3. Finanšu informācija (Padomes regulas Nr.1260/1999 37.panta 2.c daļa).....	45
3.1. Finanšu datu kopsavilkums	45
3.2. Finanšu prognožu un faktiski veikto izdevumu salīdzinājums.....	48
3.3. Grūtības „N+2” noteikuma ievērošanā un priekšlikumi procedūras pilnveidošanā.....	48
3.4. Standarta kategorizācija.....	49
4. Vadošās iestādes un uzraudzības komitejas veiktie pasākumi, nodrošinot ieviešanas kvalitāti un efektivitāti (Padomes regulas Nr.1260/1999 37.panta 2.d daļa)	459
4.1. Uzraudzības, finanšu kontroles un novērtēšanas pasākumi.....	49
4.1.1. Nacionālā atbalsta vienība	49
4.1.2. Kvalitātes vadība: atbalsts partnerībām, programmas vadības pilnveidošana	55
4.1.3. Uzraudzības komiteja	56
4.1.4. Novērtēšana	58
4.1.5. Informācijas un datu apmaiņa par sadarbības partnerībām un rezultātiem ES līmenī ...	60
4.1.6. Finanšu kontrole	60
4.2. Nozīmīgāko problēmu raksturojums	65
4.2.1. Apkopojums par būtiskām problēmām, kam ir tieša ietekme uz programmas īstenošanu un veiktiem pasākumiem	65
4.2.2. Rīcība, atbildot uz ikgadējā pārskata rezultātā saņemtām rekomendācijām, atbilstoši Padomes regulas Nr.1260/1999 34(2).pantam	65
4.2.3. Jebkādu konstatēto neatbilstību finansiālā ietekme, veiktie vai nepieciešamie pasākumi to novēršanai	53
4.3. Informācijas un publicitātes pasākumi	68
5. Pasākumi, kas veikti, lai nodrošinātu atbilstību Kopienas politikai un lai nodrošinātu visas Kopienas strukturālās palīdzības koordināciju (Padomes regulas Nr.1260/1999 37.panta 2.d daļa)..	71
5.1. Pasākumi, kas veikti, lai nodrošinātu visas strukturālās palīdzības koordināciju (citas Kopienas iniciatīvas, struktūrfondu, Eiropas Bēgļu fonds, Eiropas Investīciju banka un citi finanšu instrumenti).....	71
5.2. Pasākumi, kas veikti, lai nodrošinātu atbilstību Kopienas politikai:.....	72
5.2.1. Atbilstība Eiropas Nodarbinātības stratēģijai un nodarbinātības vadlīnijām	72
5.2.2. Ieguldījums cīņā pret nabadzību un sociālo atstumtību.....	73
5.2.3. Sabiedriskie iepirkumi	74
5.2.4. Atbilstība Kopienas politikai par sieviešu un vīriešu līdztiesību	74

PIELIKUMI.....	77
1.pielikums. Kopsavilkums par prioritātes „Darba spēju veicināšana” projektu ietvaros sniegto atbalstu personām līdz 2007.gada beigām.....	77
2.pielikums. Kopsavilkums par prioritātes „Vienādas iespējas sievietēm un vīriešiem” projektu ietvaros sniegto atbalstu personām līdz 2007.gada beigām.....	77
3.pielikums. Kopsavilkums par prioritātes „Patvēruma meklētāji” projektu ietvaros sniegto atbalstu personām līdz 2007.gada beigām.....	79
4.pielikums. Līdz 31.12.2007. sagatavotās izdevumu deklarācijas un saņemtie maksājumi no EK, EUR.....	80
5.pielikums. Kopsavilkuma finanšu tabula uz 31.12.2007., EUR.....	80
6.pielikums. „N+2” noteikuma ievērošana EQUAL programmā. ESF līdzfinansējuma daļa (EUR).....	83
8.pielikums. Eiropas Kopienas iniciatīvas EQUAL vadošās iestādes 2007.gadā veikto pārbaūžu un auditu kopsavilkums.....	95

Saīsinājumi

a/s	Akciju sabiedrība
apvienība „Apeirons”	Invalīdu un viņu draugu apvienība „Apeirons”
BĢLM	Bērnu un ģimenes lietu ministrija
BPAB	Bērnu paliatīvās aprūpes biedrība
CAT	Cultural Analysis Tool
centrs „Marta”	Resursu centrs sievietēm „Marta”
CSP	Centrālās statistikas pārvalde
EK	Eiropas Komisija
EM	Ekonomikas ministrija
EQUAL	Eiropas Kopienas iniciatīvas EQUAL programma
ES	Eiropas Savienība
ESF	Eiropas Sociālais fonds
EUR	Eiropas Savienības naudas vienība
FM	Finanšu ministrija
IeM	Iekšlietu ministrija
IKP	Iekšzemes kopprodukts
ISEC	Izglītības satura un eksaminācijas centrs
ĪUMSILS	Īpašu uzdevumu ministra sabiedrības integrācijas lietās sekretariāts
IZM	Izglītības un zinātnes ministrija
Komisijas regula (EK) Nr. 438/2001	2001. gada 2. marta Komisijas regula (EK) Nr. 438/2001, kas reglamentē Padomes Regulas (EK) Nr. 1260/1999 izpildi attiecībā uz vadības un kontroles sistēmām, ko piemēro no struktūrfondiem piešķirtajai palīdzībai
LBAS	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība
LDDK	Latvijas Darba devēju konfederācija
LIKTA	Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācija
LM	Labklājības ministrija
LNS	Latvijas Nedzirdīgo savienība
LPS	Latvijas Pašvaldību savienība
LR	Latvijas Republika
LVL	Latvijas valsts lats
MASOC	Mašīnbūves un metālapstrādes uzņēmēju asociācija
MK	Ministru kabinets
NAP	Nacionālais attīstības plāns
NVA	Nodarbinātības valsts aģentūra
NVO	Nevalstiskā organizācija
Padomes regula Nr.1260/1999	Padomes 1999.gada 21.jūnija Regula (EK) Nr.1260/1999, kas nosaka vispārīgus noteikumus par struktūrfondiem
PKIVA	Profesionālās karjeras izvēles valsts aģentūra
PMLP	Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde
RAPLM	Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija
RPNC	VSIA „Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs”

s/o „SUSTENTO”	Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācija „SUSTENTO”
SIA	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
SIVA	Sociālās integrācijas valsts aģentūra
SIF	Sabiedrības integrācijas fonds
SPP	Sociālo pakalpojumu pārvalde
SRC	Sociālās rehabilitācijas centrs
Tematiskā grupa	Ar LM 23.01.2006. rīkojumu Nr. 14 izveidotā EQUAL tematiskā grupa „Vienādas iespējas darba tirgū”
TM	Tieslietu ministrija
Vadības grupa	Ar LM 23.01.2006. rīkojumu Nr. 15 izveidotā EQUAL integrētās pieejas politikas vadības grupa
VIAA	Valsts izglītības attīstības aģentūra
VM	Veselības ministrija
VPD	Valsts probācijas dienests
web	World Electronic Broadcast

Ievads

Saskaņā ar Padomes 1999.06.21. Regulas (EK) Nr.1260/1999, kas nosaka vispārīgus noteikumus par struktūrfondiem (turpmāk- Padomes Regula Nr.1260/1999), 37.pantu, vadošās iestādes pienākums ir sešu mēnešu laikā pēc katra kalendārā gada beigām iesniegt Eiropas Komisijā gadskārtējo ieviešanas ziņojumu. Šis ir Eiropas Kopienas iniciatīvas EQUAL (turpmāk- EQUAL) programmas Latvijai 2004.-2006.gadam nobeiguma ziņojums, kas aptver arī 2008.gadu un laika periodu no 2004.01.01. līdz 2008.12.31.

Šī ziņojuma mērķi ir:

- 1) sniegt Eiropas Komisijai (turpmāk- EK) pilnu pārskatu par programmas ieviešanas gaitu, rezultātiem un to ietekmējošiem faktoriem,
- 2) dot iespēju uzraudzības komitejai izvērtēt programmas īstenošanā sasniegto 2008.gada laikā,
- 3) būt pamatā EK un vadošās iestādes sarunām ikgadējā pārskata laikā, ko veic atbilstoši Padomes regulas Nr.1260/1999 34.panta 2.daļai.

Šī ziņojuma iesniegšana EK ir viens no nosacījumiem, kas jāizpilda, lai EK veiktu galīgā saldo maksājumu faktisko izdevumu atlīdzināšanai saskaņā ar Padomes regulas Nr.1260/1999 32.pantu. Šī ziņojuma forma un saturs atbilst EK ieteikumiem.

Programmas dati

Eiropas Savienības dalībvalsts: Latvija.

Programmēšanas periods: 2004.- 2006.gads.

Programma apstiprināta ar EK 2004.06.29. lēmumu Nr. CCI: 2004LV050PC001, atsauce C(2004)2539.

1. Sociāli ekonomiskās situācijas attīstība (Padomes regulas Nr.1260/1999 37. panta 2.a daļa)

1.1. Izmaiņu apraksts

Demogrāfiskā situācija

Latvijas teritorija aptver 64 589 km. Iedzīvotāju blīvums Latvijas teritorijā 2008.gada sākumā bija vidēji 35,2 iedzīvotāji uz km², un tas ir ievērojami zemāks par vidējiem rādītājiem Eiropas Savienības (turpmāk – ES) dalībvalstīs. Iedzīvotāju skaits Latvijas pilsētās 2008.gada sākumā bija 1,55 miljoni, no tiem 46,5% iedzīvotāju dzīvoja galvaspilsētā. Latvijā sieviešu skaita pārsvars pār vīriešiem saglabājies nemainīgs arī 2008.gadā - 53,9%. 2008. gada sākumā 41% iedzīvotāju bija nelatvieši, kas liecina par Latvijas iedzīvotāju etnisko neviendabīgumu.¹

Latvijas iedzīvotāju skaits arī 2008.gadā turpināja samazināties. Ja 2008. gada janvārī Latvijā bija 2.27 miljoni, tad novembrī - 2,26 miljoni iedzīvotāji, kas ir par 9,95 tūkstošiem cilvēku mazāk nekā gada sākumā.

Iedzīvotāju skaits dabīgās populācijas izmaiņu ietekmē (mirušo skaitam pārsniedzot jaundzimušo skaitu) 2008. gada desmit mēnešos samazinājies par 7 550 cilvēkiem. 2008. gada desmit mēnešos Latvijā no citām valstīm imigrējuši 3 097 cilvēki, savukārt uz dzīvi citās valstīs devušies 5 498 cilvēki. Emigrācijas pārsvars pār imigrāciju 2008. gada desmit mēnešos samazinājis iedzīvotāju skaitu par 2 401 cilvēkiem. Salīdzinājumam - 2007. gadā 1 930 emigrācijas pārsvars pār imigrāciju bija 1,93 tūkstoši cilvēku. Kopumā no 2004. gada līdz 2008. gada sākumam iedzīvotāju skaits Latvijā ir samazinājies par gandrīz 38 000 cilvēkiem.²

Demogrāfiskās prognozes liek secināt, ka Latvijas iedzīvotāju vidējais vecums turpinās palielināties. Pēc *Eurostat*, Latvijas universitātes un Centrālās statistikas pārvaldes (turpmāk – CSP) speciālistu kopīgiem aprēķiniem, līdz 2030.gadam ekonomiski neaktīvās vecuma grupas cilvēku (65+) īpatsvars no 16,5% 2005. gadā var sasniegt 21,3% līmeni 2030.gadā.³

Makroekonomiskā situācija

No 2004.gada līdz 2007. gadam Latvijas ekonomiskā attīstība risinājusies pozitīvā gultnē, taču šobrīd attīstības virziens strauji mainījies. Pārmērīgā ekonomikas izaugsme, kredītēšanas apjomu kāpums, augstā inflācija un pārmērīgs tekošā konta deficīts 2008. gada nogalē radījis nepieciešamību pēc radikāliem makroekonomiskās situācijas stabilizācijas pasākumiem.

Ekonomikas ministrijas (turpmāk – EM) 2008.gada septembra informatīvajā ziņojumā „Par makroekonomisko situāciju valstī”⁴ norādīts, ka 2008.gada 2.ceturkšņa Latvijas iekšzemes kopprodukta (turpmāk – IKP) pieaugums mazinājies un notiek ekonomisko aktivitāšu izsīkums. IKP pieaugums līdz šim ir noticis galvenokārt uz strauji pieaugušā iekšzemes patēriņa un investīciju rēķina, taču šobrīd vērojams straujš iekšējā pieprasījuma samazinājums, kā arī arvien izteiktāki izpaužas ārējā pieprasījuma pavājināšanās, galvenokārt rūpniecībā un transporta pakalpojumos.

Saskaņā ar CSP IKP novērtējumu 2008.gada 2.ceturksnim, tā apjoms, salīdzinot ar 2007.gada 2.ceturksni, ir samazinājies par 0,2%. Pēc *Eurostat* novērtējuma, IKP uz vienu iedzīvotāju pēc pirktpējas paritātes 2007.gadā bija 58,1% no ES-27 vidējā līmeņa. Salīdzinājumā ar 2004.gadu atpalcību no ES valstu vidēja līmeņa bija izdevies samazināt par 12,3 procentiem.

¹ Latvijas Centrālās statistikas pārvalde. www.csb.gov.lv (skatīts. 08.12.2008.)

² Turpat, (skatīts. 02.12.2008.)

³ *Detalizēts darbspēka un darba tirgus pētījums tautsaimniecības sektoros*, 2007, Rīga: Latvijas Universitāte, Eiropas Savienības struktūrfondu nacionālā programma „Darba tirgus pētījumi” projekts „Labklājības ministrijas pētījumi” Nr. VPD1/ESF/NVA/04/NP/3.1.5.1/0001003, 118.lpp.

⁴ Informatīvais ziņojums „Par makroekonomisko situāciju valstī”, 2008, Rīga: Ekonomikas ministrija.

Latvijas IKP palielinājumu veicināja galvenokārt produktivitātes pieaugums un mazākā mērā nodarbinātības palielinājums. Latvijas produktivitātes līmeņa tuvināšanās ES vidējam līmenim norit lēnāk, nekā IKP uz vienu iedzīvotāju līmeņa tuvināšanās. IKP uz vienu strādājošo (produktivitāte), rēķināts pirkspējas paritātes vienībās, 2007.gadā Latvijā pēc *Eurostat* novērtējuma, bija 53,5% no ES-27 vidējā līmeņa.

Latvijas negatīvā tirdzniecības bilance sāka uzlaboties 2007.gada 4.ceturksnī un bija vērojama arī 2008.gada 1.ceturksnī. 2008.gada pirmajos septiņos mēnešos preču eksporta apjoms bija par 15,3% lielāks faktiskajās cenās nekā iepriekšējā gada atbilstošā periodā. Kopējais Latvijas eksports 2008.gada septiņos mēnešos salīdzinājumā ar atbilstošu periodu 2007.gadā palielinājās par 15,3%. Tomēr preču un pakalpojumu eksports uzrāda samazināšanās tendenci, ko ietekmē pieprasījuma samazinājums tirdzniecības partnervalstīs.

Arī maksājumu bilances finanšu kontā pēdējos divos ceturkšņos notikušas būtiskas pārmaiņas – samazinājies komercbanku piesaistīto ārvalstu finanšu līdzekļu apjoms. Ārvalstu tiešās investīcijas ir samazinājušās, it īpaši 2008.gada 2.ceturksnī.

Pēc EM prognozēm⁵, gada vidējā inflācija varētu būt 15,8-16%. Valsts budžeta izpilde ar pārpalikumu 2008.gadā 1% apjomā no IKP un 2009.gadā 1,2% no IKP netiks sasniegta un 2009.gadā valsts konsolidētā budžeta finansiālais deficīts ir 3,5% no IKP.

2008.gada oktobra beigās EM sagatavotajā informatīvajā ziņojumā „Par pasākumu makroekonomiskās situācijas stabilizācijai 2008.-2009.gadam izpildes gaitu”⁶ tiek uzsvērti trīs politikas virzieni, un katrā no tiem ir noteikti konkrēti mērķi un uzdevumi 2008. un 2009.gadā:

- 1) fiskālā atbildība, nodokļu politika un budžeta ieņēmumu un izdevumu efektivitātes paaugstināšana;
- 2) produktīvās kapacitātes paaugstināšana. Galvenie uzdevumi ir administratīvās slodzes mazināšana; uzņēmējdarbības uzsākšanas un finanšu pieejamības veicināšana; konkurences nodrošināšana un administratīvi regulējamo cenu noteikšana; eksporta veicināšana; elastīga darba tirgus veidošana; energoefektivitātes uzlabošana;
- 3) zināšanu ietilpīgas ekonomikas veidošana. Šis virziens, kas veidos stabilas izaugsmes garantu nākotnē un līdz ar to nodrošinās līdzsvarotu ekonomisko attīstību, ir ekonomiskā modeļa maiņa no lēta darbaspēka priekšrocību izmantošanas uz zināšanu ietilpīgu ekonomiku.

Nodarbinātība un bezdarbs

2008. gada otrajā pusē nodarbināto skaits ir samazinājies un pieaug bezdarba līmenis. Strauji samazinās brīvo darba vietu skaits, kas sāka samazināties kopš 2007.gada otrā ceturkšņa.

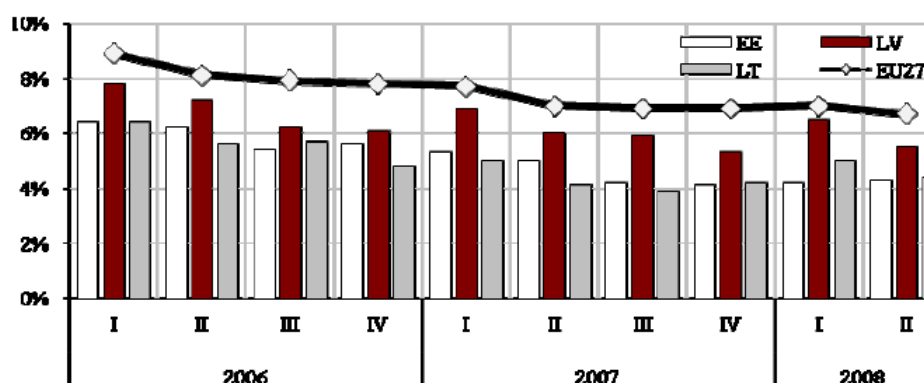
Bezdarba līmenī ir notikušas izmaiņas – tas palielinājies no 5,3% 2007.gada ceturksnī līdz 6,5% 2008.gada 1.ceturksnī, 2009. gada sākumā sasniedzot 8,3 %. Ekonomiskās izaugsmes tempiem samazinoties, samazinās arī pieprasījums darba tirgū. Vienlaikus jāatceras, ka bezdarba līmeņa palielināšanās vēl tikai sagaidāma, jo nodarbinātības līmeņa izmaiņas laika ziņā vienmēr atpaliek no ekonomisko aktivitāšu izmaiņām, vidēji par 2-4 mēnešiem.

⁵ Informatīvais ziņojums „Par pasākumu makroekonomiskās situācijas stabilizācijai 2008.-2009.gadam”, 2008, Rīga: Ekonomikas ministrija.

⁶ Informatīvais ziņojums „Par pasākumu makroekonomiskās situācijas stabilizācijai 2008.-2009.gadam izpildes gaitu”, 2008, Rīga: Ekonomikas ministrija.

Bezdarba līmenis pa ceturkšņiem

(sezonāli neizlīdzināti dati)

Avots: Informatīvais ziņojums „Par pasākumu makroekonomiskās situācijas stabilizācijai 2008.-2009.gadam”, 2008, Rīga: Ekonomikas ministrija.

Izmaiņas sagaidāmas arī darbaspēka atalgojumā. Kopš 2004.gada vidējā bruto samaksa tautsaimniecībā ir būtiski augusi. 2004.gadā tā bija 211 Ls, 2008. gada augustā par 261 Ls vairāk un sasniedza 472 LVL⁷, tomēr makroekonomiskās situācijas stabilizācijas ietvaros paredzēta arī darbaspēka atalgojuma samazināšana.

1.2. Izmaiņu ietekme

Eiropas Padomes ieteikumos par atjauninātu 2007.gada redakciju dalībvalstu un Kopienas ekonomikas politikas vispārējām pamatnostādņēm un par dalībvalstu nodarbinātības politikas īstenošanu, atzīts, ka Latvija ir veikusi pasākumu kopumu, kas ir veiksmīgi atbalstījis darba tirgus darbību. Vienlaikus minētas šādas Latvijas valsts reformu programmas politikas jomas, kurās prioritārā kārtībā jārisina pastāvošās problēmas: veicami konkrētāki pasākumi, lai nodrošinātu makroekonomisku stabilitāti; pētniecības un attīstības stratēģijas turpmāku attīstību, lai uzlabotu prioritāšu noteikšanu un palielinātu privātā sektora iesaistīšanos; kā arī stingrāki pasākumi, lai uzlabotu darbaspēka piedāvājumu un uzlabotu darba ņēmēju kvalifikāciju.

Minētie ieteikumi ņemti vērā, izstrādājot darbības programmas ES fondu ieviešanai 2007.-2013.gada plānošanas periodā.

Lai arī sociāli ekonomiskās situācijas aktualizēšana un analīze neietilpa programmas ārējā novērtējuma 2007.gada darba uzdevumā, tomēr, analizējot EQUAL pamatprincipu efektivitāti, izdarīti virkne secinājumu, kas apstiprina EQUAL projektu ieguldījumu veidojot pozitīvas pārmaiņas sabiedrības attieksmē un informētībā.

EQUAL kā „politikas laboratorijas” nozīme nostiprināta arī Eiropas Sociālā fonda (turpmāk – ESF) darbības programmā „Cilvēkresursi un nodarbinātība” 2007.-2013.gadam, plānojot atbalstu inovatīvo risinājumu meklējumiem un labas prakses piemēru integrēšanai darba tirgus politikās un praksē. Kā prioritāri jautājumi nodarbinātības jomā izvirzīti elastības un drošības darba vietā risinājumi, kā arī migrācijas jautājumu vadība nodarbinātības kontekstā.

1.3. Jautājumi attiecībā uz nacionālo līdzfinansējumu

Latvijas valdība jau 2004.gadā ir paudusi apņēmību nodrošināt līdzfinansējumu EQUAL projektiem no Latvijas valsts budžeta. Atbilstoši šim lēmumam, valsts budžeta ilgtermiņa saistībās plānotais attiecināmais finansējums EQUAL programmai kopā 2004.-2008.gada periodam bija 7 520 738 LVL, no kuriem 1 880 184,50 jeb 25% bija plānoti valsts

⁷ Latvijas Centrālās statistikas pārvalde. www.csb.gov.lv (skatīts. 18.12.2008.)

budžeta līdzfinansējuma nodrošināšanai. Laikā no 01.01.2004. līdz 31.12.2008. faktiski veikti attiecināmie izdevumi ir par summu 7 463 431,11 LVL, no kuriem 1 865 857,77 LVL jeb 25% - valsts budžeta līdzfinansējuma nodrošināšanai.

2. EQUAL prioritāšu ieviešanas progress (Padomes regulas Nr.1260/1999 37.panta 2.b daļa)

2.1. EK iniciatīvas EQUAL programmas un Programmas papildinājuma grozījumi

Vadošā iestāde – Labklājības ministrija (turpmāk – LM) 2004. gada sākumā atbilstoši Padomes regulas Nr.1260/1999 18.(3.) pantam sagatavoja EQUAL programmas papildinājuma projektu. EQUAL uzraudzības komiteja apstiprināja izstrādāto EQUAL programmas papildinājumu 2004.05.10.

Atbilstoši Padomes regulas Nr.1260/1999 15.(6.) pantam, vadošā iestāde iesniedza apstiprināto programmas papildinājumu Eiropas Komisijai 2004.09.02.

2005. gadā vadošā iestāde, konsultējoties ar Eiropas Komisiju, ierosināja, un uzraudzības komiteja 2005.06.16. sēdē apstiprināja šādus grozījumus EQUAL programmas papildinājumā:

1) LM struktūras izmaiņu atspoguļojums. 2004.10.11. LM tika izveidots Iekšējā audita un riska pārvaldības departaments, tāpēc visā programmas papildinājuma tekstā vārdi „Iekšējā audita nodaļa” tika aizstāti ar vārdiem „Iekšējā audita un riska pārvaldības departaments”. 2005.03.01. LM tika izveidots Eiropas Savienības struktūrfondu departaments, tāpēc programmas papildinājuma tekstā vārdi „Finanšu vadības un Eiropas Savienības struktūrfondu departaments” tika aizstāts ar vārdiem „Eiropas Savienības struktūrfondu departaments”;

2) izmaiņas funkciju sadalījumā. Līdz 2005.03.01. par finanšu plānošanu un maksājumu prognožu sagatavošanu, kā arī pārskatu un finansējuma pieprasījumu izvērtēšanu atbildīga LM EQUAL politikas nodaļa, bet par finanšu pārbaudēm – Struktūrfondu ieviešanas nodaļa, savukārt pēc 2005.03.01. atbildība par minēto funkciju veikšanu tika uzdots EQUAL ieviešanas nodaļai;

3) programmas papildinājuma 7.sadaļa „Novērtēšana” tika papildināta ar:

- 2004.12.07. izveidotās EQUAL programmas un projektu īstenošanas pastāvīgās novērtēšanas vadības grupas sastāvu;

- novērtēšanas vadības grupas uzdevumiem, atbilstoši tās nolikumam;

4) programmas papildinājuma 5.1.sadaļa „Informācijas un komunikācijas rīcības plāns” tika aktualizēts atbilstoši 2004.12.05. apstiprinātajai LM ESF un EQUAL Komunikācijas stratēģijai 2004. – 2006.gadam, kā arī papildināta ar informāciju par informācijas un publicitātes pasākumu īstenošanas indikatīvo budžetu un novērtēšanas kritērijiem;

5) programmas papildinājumam tika pievienots pielikums - finanšu tabula 2004.-2006.gadam, sadalījumā pa prioritātēm un tēmām, kā to nosaka Padomes regulas Nr.1260/1999 18.3.(b) pants;

6) tika aktualizēts Programmas papildinājuma pielikums „Tehniskās palīdzības darba programma”, to aizstājot ar LM 2005.gada maija normatīvo aktu Nr.14/NOR „Kārtība, kādā īsteno Eiropas Kopienas iniciatīvas EQUAL tehniskās palīdzības prioritāti”.

2005.10.25. uzraudzības komiteja rakstiskās procedūras veidā precizēja 2005.06.16. komitejas sēdē pieņemtos grozījumus EQUAL programmas papildinājuma pielikumam „Eiropas Kopienas iniciatīva EQUAL programmas papildinājuma 2004.- 2006.gadam finanšu tabula, sadalījumā pa prioritātēm un tēmām” jaunā redakcijā. Precizējumi tika veikti, lai atspoguļotu Kopienas līdzfinansējuma īpatsvaru privātā līdzfinansējuma gadījumā. LM piedāvātie un uzraudzības komitejā apstiprinātie grozījumi saskaņoja EQUAL programmas papildinājumam pievienoto finanšu tabulu ar EQUAL programmai pievienoto finansēšanas plānu.

2006.gada 4.ceturksnī EQUAL vadošā iestāde ierosināja grozījumus EQUAL programmai pievienotajā finanšu tabulā, ierosinot veikt programmai piešķirtā finansējuma pārdali starp prioritāti „Darba spēju veicināšana” un prioritāti „Vienādas iespējas”, lai veicinātu abu prioritāšu projektu pēc iespējas efektīvu īstenošanu. EK lēmums K(2007) 1260, ar ko groza Lēmumu C(2004)2539 par Kopienas iniciatīvas programmas apstiprināšanu cīņai ar diskrimināciju un nevienlīdzību saistībā ar darba tirgu (EQUAL) Latvijā (CCI: 2004 LV 05 0 PC 001) tika pieņemts 2007.03.14.

EK lēmuma pieņemšana 2007. gadā ļāva turpināt EQUAL uzraudzības komitejas 2006.11.02. uzsākto procesu un atbilstoši grozīt EQUAL programmas papildinājumā Latvijai 2004.-2006.gadam noteikto finanšu dalījumu pa programmas prioritātēm. Tādējādi, 2007.04.14. tika uzsākta lēmuma pieņemšanas rakstveida procedūra, un 2007.05.10. tika pieņemts EQUAL uzraudzības komitejas lēmums Nr.1/2007 par grozījumiem Eiropas Kopienas iniciatīvas EQUAL programmas papildinājumā 2004.-2006.gadam (turpmāk – programmas papildinājums). Ar minēto lēmumu jaunā redakcijā tika izteikts programmas papildinājuma 1.pielikums „Eiropas Kopienas iniciatīvas EQUAL programmas papildinājuma 2004.-2006.gadam finanšu tabula, sadalījumā pa prioritātēm un tēmām” un tika nodrošināta programmas papildinājumā noteiktā finanšu dalījuma pa programmas prioritātēm atbilstība EQUAL programmas grozījumiem.

2.2. Tēmu ieviešanas virzība

EQUAL programmas īstenošana organizēta sekojošos posmos:

- ♦ 2004.gada jūlijs – decembris – atklāts projektu konkurss, apstiprināmo projektu izvēle;
- ♦ 2005.gada janvāris – 2007.gada decembris – EQUAL projektu īstenošana, t.sk.:
 - 2005.gada janvāris – jūnijs – nacionālo un starptautisko sadarbību izveide;
 - 2005.gada jūlijs – 2007.gada jūlijs – izstrādāto darba programmu ieviešana;
 - 2006.gada jūlijs – 2007.gada decembris – rezultātu apkopošana, izplatīšana un ieviešana.
- ♦ 2004.gads – 2009.gads – t.i. visā EQUAL programmas īstenošanas periodā – programmas realizācijas sagatavošana, vadība, uzraudzība, novērtēšana, informācijas un publicitātes aktivitātes, noslēgums.

EQUAL projektu atlases un vērtēšanas posmā sludinājums par iespēju pieteikt EQUAL projektus tika publicēts lielākajos nacionālajos laikrakstos 2004.06.21. Konkursa sludinājums tika ievietots arī Internetā gan LM mājas lapā (www.lm.gov.lv), gan tās uzturētajā Eiropas Sociāla fonda mājas lapā (www.esflatvija.lv), gan Finanšu ministrijas (turpmāk – FM) uzturētajā struktūrfondu mājas lapā(www.esfondi.lv).

EQUAL programmas ietvaros 2004.gadā Labklājības ministrijā tika iesniegti 39 projektu pieteikumi, tajā skaitā:

- 24 projekti tika iesniegti prioritātē „Darba spēju veicināšana”;
- 13 projekti tika iesniegti prioritātē „Vienādas iespējas sievietēm un vīriešiem”;
- 2 projekti tika iesniegti prioritātē „Atbalsts patvēruma meklētājiem”.

Projektu pieteikumu vērtēšanas procesa rezultātā tika apstiprināti desmit EQUAL projekti:

I prioritātē – Darba spēju veicināšana :

- „Personu ar garīgiem traucējumiem un psihiskām slimībām integrācija darba tirgu” ar apstiprināto projekta finansējumu sākotnēji 300 000 LVL, kas pēc konkursa EQUAL finansējuma saņēmējiem programmēšanas periodam nesadalītā finansējuma saņemšanai apstiprināts 385 659 LVL apmērā;
- „Jauni risinājumi bijušo ieslodzīto nodarbinātības veicināšanai” ar apstiprināto projekta finansējumu sākotnēji 1 316 957 LVL, kas pēc konkursa EQUAL finansējuma saņēmējiem programmēšanas periodam nesadalītā finansējuma saņemšanai apstiprināts 1 405 608 LVL apmērā;

- „Apmācība datoru un interneta lietošanā Latvijas bezdarbniekiem” ar apstiprināto projekta finansējumu sākotnēji 579 362 LVL, kas pēc konkursa EQUAL finansējuma saņēmējiem programmēšanas periodam nesadalītā finansējuma saņemšanai apstiprināts 712 864 LVL apmērā;
- „Invalīdiem draudzīgas pārmaiņas valsts likumdošanā, nodarbinātības vidē, nodokļu politikā un sabiedrības apziņā, lai padarītu invalīdu darba pielietojumu konkurētspējīgu darba tirgū un veicinātu tā pārtapšanu par invalīdu sociālās integrācijas virzītājspēku” ar sākotnēji apstiprināto projekta finansējumu 397 053 LVL;
- „Invalīdu nodarbinātības veicināšana” ar apstiprināto projekta finansējumu 1 320 000 LVL.

II prioritātē – Vienādas iespējas vīriešiem un sievietēm:

- „Atvērtu darba tirgu sievietēm” ar apstiprināto projekta finansējumu sākotnēji 1 209 466 LVL, kas pēc konkursa EQUAL finansējuma saņēmējiem programmēšanas periodam nesadalītā finansējuma saņemšanai apstiprināts 1 232 959 LVL apmērā;
- „Klusās rokas” ar apstiprināto projekta finansējumu sākotnēji 198 000 LVL, kas pēc konkursa EQUAL finansējuma saņēmējiem programmēšanas periodam nesadalītā finansējuma saņemšanai apstiprināts 241 079 LVL apmērā;
- „Profesiju segregācijas cēloņu mazināšana” ar apstiprināto projekta finansējumu 905 000 LVL;
- „Psihosociāla, medicīniska un garīga atbalsta sistēma neizārstējami slimam bērnam un viņa ģimenei pirms un pēc bērna nāves, lai palīdzētu līdzsvarot ģimenes un darba dzīvi, reintegrējoties sabiedrībā un darba tirgū” ar apstiprināto projekta finansējumu sākotnēji 198 000 LVL, kas pēc konkursa EQUAL finansējuma saņēmējiem programmēšanas periodam nesadalītā finansējuma saņemšanai apstiprināts 227 915 LVL apmērā.

III prioritātē – Atbalsts patvēruma meklētājiem:

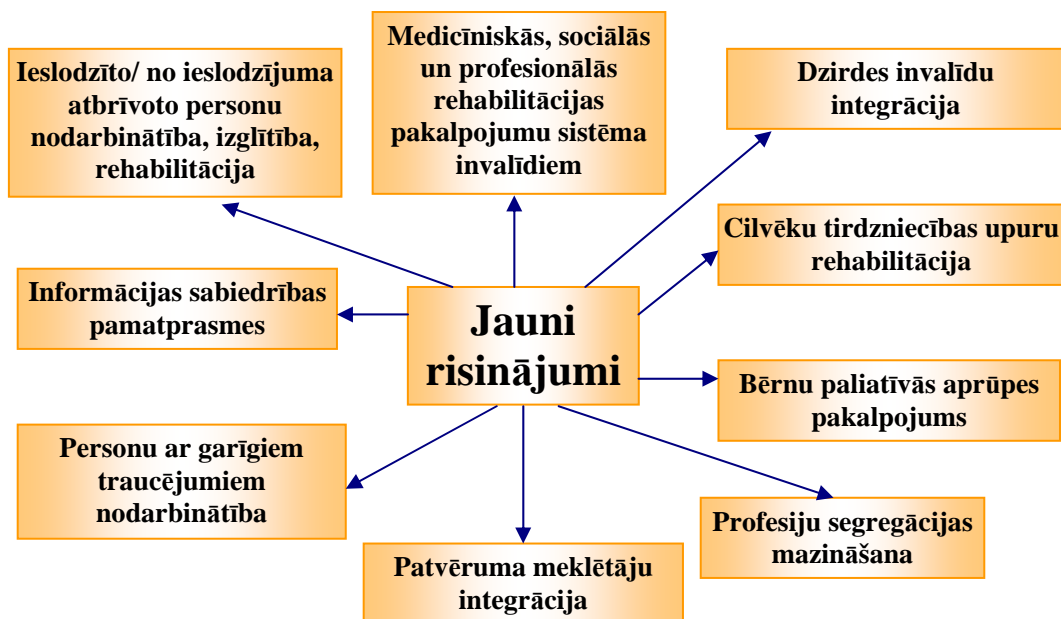
- „Soli pa solim” ar apstiprināto projekta finansējumu sākotnēji 369 186 LVL, kas pēc konkursa EQUAL finansējuma saņēmējiem programmēšanas periodam nesadalītā finansējuma saņemšanai atbilstoši apstiprināts 376 037 LVL apmērā.

Līgumi par EQUAL projektu īstenošanu tika parakstīti laikā no 2005.01.17. janvāra līdz 2005.02.11.

EQUAL projektu īstenošana notika laikā no 2005.gada janvāra līdz 2007.gada decembrim trijos posmos: no 2005.gada janvāra līdz ne vēlāk kā 2005.06.30. projekti īstenoja 1.posma „Nacionālo un starpvalstu partneru tīkla izveide” aktivitātes, no 2005.07.01. līdz 2007.06.30. projekti īstenoja 2.posma „Projekta izstrādāto darba programmu ieviešana” aktivitātes un no 2006.07.01. līdz ne vēlāk kā 2007.12.31. projekti īstenoja 3.posma „Rezultātu apkopošana, izplatīšana un ieviešana nacionālajā politikā” aktivitātes.

EQUAL projektu ietvaros tika meklētas jaunas nodarbinātības iespējas dažādām sabiedrības grupām, kurām nepieciešama palīdzība, lai varētu iekļauties darba tirgū. Vienlaikus tika īstenotas aktivitātes darbam ar sabiedrību, lai kļiedētu aizspriedumus par cilvēkiem ar invaliditāti, patvēruma meklētājiem, cilvēku tirdzniecības upuriem un citām projektu mērķgrupām.

EQUAL projektu rezultāti

EQUAL projekti ir iesnieguši gan progresa ziņojumus, gan EQUAL finansējuma pieprasījumus par 2005., 2006. un 2007.gadā veiktajām projektu aktivitātēm un veikto attiecināmo izmaksu summu.

EQUAL projektu finansējuma pieprasījumos par izdevumu periodu no 01.01.2004. līdz 31.12.2008. iekļauti projektu izdevumi 6 864 613,67 LVL apmērā jeb 99,7% no EQUAL projektiem piesaistītā finansējuma latos.

EQUAL izdevumu deklarācijās, t.sk. noslēguma deklarācijā iekļauti līdz 31.12.2008. Valsts kasē apstiprinātie EQUAL projektu finansējuma pieprasījumi 9 841 542,99 EUR apmērā jeb 100,49 % no EQUAL projektiem piesaistītā finansējuma EUR, kas veido 99,97 % no EQUAL programmā projektiem apstiprinātā finansējuma EUR.

Plānoto projektu aktivitāšu īstenošana tika veikta atbilstoši noslēgtajiem līgumiem.

Ar 2006.01.10. tika izbeigts LM un Latvijas Asociācijas cilvēkiem ar kustību traucējumiem „PONTES” (turpmāk – PONTES) noslēgtais līgums par projekta „Invalīdiem draudzīgas pārmaiņas valsts likumdošanā, nodarbinātības vidē, nodokļu politikā un sabiedrības apziņā, lai padarītu invalīdu darba pielietojumu konkurētspējīgu darba tirgū un veicinātu tā pārtapšanu par invalīdu sociālās integrācijas virzītājspēku” īstenošanu.

EQUAL projektu sasniegtie rezultāti sadalījumā pa prioritātēm ir šādi:

I PRIORITĀTE – DARBA SPĒJU VEICINĀŠANA

1. EQUAL projekts „Invalīdu nodarbinātības veicināšana”

Projekta mērķis - darba tirgū pieprasīto iemaņu un prasmju apguves veicināšana Latvijā dzīvojošiem invalīdiem darbaspējīgā vecumā un atbalsts to integrācijai darba tirgū.

Lai sasniegtu izvirzīto mērķi, tikai veikti pētījumi un situācijas analīze par invalīdu integrācijas iespējām Latvijas darba tirgū, profesionālās izglītības pedagogu kompetencēm darbā ar invalīdiem, profesionālās rehabilitācijas pakalpojumu atbilstību Latvijas darba tirgus piedāvājumam, invalīdu sociālā stāvokļa un vides atbilstības izvērtēšanu, kā arī tika apkopota informācija par cilvēkiem ar invaliditāti Latvijas masu medijos. Projekta īstenošanas gaitā tika

izstrādāti inovatīvi risinājumi invalīdu nodarbinātības politikas veicināšanai, radītas dažādas iespējas un pakalpojumu pieejamība cilvēkiem ar invaliditāti

Īstenojot projektu, tika veikts ieguldījums nevienlīdzības likvidēšanai darba tirgū, panākot darba spēju veicināšanu sociālās atstumtības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem – invalīdiem. Tā rezultātā tiek veicināta invalīdu iekļaušanās vai atgriešanās darba tirgū.

Projekta rezultāti:

- profesionālās rehabilitācijas pakalpojumu attīstībai izveidoti deviņi atbalsta punkti Latvijā (Cēsīs, Barkavā, Viesītē, Jelgavā, Kuldīgā, Cīravā, Rēzeknē, Daugavpilī, ar centru Jūrmalā), kuros tiek sniegta informācija un konsultācijas par Sabiedrības integrācijas valsts aģentūras (turpmāk – SIVA) piedāvātajiem pakalpojumiem un individuāliem piedāvājumiem, praksē tiek pielietoti EQUAL projekta ietvaros izstrādātie pakalpojumi: motivēšana profesionālās rehabilitācijas pakalpojumu saņemšanai, profesionālās piemērotības noteikšana;
- izstrādātas un aprobētas jaunas metodikas profesionālās piemērotības noteikšanai un metodikas invalīdu ar psihiskām saslimšanām profesionālajai apmācībai;
- izstrādāta jauna tehnoloģija valodas sintēzes pārveidošanai skaņas formātā latviešu valodā, kas ļauj personām ar redzes traucējumiem izmantot informācijas tehnoloģijas un patstāvīgi strādāt ar datoru, apgūt izglītības programmas, kas būtiski paaugstina cilvēku ar redzes problēmām apmācību un nodarbinātības iespējas. Programma ir pieejama bez maksas visiem, kam tā nepieciešama;
- izstrādāti 500 profesiju apraksti 27 profesionālās darbības jomās. Profesiju apraksti ietver 3 sadaļas: būtiskākās slodzes darba izpildes laikā, profesionālās piemērotības riski, rekomendācijas darba vietas un aprīkojuma pielāgošanai. Metodiskie materiāli ļauj noteikt invalīdu profesionālo piemērotību cilvēkiem ar dažādu cēloņu invaliditāti, tai skaitā cilvēkiem ar psihiskām saslimšanām. Profesiju aprakstus var izmantot arī profesiju izvēles speciālistu darbā, kā arī tie dod informāciju darba devējiem par nepieciešamiem darba vides pielāgojumiem, ja darbā tiek pieņemti cilvēki ar invaliditāti;
- aprobētās metodikas un programmas tiek izmantotas SIVA darbībā arī pēc projekta beigām, gan 9 atbalsta punktos Latvijas reģionos, gan sadarbības partneru darbā. Piemēram, runas sintēzes programmu izmanto Latvijas Neredzīgo savienība (turpmāk – LNS), savukārt, Arodslimību ārstu biedrība izmanto EQUAL produktu „Profesiju apraksti cilvēku funkcionālās noslodzes raksturošanai darba izpildes laikā“. Interesi par šo materiālu ir izteikusi Valsts darba inspekcija;
- izstrādāti atsevišķi mācību metodisko materiālu moduļi invalīdiem profesijas apguvei, piemēram, MS Word mācību materiāls apmācībai e-vidē (60 stundas), MS Excel mācību materiāls, angļu valoda e-vidē iesācējiem (60 stundas), interneta izmantošana angļu valodas stundās u.c. Būtisks faktors, kas ļauj prognozēt izstrādāto programmu cilvēkiem ar invaliditāti ilgtermiņā, ir arī izstrādātā un licencētā profesionālās pilnveides izglītības programma profesionālās izglītības pedagogiem un sociālajiem darbiniekiem darbam ar invalīdiem. Pagaidām šo programmu apgūst speciālisti, kuri strādā ar invalīdiem SIVA piedāvāto pakalpojumu ietvaros. Būtu lietderīgi, ja šo programmu apgūtu visi speciālisti, kuri strādā ar invalīdiem, taču šādā gadījumā nepieciešams valsts atbalsts, lai visi speciālisti šo programmu varētu apgūt bez maksas;
- darba devēji aktīvāk piedāvā prakses vietas savos uzņēmumos. Ap 50% no invalīdiem, kuri bijuši praksēs, tur paliek strādāt.

2. EQUAL projekts „Apmācība datoru un interneta lietošanā Latvijas bezdarbniekiem”

Projekta mērķis - palīdzēt bezdarbniekiem pārvarēt digitālo atstumtību, tādējādi veicinot šīs sociālās atstumtības riskam pakļauto iedzīvotāju grupas iekļaušanos darba tirgū un visas sabiedrības dzīvē.

Projekta mērķa sasniegšanai sākotnēji tika izstrādāta un aprobēta programma datorprasmju un Interneta iespēju izmantošanas apguves programma, pēc kuras tika veiktas

8010 bezdarbnieku un darba meklētāju apmācības Latvijas reģionos (55% no tām Latgalē). Pēc kursa beigšanas bezdarbnieki datoru un internetu varēja izmantot darba meklēšanā, patstāvīgam darba tirgum nepieciešamo pamatprasmju un iemaņu apguvei, CV un motivācijas vēstuļu rakstīšanā, e-pakalpojumu izmantošanā un informācijas apmaiņai.

Programma veicināja bezdarbnieku personisko un sociālo aktivitāti, jo tā ietver arī pašizglītošanās komponenti. Paralēli apmācībai, projekta gaitā tika apzinātas vajadzības un izstrādāti atbilstoši e-apmācību kursi, kas ļāva bezdarbniekiem, izmantojot kursus apgūtās iemaņas, patstāvīgi apgūt jaunas zināšanas ar mērķi panākt viņu integrēšanos aktīvajā darba tirgū.

Projekta laikā iegūtās zināšanas un pieredze tika apkopota, lai to varētu tālāk izmantot bezdarbnieku apmācībai un pārkvalifikācijai, kā arī iegūto pieredzi iekļaut mūžizglītības sistēmā Latvijā.

Īpaša uzmanība tika veltīta mazpilsētām un lauku rajoniem. Šis mērķis bija virzīts informācijas sabiedrības attīstībai, lai uzlabotu dzīves kvalitāti un darba iespējas. Pieaugot darbaspēka prasmēm un izglītībai, uzlabosies arī investīciju vide Latvijas ekonomikā, īpaši lauku reģionos. Projekta laikā tika apzināti arī interneta publiskās pieejas punkti, izveidota publiski pieejama digitālā karte (284 publiskie Internet pieejas punkti) un izstrādātas rekomendācijas to attīstībai. Projekts sekmēja arī pašvaldību resursu optimizēšanu.

Projekta rezultāti:

- izstrādāta metodoloģija, kura ļauj vienkāršā un saprotamā veidā bezdarbniekiem un darba meklētājiem apgūt datorprasmes, kuras viņi var izmantot darba tirgū un pašmācības procesā. Izveidoto metodoloģiju var pielāgot arī citām iedzīvotāju grupām, lai ieviestu jaunas programmas;
- bezdarbnieku apmācību tīklā iesaistītas dažādas institūcijas un organizācijas: pašvaldību līmenī tās ir darba devēji, pašvaldības, konkrētu iedzīvotāju grupu nevalstiskās organizācijas (turpmāk – NVO), nacionālajā līmenī tā ir Nodarbinātības valsts aģentūra (turpmāk – NVA). Visu institūciju iesaiste ir brīvprātīga un šo institūciju iesaiste darba tirgus attīstībā, iekļaujot jaunas mērķgrupas, varētu turpināties arī pēc projekta ieviešanas;
- projekta ietvaros iesaistīti ne tikai bezdarbnieki, bet arī jaunas mērķgrupas – piemēram, invalīdi. Datora lietošanas pamatprasmēs apmācīti 50 invalīdi Preiļu, Valmieras un Ventspils rajonos. Projekta ietvaros izstrādātā mācību programma ir iekļauta NVA mācību programmu sarakstā ar nosaukumu "Datora un interneta prasmes ar ECDL sertifikāciju" (150 h). Jaunā programma ir nozīmīga darba tirgū, jo dod iespēju izglītojamajiem apgūt datora lietošanas pamatus, kas ļautu patstāvīgi lietot datoru, internetu un izmantot e-pakalpojumus. Iegūtās prasmes apmācītie izmanto personīgām vajadzībām un pildot savus darba pienākumus, turklāt 90% apmācīto vēlējās turpināt apmācību datorprasmēs un darbā ar internetu un 19% apmācīto pēc apmācībām sākuši strādāt algotu darbu; projekta ietvaros izstrādāto motivācijas un mācību programmu īsteno dažādas institūcijas: profesionālas izglītības iestādes un e-apmācības centri, kas nodarbojas ar pieaugušo izglītību, NVA bezdarbnieku pārkvalificēšanas kursu organizēšanai, darba devēji darbinieku kvalifikācijas pilnveidošanai, valsts un pašvaldību institūcijas un uzņēmumi jaunu elektronisku pakalpojumu ieviešanai un popularizācijai un pašvaldības – iedzīvotāju apmācībai.

3. EQUAL projekts „Jauni risinājumi bijušo ieslodzīto nodarbinātības veicināšanai”

Projekta mērķis - padarīt pieejamu Latvijas darba tirgu personām, kas atbrīvojušās no ieslodzījuma vietām un integrēt šo mērķgrupu valsts sociālajā vidē.

Projekta ietvaros tika izveidots un nostiprināts sadarbības tīkls un struktūras ieslodzīto un no ieslodzījuma atbrīvoto personu nodarbinātības veicināšanai un sociālai iekļaušanai sabiedrībā. Projektā izveidota jauna atbalsta sistēma, ietverot tajā gan darbu ar ieslodzītām

personām, gan darba turpināšanu pēc personas atbrīvošanas no ieslodzījuma. Atbalsta sistēmu veido divas komponentes:

Izveidotā sistēma kā pasākumu komplekss risina gan mērķauditorijas profesionālas kvalifikācijas un darbiekārtības jautājumus, gan jautājumus, kas saistīti ar blakus faktoriem (tādiem faktoriem, kas neļauj mērķauditorijai iesaistīties darba tirgus attiecībās (dzīves vietas trūkums, atkarības problēmas, sociālo prasmju trūkums, u.c.)).

Pēc projekta beigām, Valsts Probācijas dienesta (turpmāk – VPD) un Ieslodzījuma vietu pārvaldes koordinēta, izveidotā sistēma turpina darboties, uzturot ieslodzīto darba spējas, sagatavojot un integrējot darba tirgū bijušos ieslodzītos, sniedzot sociālo atbalstu un īstenojot citus pasākumus, lai novērstu minētās grupas diskrimināciju.

Projekta rezultāti:

- izveidota mērķgrupas resocializācijas sistēma, kas darbosies jau tad, kad persona vēl atrodas ieslodzījuma vietā un turpināsies arī pēc personas atbrīvošanas. Šādu kompleksu atbalsta pasākumu īstenošanai izveidots sadarbības modelis darbam ar mērķgrupu, vienota metodika un programmu bāze (riska vajadzību vienota novērtēšana, sociālās rehabilitācijas programmas, kas var tikt uzsāktas ieslodzījuma vietās un turpinātas pēc personas atbrīvošanas, u.c.);
- izveidots Sociālās rehabilitācijas centru tīkls, kas sniegs sociālās rehabilitācijas pakalpojumus mērķauditorijai, tai skaitā risinās jautājumus, kas saistīti ar darbā iekārtošanos. Ar mērķgrupu pirmo reizi kompleksi strādā Ieslodzījuma vietu pārvalde, VPD pārvalde un pašvaldības. Bieži palīdzības sniegšanā labprātīgi iesaistās dažādas NVO, rīkojot bezmaksas patversmes, ēdināšanas pakalpojumus utml. Pastarpināti mērķgrupas nodarbinātības veicināšanā ir iesaistītas IZM un NVA. Tā kā tas ir starpinstitucionāls un nacionālā līmeņa mehānisms, kas ir izveidots, lai īstenotu un savstarpēji koordinētu bijušo ieslodzīto resocializācijas sistēmu;
- paplašināta vispārējās un profesionālās izglītības programmu pieejamība ieslodzījuma vietās un pēc personas atbrīvošanās no ieslodzījuma. Četrās ieslodzījuma vietās uzsākta vispārējās izglītības programmu realizēšana. Dažāda veida profesionālo izglītību ieslodzījuma vietās saņēmuši 328 klienti. Pēc atbrīvošanās 70 klienti vērsās NVA kā bezdarbnieki;
- NVA projekta beigu posmā uzsāka jaunas inovatīvas aktivitātes – individuālu darbu ar personām, kuras atbrīvosies no ieslodzījuma - īstenošanu. Šo darbu uzsāk 2 mēnešus pirms atbrīvošanās.
- uzlabota profesionālās izglītības kvalitāte cietumos, izveidojot jaunas prakses vietas ieslodzījuma vietās. Prakses vietas ir izveidotas galdnieku apmācībai (Šķirotavas, Grīvas un Valmieras cietumos), drēbnieku apmācībai (Brasas un Ilģuciema cietumos), šuvēju apmācībai (Brasas cietumā), pavāru apmācībai (Ilģuciema cietumā), bruģētāju apmācībai (Matīsa cietumā), metinātāju apmācībai (Jelgavas cietumā);
- izstrādāti trīs atsevišķu koncepciju projekti ieslodzīto un bijušo ieslodzīto personu sociālās rehabilitācijas attīstībai. Koncepciju projekti paredz jaunu pakalpojumu ieviešanu un konceptuāli tie tiek atbalstīti no valdības puses. Tādejādi var secināt, ka EQUAL rezultātiem ir ietekme uz politikas attīstību minētajā jomā, jo vērojama politikas veidotāju iesaiste politikas ieviešanā un valdības atbalsts nodrošina EQUAL rezultātu ilgtspēju;
- ieslodzījuma lietu pārvalde īsteno projektu, kurā vispārējā izglītība tiek piedāvāta 8 ieslodzījuma vietās, arī tur, kur tā līdz šim nebija pieejama (Liepāja, Jelgava, Pārlielupe, Grīva). Turpinās izglītībai nepieciešamās infrastruktūras (klašu, mācību materiālu nodrošinājuma u.c.) sakārtošana. Izglītības projekta ietvaros tiek izglītoti skolotāji, kuri strādā ar ieslodzītajiem;
- izstrādāti normatīvo aktu projekti, paredzot grozījumus spēkā esošajos normatīvajos aktos ieslodzīto nodarbinātības jomā.

4. EQUAL projekts „Personu ar garīgiem traucējumiem un psihiskām slimībām integrācija darba tirgū”

Projekta mērķis - cīnīties pret nevienlīdzību darba tirgū un atbalstīt sociālās atstumtības riskam pakļauto iedzīvotāju - personu ar garīgiem traucējumiem un psihiskām saslimšanām - iekļaušanos darba dzīvē.

Projekta ietvaros tika veikta situācijas izpēte par dažādu grupu (ambulatorie, stacionārie) personu ar garīgiem traucējumiem un psihiskām slimībām nodarbinātības iespējām, notika likumdošanas analīze, tika ņemta vērā starptautisko sadarbības partneru no Itālijas un Francijas pieredze, kā arī Vācijas ekspertu atzinumi, vietējo ekspertu viedoklis.

Projekta laikā mainījās arī projektā iesaistīto ārstniecības iestāžu, sabiedrības attieksme pret pacientiem un viņu darba spējām, kā arī parādījās interese un izpratne no potenciālo darba devēju puses (semināri darba devējiem). Konceptuālie ieteikumi sistēmas izveidei, likumdošanas izmaiņām u.c. jau daļēji tiek realizēti, iekļaujot tos Veselības ministrijas izstrādātos politikas un rīcības dokumentos (piemēram, pamatnostādņu projekts iedzīvotāju garīgās veselības uzlabošanai). Kopumā projekts nodrošināja bāzi (pacientu, darba devēju, ārstniecības personāla, sabiedrības viedoklis) strukturāli – organizatoriskām izmaiņām sistemātiskai pacientu ar garīgās veselības problēmām nodarbinātībai.

Projekta rezultāti:

- legalizētas darba attiecības smagi slimiem psihiatrijas pacientiem. Mērķgrupai tika piedāvāta reāla darba prakse, kas ir orientēta uz iekļaušanās spēju paaugstināšanu kopējā darba piedāvājuma tirgū. Šāda pieeja ir inovatīva arī Eiropas Savienības līmenī;
- piedāvātie ieteikumi ir iestrādāti pamatnostādņu projektā par iedzīvotāju garīgās veselības uzlabošanu 2008.-2018.gadam.

II PRIORITĀTE – VIENĀDAS IESPĒJAS SIEVIETĒM UN VĪRIEŠIEM

1.EQUAL projekts „Klusās rokas”

Projekta mērķis - veidot priekšnoteikumus vairākkārtīgas diskriminācijas apstākļos esošo sieviešu – dzirdes invalīdu, nedzirdīgo ģimeņu reintegrācijai nodarbinātības sistēmās un sabiedriskajā dzīvē.

Kopumā mērķis sasniegts izmantojot visus projektam pieejamos resursus un izstrādājot integrējamus produktus (septiņi horizontālās integrācijas un trīs vertikālās integrācijas), kuros iekļautas nepieciešamās aktivitātes un risinājumi nedzirdīgo ģimenes dzīves savienojamībai ar profesionālo karjeru. Nodarbinātības jomā būtiskākie rezultāti ir attiecīgu koncepciju izstrāde, ierosinājumi likumdošanas izmaiņām un konkrētu horizontālās integrācijas produktu izstrāde un realizācija. Dzirdes invalīdu ģimenes sastāda nelielu procentu no kopējo mājsaimniecību skaita, tomēr integrējot izstrādātos produktus reālajā dzīvē un multiplicējot tos uz citām sociālās atstumtības riskam pakļautajām mērķauditorijām, tiks sniegts būtisks ieguldījums EQUAL programmas izvirzīto mērķu sasniegšanai un panākts vienlīdzības un vienādu attieksmes principu ievērošanas mehānisms.

Projekta rezultāti:

- izstrādāta datoru apmācību programma „E-mobilitāte” (t.i. nedzirdīgajiem adaptēts apmācību komplekts sākotnējās datorprasmēs, kurš ietver programmu un metodiskos materiālus (programma + metodiskie materiāli) sākotnējās datorprasmēs), ko plānots izmantot visā Latvijā;
- stimulēta darba devēju interese par mērķauditorijas integrēšanu darba tirgū, sagatavojot rokasgrāmatu darba devējiem par nedzirdīgo darbinieku adaptāciju darbavietā;
- joprojām turpina darboties projekta laikā izveidotā partnerība. Lai arī sadarbība ar visiem partneriem nav vienādi intensīva, tomēr vadošais partneris LNS sadarbībā ar partneriem ir sagatavojis arī citus projektus. Turklāt, šī projekta partneriem ir īpaši aktīva sadarbība arī reģionos, kur LNS reģionālās organizācijas aktīvi sadarbojas ar Valmieras un

Rēzeknes pilsētu sociālajiem dienestiem, kas viennozīmīgi ir apliecinājums projekta partnerības ilgtspējai;

- projekta izstrādātie produkti tiek integrēti esošajās struktūrās un sistēmās, piemēram: NVA izmainījusi iekšējo normatīvo dokumentāciju un paredzējusi iekļaut apmaksāto pakalpojumu apjomā nedzirdīgo zīmju valodas tulku pakalpojumus subsidētajās darba vietās norīkotajiem nedzirdīgajiem bezdarbniekiem.

2. EQUAL projekts „Atvērtu darba tirgu sievietēm”

Projekta mērķis - attīstīt atvērtu darba tirgu sievietēm, mazinot dzimumu segregāciju darba tirgū, sekmējot ģimenes dzīves līdzsvarošanu, attīstot efektīvas atbalsta iespējas, kā arī mazinot nacionālo spriedzi.

Projekta rezultāti:

- izveidots pamats politikas efektīvai uzraudzībai un analīzei, izmantojot dzimumu līdztiesības ekspertīzes modeli. Rezultātā ieviestas izmaiņas normatīvajos aktos, lai sekmētu dzimumu līdztiesības principa ievērošanu (izmaiņas Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā). Griežoties Satversmes tiesā ar prasību, ir izmainītas pretrunas normatīvajos aktos, tādejādi novēršot diskrimināciju pret vecākiem, kuriem ir bērns līdz 1 gada vecumam vai kuriem ir bērns invalīds (piemēram, vecākiem, kuriem ir bērns invalīds, ir iespēja strādāt un saņemt pabalstu);
- izveidots starpinstitucionālās sadarbības modelis cilvēku tirdzniecības upuru rehabilitācijai un reintegrācijai darba tirgū, kas veido optimālu mehānismu valsts, pašvaldību un NVO sadarbībai un kura mērķis ir nodrošināt pilnīgu cilvēku tirdzniecībā cietušo personu sociālo, psiholoģisko un ekonomisko spēju un prasmju atjaunošanu. Projekta ietvaros rehabilitēti 16 cilvēku tirdzniecības upuri;
- ieviestas divas inovatīvas metodes tālākizglītībā – studiju apli un prakses firmu tīkls. Studiju apli – metode, kas iesaista katru grupas dalībnieci izziņas procesā un diskusijā, apgūstot profesionālo literatūru un nosakot tēmas apguves virzienu. Tas ir inovatīvs un demokrātisks mācību veids, kur apgūtās tēmas ļauj sievietēm nostiprināt savu pašvērtību, mazināt dzimumu stereotipus un sniedz pārlicību par izvēlēto darbības jomu. Prakses firmu tīkls – simulētu uzņēmumu tīkls, kuru izveido pašas sievietes prakses firmas koordinators vadībā. Tīkla ietvaros cilvēki gūst iemaņas un paplašina biznesa prakses zināšanas un pieredzi: vadīšanas iemaņas, grāmatvedību, datorzināšanas, personāla vadīšanu, mārketinga, pārdošanas iemaņas un iepirkšanu, kas ļauj sekmīgāk iekļauties darba tirgū. Iesaistot sievietes studiju aplos un prakses firmu tīklā, tika paplašinātas sieviešu karjeras izvēles un izaugsmes iespējas Rīgā un reģionos kā rezultātā sievietes ir uzsākušas savu uzņēmējdarbību, atradušas darbu, izmantojušas savā apkārtnē esošās iespējas un resursus dzīves apstākļu uzlabošanai. Abas metodes par veiksmīgām atzina EQUAL integrētās pieejas politikas vadības grupa. NVA ir pozitīvi vērtējusi prakses firmu tīkla metodi un pašreiz meklē iespējas, kā šo metodi integrēt NVA piedāvātajās bezdarbnieku apmācības programmās. Studiju apli metodi, gan par maksu, piedāvā Resursu centrs sievietēm „Marta” (turpmāk – centrs „Marta”). Tā, piemēram, projektā „Atvērtu darba tirgu sievietēm” 25% prakses firmu dalībnieču pēc apmācības beigām ir vai nu atradušas darbu, vai nodibinājušas savu uzņēmumu;
- tiesībsarga biroja sniegto konsultāciju un izskatīto lietu rezultātā veicināta darba devēju atbildība par dzimumu diskrimināciju darba vietās. Tiesībsarga biroja organizētajos semināros daļa no mērķauditorijas bija gan esošie, gan potenciālie darba ņēmēji, gan darba devēji;
- izstrādāts Dzimumu līdztiesības likuma projekts. Pēc projekta ekspertu domām dzimumu līdztiesības likuma projekts dod iespēju efektīvi realizēt dzimumu līdztiesības integrēto pieeju, radot tiesisku regulējumu, kas uzliek par pienākumu realizēt dzimumu līdztiesības principu visās dzīves jomās. EQUAL integrētās pieejas politikas vadības grupa, kas Labklājības ministrijā izveidota ar mērķi izvērtēt un izplatīt projektu rezultātus, attiecībā

uz sagatavoto Dzimumu līdztiesības likumu rekomendēja nevis iniciēt atsevišķu Dzimumu līdztiesības likumu, bet veicināt dzimumu līdztiesību regulējošas un aizstāvošas normas iestrādāšanu visos attiecīgajos tiesību aktos, veicināt normu ieviešanu un pastāvošo diskriminējošo normu grozīšanu.

3. EQUAL projekts „Profesiju segregācijas cēloņu mazināšana”

Projekta mērķis - nodrošināt vienādas iespējas vīriešiem un sievietēm darba tirgū, mazinot cēloņus profesiju horizontālajai segregācijai.

Projekta aktivitāšu realizācija nodrošināja pastāvošā profesiju dalījuma iemeslu un tā radīto seku identificēšanu, piedāvāja konkrētus risinājumus un pilotēja inovatīvas metodes cēloņu mazināšanai, kā arī veicināja sabiedrības attieksmes maiņu pret tradicionālajām dzimumu lomām darba tirgū.

Virkne aktivitāšu tika veltītas sieviešu karjeras izvēles veicināšanai par labu tehniskajām profesijām, tādejādi pakāpeniski veicinot sieviešu darbaspēka pieplūdumu šajās nozarēs. Balstoties uz šo aktivitāšu, pētījumu un pilotprojektu rezultātiem, tika ierosinātas noteiktas darbības valsts pārvaldes institūcijām, lai pilnveidotu vispārējo izglītības sistēmu un karjeras izvēles sistēmu.

Iesaistot projekta īstenošanā darba devēju asociācijas, tika veicināta sieviešu lielāka iesaiste tehnisko nozaru uzņēmumos gan realizējot kvalifikācijas celšanas kursus sievietēm, gan pilotējot kultūras analīzes metodi, kas veicina izpratnes paaugstināšanos par nepieciešamību uzlabot uzņēmumu korporatīvo kultūru no dzimumu līdztiesības aspekta. Izstrādātais un pilotētais inovatīvais atbalsta modelis sievietēm, kas vēlas kļūt par darba devējām tehniskajās nozarēs, sniedz ieguldījumu uzņēmumu skaita pieaugumam Latvijā, izmantojot arī sieviešu potenciālu. Realizētās aktivitātes veicināja arī mērķgrupas un visas sabiedrības viedokļa maiņu par labu sievietei uzņēmējai tehniskajās nozarēs. Tika izstrādātas rekomendācijas uzņēmējdarbības atbalsta sistēmas pilnveidošanai, ieviešot tajā dzimumlīdztiesības aspektu.

Pašvaldību stratēģiskās attīstības dokumentu analīze no dzimumlīdztiesības viedokļa identificēja mehānismus šīs tematikas aktualizēšanai pašvaldībās, palielinot darbinieku izpratnes līmeni un ieinteresētību par integrētās pieejas izmantošanu, kā arī sagatavojot ieteikumus valsts pārvaldes institūcijām pašvaldību kapacitātes dzimumlīdztiesības principu integrēšanai attīstības plānošanas dokumentos celšanai.

Projekta rezultāti:

- karjeras izvēles un izglītības bloka ietvaros radīta plaša metodiskā un informatīvā bāze karjeras izvēles sistēmas pilnveidei (pētījumi, karjeras veidošanas pamatu kurss, karjeras plānotāji, skolēnu darba prakšu metodika un darba prakšu burtnīca, metodikas dzimumu aspektu integrēšanai karjeras konsultēšanā u.c.), kas ir izmantojama karjeras izglītības nodrošināšanai skolās, profesionālās maģistratūras programmās, kā arī NVA un Valsts izglītības attīstības aģentūras darbā (turpmāk – VĪAA);
- 12 sievietes ir nodibinājušas savus uzņēmumus un nodarbina apmēram 100 darbiniekus;
- analizēti četrus Latvijas pašvaldību attīstības stratēģiju dokumenti no profesiju segregācijas un dzimumu līdztiesības principu viedokļa. Par sagatavotajām rekomendācijām interesi izrādījusi Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija (turpmāk – RAPLM), ar mērķi pašvaldību stratēģiju analīzes secinājumus un ieteikumus izmantoti pašvaldībā, aktualizējot un papildinot izstrādātos pašvaldību attīstības plānus, integrējot dzimumu līdztiesības aspektus, kā arī sagatavojot ikgadējos nodarbinātības veicināšanas plānus. Lai nodrošinātu rekomendāciju veiksmīgu ieviešanu dzīvē un sniegtu praktiskus ieteikumus un piemērus pašvaldībām par dzimumu līdztiesības jautājumu integrēšanas iespējām attīstības plānošanā, projekta ietvaros ir sagatavots informatīvs materiāls pašvaldībām „Kā plānot labāk?”. Tas sniedz informāciju par ārvalstu un Latvijas labās prakses piemēriem iedzīvotāju labklājības un dzīves kvalitātes nodrošināšanā un pašvaldību līdzsvarotas attīstības veicināšanā no abu dzimumu līdztiesības viedokļa;

- caur darba devēju asociāciju iesaisti veicināta sieviešu lielāka iekļaušana tehnisko nozaru uzņēmumos gan realizējot kvalifikācijas celšanas kursus sievietēm, gan pilotējot kultūras analīzes metodi.

4. EQUAL projekts „Psihosociāla, medicīniska un garīga atbalsta sistēma neizārstējami slimam bērnam un viņa ģimenei pirms un pēc bērna nāves, lai palīdzētu līdzsvarot ģimenes un darba dzīvi”

Projekta mērķis ir visaptveroša psihosociāla, medicīniska un garīga atbalsta sistēmas izveide neizārstējami slimam bērnam un viņa ģimenei pirms un pēc bērna nāves, vienlaikus pilnveidojot tās reintegrāciju sabiedrībā un darba tirgū.

Projekta gaitā tika apzināta situācija bērnu paliatīvajā aprūpē Latvijā. Līdz šim Latvijā nav bijuši pētījumi, kuri atspoguļotu mērķgrupas dzīves kvalitāti, ģimenes ārstu un sociālo darbinieku izpratni un zināšanas par bērnu paliatīvo aprūpi. Sadarbībā ar „AC Konsultācijas” tika veikts pētījums par bērnu paliatīvās aprūpes situāciju Latvijā un bērnu paliatīvās aprūpes profesiju un tās prestižu Latvijā.

Projekta rezultāti:

- ieviests jauns bērnu paliatīvās aprūpes pakalpojums visos Latvijas reģionos - multidisciplināra bērnu paliatīvās aprūpes komanda.
- apmācītas 2 mobilās brigādes – Ventspilī un Līvānos. Ventspils pašvaldībā sniegts atbalsts mobilās brigādes darbībai, kas ir tikai daļējs, jo ir nodrošināts atbalsts infrastruktūrai, bet speciālisti pagaidām darbojas brīvprātīgi.
- izstrādāta apmācību programma „Bērnu paliatīvā aprūpe”, kura apstiprināta kā Rīgas Stradiņa Universitātes pēcdiploma apmācības fakultātes programma. 14 profesionāļiem izsniegti Rīgas Stradiņa Universitātes pēcdiploma izglītības fakultātes kursu sertifikāti.
- izveidoti informatīvi izglītojoši materiāli par bērnu paliatīvo aprūpi (bukleti, 2 brošūras, 4 dokumentālas īsfilmas), kuri prezentēti semināros un konferencēs Latvijā, gan ārpus tās.

III PRIORITĀTE – ATBALSTS PATVĒRUMA MEKLĒTĀJIEM

EQUAL projekts „Soli pa solim”

Projekta mērķis - izveidot efektīvu sistēmu patvēruma meklētāju sociālajai un profesionālai integrācijai.

Projekta rezultāti:

- veikti pasākumi Latvijas Republikas (turpmāk - LR) likumdošanas saskaņošanai ar ES tiesību aktiem izmitināšanas un patvēruma procedūru jomā, izvērtēta nacionālā likumdošana, t.sk.:
 - izstrādāti iekšējie normatīvie akti, priekšlikumi grozījumiem Patvēruma likumā, MK noteikumu projekti u.c.;
 - sagatavots un konsultatīvajā padomē apstiprināts „Ziņojums par nepieciešamajiem grozījumiem nacionālajā likumdošanā attiecībā uz patvēruma meklētāja tiesībām strādāt un piedalīties sociālajā un profesionālajā integrācijā”;
- izstrādāti modeļi patvēruma meklētāju sociālai un profesionālai integrācijai. Apkopotais materiāls sakārtots grāmatā un izdots;
- izveidots sadarbības tīkls patvēruma meklētāju jautājumu risināšanai, kurā iesaistītas valsts iestādes, pašvaldības un nevalstiskās organizācijas (Konsultatīvā padome patvēruma jautājumos);
- veikti sabiedrības informēšanas pasākumi, t.sk. semināri, raidījumi televīzijā, publikācijas presē, semināri, nometnes, diskusijas, vadlīnijas, ziņu sižeti televīzijā, semināri skolēniem un studentiem, konferences (kopskaitā 66);
- izdota „Rokasgrāmata darbam ar patvēruma meklētājiem” valsts, pašvaldību amatpersonām un NVO pārstāvjiem par kultūras atšķirībām un darba specifiku ar patvēruma meklētājiem;

- īstenots projektu konkurss skolēniem par patvēruma meklētāju integrācijas iespējām Latvijā. 5 projektu konkursu uzvarētāji - Aizkraukles vakara vidusskola, Jelgavas Spīdolas ģimnāzija, Draudzīgā aicinājuma Liepājas pilsētas 5.vidusskola, Rožupes pamatskola, Stopiņu novada Dienas centrs „Saurieši” realizēja projektus par patvēruma jautājumiem un kultūras atšķirībām;
- izstrādāta stratēģija personāla/ darbinieku apmācībai, kas strādā ar patvēruma meklētājiem. Izstrādāta apmācību programma un materiāli. Realizēti 7 apmācību semināri;
- izstrādāts un Latvijas situācijai pielāgots Prasmju audits. Materiāls izplatīšanai ierakstīts kompaktdiskos;
- izstrādāts 36 stundu eksperimentāls mācību kurss sociālā darba studentiem, kuratoriem un veikta apmācība;
- noorganizēta zinātniskā konference: “Imigrantu integrācijas aspekti Latvijas sociāli ekonomiskajā vidē”.

2.3. Integrētā pieeja programmas līmenī

EQUAL programmas Latvijai 2004.-2006.gadam, kā arī programmas papildinājuma 5.3. punkts noteica integrētās pieejas stratēģijas pamatprincipus gan horizontālā, gan vertikālā līmenī, kā arī šīs stratēģijas izpildes novērtēšanu.

2005.gadā tika uzsākti pasākumi, lai sagatavotos integrētās pieejas pasākumu īstenošanai – 2005.09.14. EQUAL programmas un projektu īstenošanas pastāvīgās novērtēšanas vadības grupa tika iepazīstināta ar EQUAL integrētās pieejas pamatelementiem, savukārt 2005.09.28. ar tiem tika iepazīstināta uzraudzības komiteja. Neskatoties uz to, ka tematisko grupu darbs 2005.gadā vēl nebija formalizēts, notika vadošās iestādes un projektu īstenošanu tikšanās un sadarbība. Tika sagatavotas atsevišķas integrētās pieejas stratēģijas shēmas sadaļas. 2005.12.16. tika organizēta vadošās iestādes politikas veidotāju sanāksme, kurā tika diskutēts par piemērotāko tematiskās sadarbības modeli Latvijas EQUAL programmas ietvaros, iespējamo tematiskās grupas personālsastāvu un turpmākajiem soļiem tās izveidē. 2005.gada beigās tika sākts veidot EQUAL integrētās politikas vadības grupas un EQUAL tematiskās grupas „Nodarbinātība” sastāvu.

Lai nodrošinātu integrētās pieejas īstenošanu Latvijā, ar LM 2006.01.23. rīkojumu Nr. 14 tika izveidota EQUAL tematiskā grupa „Vienādas iespējas darba tirgū” (turpmāk-tematiskā grupa) un ar LM 2006.01.23. rīkojumu Nr. 15 tika izveidota EQUAL integrētās pieejas politikas vadības grupa (turpmāk- vadības grupa). EQUAL tematiskās grupas 2006.03.01. sēdē un EQUAL vadības grupas 2006.02.22. sēdē tika apstiprināti to nolikumi, kas noteica grupu darbību, sēžu sasaukšanas un lēmumu pieņemšanas kārtību.

Atbilstoši Kopienas iniciatīvas EQUAL programmas papildinājumam 2004.-2006.gadam integrētā pieeja tikusi īstenota divos aspektos – vertikālajā un horizontālajā. Vertikālās integrētās pieejas koordinēšanu nodrošināja EQUAL vadības grupa sadarbībā ar attiecīgiem nodarbinātības un sociālās iekļaušanas politikas veidotājiem. Horizontālās integrētās pieejas īstenošanu nodrošināja EQUAL tematiskā grupa, panākot informācijas izplatīšanu par labo praksi un veicinot tās pārņemšanu organizācijās un iesaistītajās pusēs, kas strādā ar līdzīgiem jautājumiem tematiskās grupas ietvaros un ārpus tās.

Par pamatu integrētās pieejas nodrošināšanai programmas līmenī kļuva 2006.11.02. EQUAL uzraudzības komitejā saskaņotā „Integrētās pieejas stratēģija Eiropas Kopienas iniciatīvas EQUAL programmai Latvijai 2004. - 2006.gadam” (turpmāk- stratēģija). Stratēģijas izpilde tika plānota atbilstoši tematiskās grupas darba plānam, kas paredzēja projektu radīto produktu un piedāvāto risinājumu izvērtēšanu līdz 2007.gada beigām. Īpaši aktīva projektu radīto produktu un piedāvāto risinājumu izvērtēšana un diskusijas noritēja 2007.gadā.

Lai nodrošinātu pēc iespējas rezultatīvāku EQUAL projektu piedāvāto risinājumu un inovatīvo pieeju izplatīšanu un integrēšanu, EQUAL grupās tika nodrošināta plaša ieinteresēto

organizāciju pārstāvniecība. Tematiskajā grupā tika pārstāvētas šādas organizācijas - LM, IZM, EM, Iekšlietu ministrija (turpmāk- IeM), Īpašu uzdevumu ministra sabiedrības integrācijas lietās sekretariāts (turpmāk- ĪUMSILS), NVA, Latvijas Darba devēju konfederācija (turpmāk- LDDK), Latvija Brīvo arodbiedrību savienība (turpmāk- LBAS), Sabiedrības integrācijas fonds (turpmāk- SIF), Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde (turpmāk- PMLP), SIVA, VPD, Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs (turpmāk- RPNC), Invalīdu un viņu draugu apvienība „Apeirons” (turpmāk- apvienība „Apeirons”), Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācija „SUSTENTO” (turpmāk- SUSTENTO), LNS, centrs „Marta”), Bērnu paliatīvās aprūpes biedrība (turpmāk – BPAB) , Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācija (turpmāk- LIKTA). Vadības grupā tika pārstāvētas šādas organizācijas- LM (to pārstāv visi trīs valsts sekretāra vietnieki, ES struktūrfondu departamenta, kā arī visu LM politikas plānošanas departamentu - Sociālās iekļaušanas politikas, Darba un Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības un Sociālās apdrošināšanas departamentu direktori vai direktoru vietnieki), IZM, EM, IeM, Tieslietu ministrija (turpmāk- TM), NVA, Sociālo pakalpojumu pārvalde, LBAS, LDDK, Latvijas Pašvaldību savienība (turpmāk- LPS).

Atkarībā no izskatāmā darba kārtības jautājuma darba grupu sēdēs piedalījās eksperti no IZM, Veselības ministrijas (turpmāk- VM), CSP, VIAA, LPS un biedrības „Latvijas Dzimumu līdztiesības apvienība”, RAPLM un Bērnu un ģimenes lietu ministrijas pārstāvji.

2006. un 2007. gadā kopā ir notikušas 18 tematiskās grupas un 10 vadības grupas sēdes, kā arī vairākkārtīgi lēmumi pieņemti rakstveidā – īstenotas 2 rakstveida procedūras tematiskajā grupā un 1 rakstveida procedūra vadības grupā. No tām 12 tematiskās grupas sēdes un 9 integrētās pieejas vadības grupas sēdes ir notikušas 2007.gadā.

2008.gadā īstenota 1 integrētās politikas vadības grupas rakstveida procedūra, kuras rezultātā ir apstiprināts ziņojums par integrētās pieejas stratēģijas EQUAL programmai Latvijai 2004.- 2006.gadam izpildi, kā arī ziņojums iesniegts EQUAL uzraudzības komitejai. EQUAL tematiskās grupas sēdes 2008.gadā nav tikušas plānotas.

Kopumā tematiskajā grupā un vadības grupā izvērtēti 25 *EQUAL* projektu izstrādātie produkti, no kuriem lielākā daļa (18) ir vertikālās integrācijas produkti. Produkti tika izvērtēti pēc Integrētās pieejas stratēģijas 2. pielikumā „Projekta rezultātu un labās prakses derīguma pārbaudes veidlapa” minētajiem kritērijiem:

- a. inovācija,
- b. pilnvarošana (empowerment),
- c. atbilstība,
- d. lietderība,
- e. pieejamība,
- f. pārvietojamība,
- g. līdztiesība,
- h. pārvaldība,
- i. universālums,
- j. mērogs (scalability),
- k. autonomija,
- l. efektivitāte.

Viens no būtiskākajiem kritērijiem ir inovācija. Grupas atzina, ka Latvijas mērogā visi izskatītie produkti pārsvarā gadījumu ir inovatīvi.

Stratēģijas 4.pielikums „Stratēģijas ieviešanas kalendārais grafiks” ir izpildīts, veicot tajā tikai nelielus precizējumus. Būtiskas novirzes no plāna, kas ietekmētu projektu rezultātu izplatīšanu un integrēšanu, netika pieļautas. Visi projektu izstrādātie un grupām iesniegtie produkti ir apstiprināti abās grupās. Vairums tematiskās grupas lēmumu par produktiem ir tos apstiprināt un iesniegt izvērtēšanai vadības grupai. Sekojoši, vadības grupas lēmumi ir pieņemti zināšanai tematiskās grupas veikto produktu derīguma pārbaudi un atbalstīt tematiskās grupas lēmumu

par iesniegto produktu apstiprināšanu, kā arī atbalstīt tematiskās grupas piedāvāto produkta integrēšanas struktūru. Atsevišķos gadījumos (kopā 5 reizes) ir bijis nepieciešams produktus precizēt un iesniegt atkārtotai izvērtēšanai (4 reizes tematiskajā grupā un 1 reizi vadības grupā).

Papildus iepriekš aprakstītajiem integrētās pieejas pasākumiem 2007.gadā rīkoti kopumā 10 visu projektu un programmas noslēguma pasākumi, aicinot piedalīties EQUAL projektu īstenotājus un politikas veidotājus, prezentējot projektu rezultātus un meklējot to integrēšanas iespējas. Kā noslēdzošs programmas pasākums 2007.12.14. tika rīkota LM programmas noslēguma konference.

Programmas īstenošanas periodā Latvijas pārstāvji ir piedalījušies dažādos starptautiskos EQUAL pieredzes apmaiņas pasākumos, konferencēs, politikas forumos, prezentējot savus projektu piedāvātos problēmu risinājumus citu ES dalībvalstu politikas īstenotājiem, projektiem, NVO un starptautiskajām organizācijām. 2008.gadā īstenota dalība šādos pasākumos:

1. Dalība konferencē Havrē (Francija) „Nodarbinātība jebkurā vecumā: kāda ir ESF nozīme?” no 2008.09.24. - 26., piedalījās LM pārstāvis.
2. Dalība Nikosijas (Kipra) EQUAL vadošās iestādes – Darba un sociālās apdrošināšanas ministrijas sadarbībā organizētajā konferencē „Darbība, labā prakse un inovāciju perspektīva” no 2008.09.10. - 12., piedalījās LM pārstāvis.
3. Dalība Ziemeļīrijas EQUAL vadošās iestādes organizētajā sanāksmē par EQUAL principu pēctecības nodrošināšanu ESF programmās Briselē (Beļģija), piedalījās LM pārstāvis.
4. Dalība Eiropas nodokļu, ekonomikas un tiesību akadēmijas rīkotajā konferencē „Eiropas Savienības fondu komunikācijas plānu ieviešana” Berlīnē (Vācijā) no 2008.09.02.-04., piedalījās LM pārstāvis.
5. Dalība Ziemeļīrijas, Portugāles un Maltas EQUAL vadošo iestāžu organizētajā sanāksmē Londonā (Lielbritānija) par EKI EQUAL principu pēctecības nodrošināšanu ESF programmās no 2008.06.15. - 17., piedalījās LM pārstāvis;
6. Dalība Portugāles un EK organizētajā konferencē Lisabonā „ESF devums Lisabonas stratēģijai: inovācijas, partnerība un starpvalstu sadarbība” 2008.12. 10.-12., piedalījās LM un FM pārstāvji, kā arī un SIF EQUAL projekta „Profesiju segregācijas cēloņu mazināšana” un LIKTA EQUAL projekta „Apmācība datoru un interneta lietošanā Latvijas bezdarbniekiem” pārstāvji.

Kopumā Latvijas pārstāvji piedalījušies 20 starptautiskos pieredzes apmaiņas pasākumos (par dalību iepriekšējo gadu starptautiskajos pasākumos skatīt iepriekšējos EQUAL ieviešanas ziņojumos).

2008.gada beigās nav pietiekami ilgs laiks, lai varētu novērtēt, cik lielā mērā politikas veidotāji un paralēli strādājošas organizācijas pārņem EQUAL projektu piedāvātos inovatīvos risinājumus, un kā organizācijas ir ieklausījušās darba grupu rekomendācijās un uzsākušas EQUAL produktu integrēšanu. EQUAL projektu rezultātu ietekmes novērtēšana kā uzdevums ticis izvirzīts arī EQUAL programmas un projektu īstenošanas 2008.gada novērtēšanas ziņojumam. Neatkarīgie novērtētāji no SIA „Zygon Baltic Consulting Latvija” savā EQUAL programmas un projektu 2008.gada novērtēšanas (gala) ziņojumā atzīmēja, ka „būtu nepieciešams veikt EQUAL programmas ietekmes izvērtējumu darba tirgus un citās politikās, lai mazinātu diskrimināciju un nevienlīdzību EQUAL skartajās tematiskajās jomās pēc 2-3 gadiem, kad būs iespējams noteikt, vai un cik lielā mērā ir īstenota izstrādāto produktu horizontālā un vertikālā integrācija un varēs veikt ietekmes kvantitatīvo un kvalitatīvo izvērtējumu.”

Vērtējot diskusijas darba grupās, viennozīmīgi var secināt, ka horizontālās integrācijas produktu integrēšana notiek vieglāk. Lielāka pretestība vērojama tieši vertikālās integrācijas produktu vai to elementu pārņemšanā arī objektīvu apstākļu dēļ. Kā atzina neatkarīgie novērtētāji no SIA „Zygon Baltic Consulting Latvija”, dokumentu apstiprināšanai politiskā līmenī ir samērā ilgs saskaņošanas procedūru process. Neatkarīgie novērtētāji secinājuši, ka

„Tematiskās grupas „Vienādas iespējas darba tirgū” darba efektivitāte un lietderība bija augsta. To apliecina gan sasniegtie rezultāti, gan projektu partneri, kuri atzinīgi novērtēja informācijas apmaiņu grupā, kā arī iespēju projektu rezultātus un projektos izstrādātos produktus prezentēt klātienē dažādu institūciju pārstāvjiem, kā arī izmantoja iespēju dibināt tiešus savstarpējus kontaktus. Tematiskā grupa „Vienādas iespējas darba tirgū” veiksmīgi veicināja projektu un politikas veidotāju informācijas apmaiņas un diskusiju platformu EQUAL tēmu ietvaros, kā arī EQUAL projektu starprezultātu un rezultātu derīguma pārbaudi, sagatavojot priekšlikumus un informāciju vadības grupai, tādēļ šo pozitīvo pieredzi būtu ieteicams pārņemt citu programmu ieviešanā. Turpretī neatkarīgie novērtētāji izteikušies, ka „Integrētās pieejas politikas vadības grupai deleģētais pilnvarojums nav bijis pietiekams, lai īstenotu sekmīgu EQUAL projektu labās prakses pārņemšanu sistēmas līmenī”, kā arī sniedza ieteikumu par nepieciešamību šādu pilnvarojumu nodrošināt.

Pēc EQUAL projektu īstenošanas – 2008. un 2009.gadā, LM Sociālās iekļaušanas politikas departaments rakstiski vēršas pie institūcijām un struktūrvienībām, kas tematiskās grupas protokolos minēti kā potenciālie EQUAL inovāciju lietotāji, lai uzzinātu, cik daudz no EQUAL projektu ieteikumiem un produktiem ir ieviesti praksē un integrēti nacionālajā politikā.

EQUAL pieejas, principu un rezultātu integrēšana 2007.-2013.gada plānošanas perioda Eiropas Savienības struktūrfondu darbības programmās sīkāk raksturota turpmākajās ziņojuma sadaļās.

2.4. Pasākumi EQUAL pamatprincipu sekmēšanai

2.4.1. Partnerība

EQUAL projekta partnerībā apvienojās valsts pārvaldes, pašvaldību, nevalstiskās, mazāk privātā sektora organizācijas. Partnerības principa efektivitātes analīze veikta Eiropas kopienas iniciatīvas EQUAL programmas un projektu īstenošanas 2008.gada novērtēšanas (gala) ziņojumā⁸. Ņemot vērā visu projektu partnerus, tai skaitā stratēģiskos, kas kādā programmas posmā ir iesaistīties kāda projekta īstenošanā, deviņos EQUAL projektos darbojās 76 partneri (projekta beigās 75 partneri).

Partnerības mērogs

Deviņos EQUAL projektos pavisam iesaistītas 72 organizācijas, jo divas organizācijas - Valmieras pilsētas dome un SIVA ir iesaistītas vairāku projektu realizācijā. No visiem sadarbības partneriem 35% pārstāv valstisko sektoru un 39% nevalstisko sektoru. Apmēram piektdaļu (23%) veido pašvaldību sektors, bet tikai 4% no pārstāvētajām organizācijām pieder pie privātā sektora.

Sadarbības partneru skaits EQUAL projektos variēja no 2 līdz 20. Vidējais partneru skaits projektā bija astoņi. Īpaši liels partneru skaits ir projektā „Profesiju segregācijas cēloņu mazināšana”, kurā mērķa sasniegšanai apvienoti 20 partneri, pārstāvot nevalstisko sektoru, darba devēju asociācijas, valsts iestādes un aģentūras, pašvaldības, universitātes un privāto sektoru. Vismazākais projekts, kurā ir tikai 2 partneri, bet kurš tāpēc nenorit mazāk sekmīgi ir „Psihosociāla, medicīniska un garīga atbalsta sistēma neizārstējami slimam bērnam un viņa ģimenei pirms un pēc bērna nāves, lai palīdzētu līdzsvarot ģimenes un darba dzīvi”.

Sadarbības partnerība sektoru līmenī

Sadarbības partneru izvēli galvenokārt noteica projekta mērķi un uzdevumi. Partneri tika piesaistīti, lai projektā īstenotu noteiktus uzdevumus. Ja partnerībā apvienojās galvenokārt viena veida organizācijas, ir pamats vairāk orientēties uz horizontālu integrāciju, savstarpējās pieredzes pilnveidošanu un jaunu risinājumu meklēšanu kopējām problēmām. Projektos, kuros kā partneris piedalās valsts iestādes, kas atbild par kādas noteiktas politikas jomas plānošanu vai ieviešanu, vieglāk veicās ar projektā izstrādāto produktu integrēšanu

⁸ Eiropas kopienas iniciatīvas EQUAL programmas un projektu īstenošanas 2008.gada novērtēšanas (gala) ziņojums, SIA „Zygon Baltic Consulting Latvija”, Rīga:2008.

nacionālajā politikā vai praksē. Kā piemērs jāmin IeM kā partneris projektā „Atvērtu darba tirgu sievietēm”, kas projekta 3.posmā un pēc projekta beigām nodrošina izstrādātās cilvēku tirdzniecības novēršanas koncepcijas integrēšanu nacionālajā politikā valsts līmenī. Līdzīgi SIVA kopā ar pārējiem projekta partneriem sekmīgi veic projekta „Invalīdu nodarbinātības veicināšana” produktu integrāciju nacionālajos normatīvajos aktos.

Sadarbības partnerība reģionālā līmenī

Analizējot partnerību reģionālā un sektorālā līmenī, var apgalvot, ka projektu plānojot, sadarbības partnerība veidojās sektorālā līmenī, apzinot, kādi sektori ir ieinteresēti EQUAL konkrēto tematisko jomu un prioritāšu attīstībā. Projekta ieviešanas gaitā partnerībai bija tendence pārklāt visu Latvijas teritoriju. It īpaši reģionālā ekspansija bija novērojama projektā „Apmācība datoru un interneta lietošanā Latvijas bezdarbniekiem” kur projektā jau esošās pašvaldības iestādes paplašinās ar Ludzas rajona padomi, Liepājas pilsētas domi un Kuldīgas pilsētas domi.

Projektā ‘Profesiju segregācijas cēloņu mazināšana’ pašvaldības piedalījās ne tikai attīstības stratēģiju analīzes realizācijā, bet arī sniedza vērtīgu praktisku un informatīvu atbalstu pārējo projekta aktivitāšu norisē to teritorijā, savukārt nozaru asociācijas papildus savām ielānotajām aktivitātēm aktīvi iesaistījās karjeras izvēles veicināšanas pasākumos. Projektā „Klusās rokas” vadošā organizācija – LNS, būtībā ir sadarbības tīkls, kuru veido deviņas reģionālās biedrības. Tāpēc LNS nodrošināja, lai šajā projektā maksimāli aktīvi līdzdarbotos organizācijas reģionālajā līmenī. Projektā „Soli pa solim” Liepājas rajona padome realizēja daudzveidīgas aktivitātes un pašvaldības ietvaros aktīvi izvērta arī informatīvos pasākumus – izglītojošas nometnes un seminārus, raidījumus televīzijā, bet būtiskākā aktivitāte bija patvēruma meklētāju integrācijas modeļa izstrāde.

Iepriekšēja sadarbība

Veids, kā sadarbības partnerība ir izveidojusies, variēja no iepriekšējas sadarbības daudzu gadu garumā un sadarbības, kas ir izveidojusies tikai EQUAL projekta sakarā. Sadarbības partneru aptaujas (2006) uzrādīja, ka dažiem sadarbības partneriem ir bijusi sadarbība iepriekšējos projektos. Iepriekšējas sadarbības rezultātā partneriem ir izveidojusies pieredze, ko viņi var sagaidīt viens no otra, kā arī kopīga izpratne par daudziem jautājumiem un savstarpēja uzticēšanas, kas pozitīvi ietekmē darba procesu un līdz ar to arī rezultātus. Tomēr partneri atzinīgi novērtē arī sadarbību ar jauniem, iepriekš nezināmiem partneriem, kas savukārt sniedz ideju dažādību, jaunus kontaktus un paplašinātu skatījumu uz risināmajām problēmām.

Projektā „Psihosociāla, medicīniska un garīga atbalsta sistēma neizārstējami slimam bērnam un viņa ģimenei pirms un pēc bērna nāves, lai palīdzētu līdzsvarot ģimenes un darba dzīvi, reintegrējoties sabiedrībā un darba tirgū” BPAB tiešais partneris projektā bija Rīgas Domes Labklājības departamenta Veselības aprūpes pārvalde. Rīgas Domes Labklājības departaments un BPAB ir līgumpartneri jau no 2002. gada. Sadarbības laikā ir uzkrājusies praktiska pieredze, kura tika izmantota īstenojot projekta aktivitātes un gatavojot pakalpojumu aprakstus un dokumentāciju.

Projektā „Apmācība datoru un interneta lietošanā Latvijas bezdarbniekiem” pašvaldībām, kurām bija laba iepriekšējā sadarbība ar NVA filiālēm bija vieglāk uzsākt projektu un sasniegt mērķgrupu (nokomplektēt bezdarbniekus apmācībām).

Sadarbības partnerības vadības sistēma

Visos projektos sadarbība tika organizēta uz vienlīdzības principa (katram partnerim bija noteiktas, skaidri definētas aktivitātes projektā, piedalīšanās lēmumu pieņemšanā un balsstiesības darba grupu sēdēs). Atbildību sadalījums starp partneriem balstījās uz savstarpēju vienošanos, ņemot vērā katra konkrētā partnera pieredzi un spējas veikt uzticēto uzdevumu. Piemēram, projektā „Atvērtu darba tirgu sievietēm” starp partneriem tika nodrošināta efektīva komunikācija, paredzot regulāras tikšanās.

Projektos bija izveidotas vadības grupas, kurās tika pārstāvētas visas partnerībā iesaistītās organizācijas. Vadības grupas locekļiem bija vienādas tiesības lēmumu pieņemšanā.

Galvenās komunikācijas metodes starp sadarbības partneriem bija kopīgas sapulces, e-pasts un telefona zvani. Arī mājas lapas un informatīvie izdevumi bija svarīgs komunikācijas līdzeklis. Izvēlētas partnerības metodes ļāva partneriem uzņemties atbildību par kopējiem projekta rezultātiem. Savukārt, tā kā projektos katram partnerim ir uzticētas aktivitātes, kas jārealizē, tad partneriem ir arī individuālā atbildība par izdarīto.

Piemēram, lai sasniegtu projektā izvirzītos mērķus, projektā „Invalīdu nodarbinātības veicināšana” iesaistītie speciālisti kopīgi strādāja ar iesaistīto partneru institūciju speciālistiem, kas ir speciālisti un eksperti savā darbības jomā. Pateicoties šo profesionāļu sadarbībai un domu apmaiņai, bija iespēja izstrādāt kvalitatīvus un inovatīvus produktus. Tomēr katrā projektā ir vērojamas nelielas atšķirības, kā sadarbības procedūra tiek veidota. Tiek izmantotas gan vadības komitejas, gan darba grupas, pārstāvniecības sapulces u.c., lai sadarbības dalībnieki ar dažādām pilnvaru iespējām varētu piedalīties dažādos darbības līmeņos.

Izmaiņas partnerībās

Ne visas partnerības izveidojās veiksmīgi. Sadarbības partneris projektā „Profesiju segregācijas cēloņu mazināšana”, Profesionālās karjeras izvēles valsts aģentūra (turpmāk - PKIVA) tika reorganizēts projekta īstenošanas laikā tika reorganizēta un izveidots Karjeras pakalpojumu departaments NVA. Tika samazināts gan darbinieku skaits, gan veicamās funkcijas, tomēr tas nav būtiski ietekmējis projekta rezultātu sagatavošanu un ieviešanu.

Sākotnēji sadarbības partneru izvēli noteica projekta mērķi un veicamie uzdevumi. Projekta 2.posma laikā partneri, kopīgi īstenojot projektu, savstarpēji pielāgojas, atrod katra partnera stiprās un vājās puses, tomēr daži partneri, piemēram, projektā „Jauni risinājumi bijušo ieslodzīto nodarbinātības veicināšanai” labdarības biedrība „Mūsu zemei” tiek zaudēti, jo nesniedz plānoto ieguldījumu projektā gan subjektīvu, gan objektīvu apstākļu dēļ. Atsevišķos gadījumos partneri izstājas no projekta juridiskā statusa maiņas dēļ, kā piemēram, projekta „Personu ar garīgiem traucējumiem un psihiskām slimībām integrācija darba tirgū” partneris „Latvijas Cilvēktiesību centrs”, kas nodrošināja informatīvu atbalstu pacientu tiesību jautājumos un likumdošanas ieteikumu izstrādē. „Latvijas Cilvēktiesību centrs” 2007.gada 1.martā izstājās no partnerības, jo mainījās vadošā partnera statuss no valsts aģentūras uz sabiedrību ar ierobežotu atbildību, kā rezultātā mainījās finansēšanas procedūra, kas nebija pieņemama partnerim. Savukārt sadarbības partneris projektā „Profesiju segregācijas cēloņu mazināšana” - PKIVA- tika reorganizēta projekta dzīves laikā (2007.gada septembrī), līdz ar to PKIVA funkcijas projekta noslēguma fāzē pārņēma vadošais partneris.

Sadarbības partneru ieguvumi no EQUAL projekta

Jau 2006. gadā, vērtējot projektu partneriem, tika uzdots jautājums par viņu ieguvumiem piedaloties EQUAL projektā. Partneri atzina, ka sadarbojoties tiek iegūta jauna pieredze.

Aptaujātie sadarbības partneri atzina, ka līdzdalība EQUAL projektā ir devusi partneriem sekojošus labumus:

- pieredzi;
- savas (t.i. partnera) kapacitātes celšanu;
- atpazīstamību;
- iespēju risināt problēmas, ko citādi nebija iespējams atrisināt;
- jaunus kontaktus;
- uzdrīkstēšanos.

Partneru intervijas 2008. gadā apliecina, ka sadarbības partneri pozitīvi novērtē iespēju piedalīties EQUAL projektos un gūtie ieguvumi ir tie paši, kas minēti 2006. gada aptaujās. Lomu un atbildības sadale starp partneriem ir veikta adekvāti, atbilstoši katra spējām un interesēm.

Kopumā analizējot pašu projektu sadarbības partnerību novērtējumu, kas atspoguļojas projektu noslēguma ziņojumos, jāsecina, ka pamatā partneri ir apmierināti ar izvēlēto

partnerības modeli un iespējām, ko dod darbošanās partnerībā, kā arī izsaka velēšanos atsevišķiem partneriem turpināt sadarbību arī pēc projekta beigām.

2.4.2. Pilnvarošana (gan mērķgrupas, gan sadarbības partneru)

Saskaņā ar EQUAL vadlīnijām pilnvarošanas principam (ang. *empowerment*) jābūt centrālam katrai sadarbības partnerībai un tas ir viens no EQUAL pamatprincipiem.

Pilnvarošanas princips var izpausties:

- 1) kā mērķgrupu pilnvarošana (aktīva līdzdalība);
- 2) kā partneru pilnvarošana.

Mērķgrupu pilnvarošana

Vērtējot pilnvarošanas principa izpratni, jāatzīmē, ka projektu noslēgumā SP salīdzinoši labāk nekā 2006.gadā apzinājās šo principu un tā dažādos aspektus (mērķgrupu un partneru pilnvarošana). EQUAL projektu galvenās mērķgrupas praktiski visās tematiskajās jomās bija sociālās atstumtības riskam pakļautās iedzīvotāju grupas.

Pieejas pilnvarošanai un iesaiste projekta posmos

Visi deviņi projekti dažādos veidos iesaistīja mērķgrupas projekta īstenošanā. 2006.gada novērtējuma veikšanas laikā lielākā daļa sadarbības partnerību vēl nebija nonākusi pie projekta starprezultātiem vai rezultātiem, tādēļ daļa projektu tikai plānoja iesaistīt mērķgrupas atsevišķu projektu aktivitāšu, piemēram, pilotprojektu novērtēšanā, apmācību programmu utml. testēšanā un novērtēšanā. Savukārt 2007.gadā mērķgrupas jau tika iesaistītas projekta aktivitāšu, pilotprojektu vērtēšanā. Visbiežāk šis novērtējums izpaudās mērķgrupu dalībniekiem aizpildot anketas rezultātu testēšanai un mērķgrupu apmierinātības noteikšanai. Tas ļāva nepieciešamības gadījumā koriģēt izstrādātās programmas, uzlabot aktivitāšu rezultātus, kā arī mērķgrupu dalībniekiem justies kā aktīviem, reāliem līdzdalībniekiem programmu, aktivitāšu izstrādē, nevis tikai kā pasīviem pakalpojumu saņēmējiem. Praktiski visas EQUAL sadarbības partnerības lielākā vai mazākā mērā ir iesaistījušas mērķgrupas projekta novērtēšanā. Daļa sadarbības partnerību to darījušas, veicot projekta pašnovērtējumu, daļa sadarbības partnerību mērķgrupu iesaisti projekta novērtēšanā nodrošinājusi caur mērķgrupu iesaisti semināros, diskusijās un konferencēs, kuru laikā tika diskutēts par projekta rezultātiem. Mērķgrupu pārstāvji gan vairāk vērtēja noteiktas, uz šīm mērķgrupām vērstās konkrētās aktivitātes.

Galvenās mērķgrupu pilnvarošanas metodes sadarbības partnerībās

EQUAL Latvijā darbojas trīs prioritātēs un tām atbilstošās četrās tematiskajās jomās: darba spēju veicināšana, vienādas iespējas vīriešiem un sievietēm, patvēruma meklētāji.

Kopumā var secināt, ka mērķgrupu iesaistīšanas metodēs vairāk bija raksturīgas atšķirības nevis pa tematiskajām jomām, bet pēc sadarbības partnerībās īstenoto aktivitāšu rakstura.

EQUAL projektos kā galvenās pilnvarošanas aktivitātes sadarbības partnerību tika izmantotas⁹:

- a) mērķgrupas kā pilotprojektu produktu un pakalpojumu saņēmēji (piemēram, apmācības, darba prakses vietas, sociālā un profesionālā rehabilitācija, radošās mācību nometnes, radošās darbnīcas);
- b) mērķgrupas pašas plāno un organizē projekta aktivitātes – „pašorganizācija”;

⁹ Ja a) tipa aktivitātes ir vairāk vērstas uz mērķgrupu aktīvas līdzdalības nodrošināšanu, tādejādi attīstot iesaistīto personu prasmes, spējas un kompetences (noteiktas darba prasmes un iemaņas, pašnovērtējuma celšana u.tml.), tad b) tipa aktivitātes ir virzītas vienādā mērā gan uz mērķgrupu aktīvu līdzdalību, gan aktīvu iesaistīšanu lēmumu pieņemšanā; c) tipa aktivitātes ir tieši virzītas uz mērķgrupu iesaistīšanu lēmumu pieņemšanas procesā un arī pētījumi lielā mērā tiek lietoti kā mērķgrupu viedokļu „sadzirdēšanas” instruments lēmumu pieņemšanai. Lai gan d) tipa pilnvarošanas veids vairāk orientēts uz mērķgrupu iesaistīšanu lēmumu pieņemšanā, tomēr tas nenoliedzami īsteno arī iesaistīto cilvēku individuālās kapacitātes celšanu.

- c) „starpnieki” (visbiežāk NVO) kā mērķgrupas pārstāvji un interešu paudēji SP vadības komitejās vai vadības grupās;
- d) mērķgrupu pārstāvju tieša iesaistīšana sadarbības partnerību aktivitāšu darba grupās;
- e) pētījumi, lai noskaidrotu mērķgrupu problēmas un vajadzības.

Sadarbības partnerības visās tematiskajās jomās tika izmantota virkne metožu mērķgrupu pilnvarošanā, tomēr biežāk izmantotās ir a), c) un e) aktivitātes.

Mērķgrupu pilnvarošanas efektivitāte izpaudās, testējot noteiktus pakalpojumus, jo mērķgrupām bija būtiska loma konkrētā pakalpojuma novērtēšanā un lēmuma pieņemšanā par tā atbilstību vai neatbilstību mērķgrupām. Visās sadarbības partnerībās mērķgrupu novērtējumi tika analizēti projekta vadības un aktivitāšu darba grupās, tika ņemti vērā un izmantoti turpmākajiem uzlabojumiem. Tas palīdzēja nodrošināt mērķgrupām iespējas ietekmēt gan projektu starprezultātus, gan gala rezultātus atbilstošu mērķgrupu vajadzībām.

EQUAL programmas ietvaros sadarbības partnerību mērķgrupu pilnvarošanā izmantoja kā tiešo mērķgrupu iesaisti (gan pastarpināto – caur mērķgrupas pārstāvošajām NVO) vadības komitejās vai vadības grupās.

Viena no sadarbības partnerībām izmantoja „studiju aplūsus”, grupai pašai nosakot grupas intereses, diskutējot un ierosinot priekšlikumus, tādejādi atgriezeniskā saite konsekventi tika izmantota jau no paša sākuma.

Var secināt, ka sadarbības partnerības ir centušās iesaistīt mērķgrupas lēmumu pieņemšanā dažādos līmeņos un visos projekta posmos, tomēr galvenokārt mērķgrupas spējušas ietekmēt lēmumus atsevišķās projekta aktivitātēs nevis projekta virzību kopumā. Tās ir aktīvi izmantojušas dažādus informācijas kanālus (televīziju, radio, presi, internetu), lai mērķgrupas saņemtu tām ērti pieejamu un saprotamu informāciju, kas ļautu tām efektīvi piedalīties lēmumu pieņemšanas procesā. Aktīvi darbojušās NVO, informējot savas mērķgrupas par projektiem gan caur internetu, gan savos pasākumos.

Galvenie mērķgrupu pilnvarošanas principa īstenošanas ieguvumi un pievienotā vērtība

Izvērtējot pievienoto vērtību pilnvarošanas principa īstenošanā, var secināt, ka konsekventa mērķu grupu pilnvarošanas principa īstenošana, ir devusi labumu pašām mērķgrupām:

- paaugstinās mērķgrupu motivācija iesaistīties pasākumos;
- paaugstinās mērķgrupu pašnovērtējums, tiek apgūtas jaunas prasmes un iemaņas, spēja līdzvērtīgi sadarboties ar valsts, pašvaldību institūcijām;
- palielinās pašas mērķgrupas pašorganizēšanās kapacitāte un potenciāls, jo mērķgrupa pati vislabāk spēj formulēt savas problēmas un pati visvairāk ir ieinteresēta sasniedzamajos rezultātos;
- pašorganizēšanās kapacitāte ir jāskata kontekstā ar kopienas tīklu veidošanos, respektīvi, katrai mērķgrupā ietilpstošajai personai ar projektu saistītās aktivitātes nozīmē savu personīgo sociālo kontaktu paplašināšanos, kas savukārt jau ir ceļš uz kopienu tīklu veidošanos;
- mērķgrupas ir pakalpojuma „īpašnieks”, jo tās ir aktīvi un pastāvīgi līdzdarbojušās kā līdzvērtīgs partneris katra konkrētā pakalpojuma izstrādē un ieviešanā.

Mērķgrupu iesaiste sekmējusi citu projektā iesaistīto partneru (valsts institūciju, pašvaldību, darba devēju u.tml.) labāku izpratni vai pat iepriekšējo uzskatu maiņu par mērķgrupas problēmām, vajadzībām un metodēm kā šīs problēmas risināt. Tas sekmējis inovatīvu risinājumu meklējumus.

Partneru pilnvarošana

Kā jau tika minēts, tad EQUAL programma paredz ne tikai mērķgrupu pilnvarošanu, bet arī partneru savstarpēju pilnvarošanu.

Daļa sadarbības partneru pilnvarošanas principu vairāk attiecinājušas uz mērķgrupām, savukārt, partneru pilnvarošana vairāk tika saistīta ar partnerības principa neatņemamu sastāvdaļu.

Partneru pilnvarošanas galvenās metodes

- partneru tieša dalība projektu vadības un aktivitāšu darba grupās;
- regulāras informācijas par visām projekta aktivitātēm nodrošināšana ar labu komunikāciju starp projekta vadības grupu un projekta partneriem;
- partneru apmācības. Visu projektu ietvaros tikušas realizētas partneru apmācības (apmācību semināri par sabiedrisko attiecību jautājumiem, informācijas izplatīšanu, menedžmentu un angļu valoda; kvalifikācijas celšanas pasākumi speciālistiem; informatīvie semināri grāmatvedībā, atskaišu gatavošanā, pašnovērtējuma sagatavošanā administratīvās kapacitātes celšanai; informatīvie semināri par projektu tēmām visiem partneriem; pieredzes apmaiņas vizītes).

Projektu vadības efektīvai nodrošināšanai katrs partneris ir atbildīgs par savu komponenti vai jomu un ir pilnvarots noteiktiem uzdevumiem, kas saistīti ar viņu darbības jomu. Lēmumu pieņemšanas process EQUAL programmas projektos raksturojams kā demokrātisks, jo projektu vadības komitejas locekļiem ir vienādas tiesības lēmumu pieņemšanā.

Partneru iesaistīšanas ieguvumi, labumi

Novērtējot partneru sadarbības ieguvumus caur pilnvarošanas principa prizmu, var secināt, ka tie ir vispārīgie ieguvumi gan pieredzes, gan sadarbības aspektā, tādi, kā iespējas partneriem piedalīties arī citu aktivitāšu īstenošanā, veicinot viņu informētību, attīstot sadarbības iemaņas. Jaunu atbalsta sistēmu izveide noteiktām mērķgrupām ir veicinājusi katra partnera funkciju labāku apzināšanos, palīdzot identificēt to dublēšanos un to novērst. Svarīgs pilnvarošanas principa rezultāts ir partneru (piemēram, NVO) kapacitātes celšana attiecībā uz kompleksu projektu vadības iemaņu apguvi, kas ļauj tiem aktīvāk iesaistīties citos (Latvijas un Eiropas līmeņa) projektos. Partneru pilnvarošana notikusi arī veidojoties personiskajiem kontaktiem starp valsts, pašvaldību, NVO sektora pārstāvjiem, kas var veicināt nākotnē šo sadarbības tīklu efektīvāku funkcionēšanu.

2.4.3. Starpvalstu sadarbība

Starpvalstu sadarbība ir viens no EQUAL pamatprincipiem, kura mērķis ir sniegt projektiem pievienoto vērtību un izraisīt rīcītpolitikas inovācijas, saistot kopā dažādu valstu partnerības kopīgā darba programmā, kur kopēju rezultātu sasniegšanai partneriem ir nepieciešams izstrādāt kopīgu pieeju specifisku problēmu risināšanai, attīstīt līdzīgas un savstarpēji papildinošas stratēģijas, kas balstās uz kopīgu zināšanu un pieredzes izmantošanu.

2.4.3.1.tabula

Starpvalstu sadarbības partnerības raksturojums

<i>Projekta nosaukums</i>	Starpvalstu sadarbībā iesaistītās valstis (atbilstoši noslēgtajiem starpvalstu sadarbības līgumiem)
„Apmācība datoru un interneta lietošanā Latvijas bezdarbniekiem”	1 līgums Lielbritānija, Nīderlande
„Invalīdu nodarbinātības veicināšana”	2 līgumi 1) Vācija, Polija 2) Ungārija, Lielbritānija, Spānija
„Jauni risinājumi bijušo ieslodzīto nodarbinātības veicināšanā”	1 līgums Īrija, Lielbritānija (Ziemeļīrija)

„Personu ar garīgiem traucējumiem un psihiskām slimībām integrācija darba tirgū	1 līgums Itālija, Francija
Klusās rokas”	1 līgums Čehija, Vācija, Slovākija
„Atvērtu darba tirgu sievietēm”	3 līgumi 1) Vācija, Itālija 2) Čehija, Polija 3) Zviedrija, Itālija, Grieķija
„Profesiju segregācijas cēloņu mazināšana”	2 līgumi 1) Lielbritānija, Spānija 2) Vācija, Austrija, Somija
„Psihosociāla, medicīniska un garīga atbalsta sistēma neizārstējami slimam bērnam un viņa ģimenei”	1 līgums Itālija, Nīderlande, Igaunija, Lielbritānija
„Soli pa solim”	1 līgums Grieķija, Kipra, Beļģija

Starpvalstu sadarbība ietvēra valstis, kuras var klasificēt dažādos ģeogrāfiskās sadarbības tīklos:

- sadarbības tīkli, kuros bija iesaistītas tikai t.s. “vecās”¹⁰ ES valstis;
- starpvalstu sadarbības tīkli, kuros bija ir iesaistītas tikai “jaunās”¹ ES valstis;
- sadarbības tīkli, kuros ir iesaistītas gan “jaunās”, gan “vecās” ES valstis;
- starpvalstu sadarbības tīkli Eiropas ziemeļu – dienvidu griezumā.

Nozīmīgs faktors starpvalstu sadarbībai bija partneru pieredze attiecīgā jautājumā un gatavība iesaistīties jaunā projektā. Tādēļ, nav iespējams apgalvot, ka kāds no starpvalstu sadarbības ģeogrāfiskajiem tīkliem ir veiksmīgāks nekā pārējie.

Neviens no Latvijas EQUAL projektiem nenorāda, ka īstenotā starpvalstu sadarbība ir bijusi neveiksmīga vai nederīga. Neviena no starpvalstu līgumiem netika laužts, kas ir labs radītājs ES EQUAL projektu kontekstā.

Starpvalstu sadarbības stabilitāte

EQUAL projektu ieviešana laikā tika izmantoti vairāki starpvalstu sadarbības principi:

1. Darba grupu princips, kur darba grupai ir nodalītas aktivitātes. Darba grupu vadību uzņēmās kāda no starpvalstu sadarbībā iesaistītajām valstīm, atbilstoši savai pieredzei un specifiskajām zināšanām.

2. „Atbildīgā” princips, kad starpvalstu sadarbībā iesaistītās valstis katra atsevišķi uzņēmās atbildību pār noteiktu projekta produktu radīšanu. Šajā gadījumā atbildīgā valsts darbā iesaistīja arī citus partnerus, taču vadības loma tika noteikta pēc valsts rīcībā esošās pieredzes un informācijas.

Populārākās sadarbības metodes starpvalstu sadarbības partneru vidū bija:

- tikšanās un sanāksmes darba grupu līmenī, kad tiek risināti darba grupas kompetencē esošie saturiskie jautājumi;
- tikšanas un sanāksmes projekta vadības līmenī;
- divpusējās tikšanās;
- semināri, konferences, pieredzes apmaiņas vizītes;
- elektroniska informācijas un datu apmaiņa.

¹⁰ Dalījums “vecās” ES un “jaunās” ES valstis tiek plaši lietots starptautiskajā politikā. Ar terminu “vecās” ES valstis tiek saprastas valstis, kura veidojas ES pirms 2004.gada 1.maija paplašināšanās. Savukārt ar terminu “jaunās” ES tiek apzīmētas tās Centrālās un Austrumeiropas valstis, kuras ES pievienojās 2004.gada 1.maijā.

Starpvalstu sadarbības stabilitāti un ilgtspēju raksturo tas, vai pēc EQUAL projekta beigām, partneri turpina sadarbību citos projektos. Jāpiezīmē, ka daļai projektu partneru ir idejas par turpmāko sadarbību arī citos projektos, kas faktiski apliecina EQUAL ietvaros radītās starpvalstu sadarbības pēctecību.

Starpvalstu sadarbību ietekmēja faktori, kuri noteica attiecīgo partneri izvēli. Šādi faktori bija:

- partneru pieredze darbā ar attiecīgo jautājumu vai mērķgrupu;
- partneru savstarpējo interešu savietojamība;
- laika periods, kas bija pieejams partneru meklēšanai un izvēlei.

Starpvalstu sadarbības pamatā bija visi trīs faktori, no kuriem visbūtiskākais ir laika periods, kurā partneri tika meklēti. Ilgāks periods noteica to, ka partneriem bija iespējams detalizētāki iepazīties ar projekta mērķiem un veicamajiem uzdevumiem. Jau izvēloties starpvalstu sadarbības partnerus, bija skaidrs sadarbības mērķis – apgūt un aprobēt viņu zināšanas, kā rezultātā gan partnerības ietvaros, gan arī plašākā kontekstā veidojās vienots Eiropas līmeņa redzējums un kopīga izpratne par attiecīgo problēmjautājumu, kas viennozīmīgi ir vērtējams pozitīvi.

Starpvalstu sadarbības ieguvumi

Kopumā, starpvalstu sadarbība un tās sniegtā pievienotā vērtība projektu ieviešanā ir jāvērtē kā nozīmīga, jo:

- 1) projektos ir notikusi pieredzes un informācijas apmaiņa;
- 2) ir notikusi metodoloģiju un pieeju pārņemšana.

Jauniegūtās idejas, metodoloģijas un pieejas tika pielāgotas Latvijas situācijai un sociālās politikas ietvaram, nevis nokopētas un importētas, tādejādi tika nodrošināti priekšnosacījumi produktu savietojamībai ar esošo sociālās politikas praksi.

2.4.3.2.tabula

Starpvalstu sadarbības tipoloģijas matrica¹¹

Starpvalstu sadarbības tips	Projektu skaits, kuros konstatēts attiecīgais sadarbības tips
1. Ir notikusi informācijas un pieredzes apmaiņa	9
2. Inovatīvas pieejas paralēla attīstība	5
3. Jaunu pieeju imports, eksports un pielāgošana pašmāju situācijai	8
4. Kopēja attīstība – pienākuma sadale ar kopēju mērķi	3
5. Apmācāmo, lektoru, darbinieku apmaiņa (kā starpvalstu sadarbības apakšmodelis)	3

No matricā minētajiem starpvalstu sadarbības tiem divi - pirmais (informācijas un pieredzes apmaiņa) un trešais (jaunu pieeju imports, eksports un pielāgošana pašmāju situācijai) ir bijuši populārākie. To noteica Latvijas nepieciešamība pēc iespējas ātrāk iekļauties Eiropas kopējā rīcībpolitiku telpā. Turklāt šo divu tipu izmantošanas rezultātā ir palielinājušās partneru profesionālās prasmes.

Pārējie tipi tika izmantoti mazākā skaitā projektu. Taču arī šie tipi ir devuši projektiem pievienoto vērtību. Respektīvi, tips “Inovatīvas pieejas paralēla attīstība” paredzēja to, ka starpvalstu sadarbības partneriem bija kopēji konkrēti mērķi, un tie strādāja relatīvi neatkarīgi

¹¹ Starpvalstu sadarbības matrica sagatavota balstoties uz vispārīgo starpvalstu sadarbības tipoloģiju, kas iekļauta *Guidelines for Systems of monitoring and evaluation for the Human Resource Initiative EQUAL in the period 2000–2006*. 15.lpp.

viens no otra realizējot kopējo mērķi. Līdz ar to, iespēja strādāt neatkarīgi, bet vienlaikus sasniegt konkrētus mērķus un labumus, palielināja partneru motivāciju darboties projektos. Tips "Kopēja attīstība – pienākuma sadale ar kopēju mērķi" ir raksturīgs partnerībām, kurās partneri jau ir darbojošās kopā kādu laiku un viņiem ir kopīga problēmas izpratne. Līdz ar to šis tips bija piemērots stabilām partnerībām.

Visbeidzot, tips "Apmācāmo, lektoru, darbinieku apmaiņa" sākotnēji tika konstatēts trijos projektos. Taču faktiski šis tips sastopams katrā projektā, jo tie pēc būtības ietver ne tikai starpvalstu partneru apmaiņas braucienus un studiju vizītes, bet arī projekta vienas valsts partneru pieredzes apmaiņu pēc tam, kā rezultātā ietekmē partneriem bija iespēja salīdzināt citas valsts praksi un pieredzi ar savējo pieredzi.

Kopumā, starpvalstu sadarbības ieguvumi ir partneru iegūtā pieredze, zināšanās un salīdzināšana ar labāku pieredzi (ang. *benchmarking*), kas sniedz ieguldījumu kopīgās Eiropas identitātes veidošanā. EQUAL projektu starpvalstu sadarbība pa prioritātēm ir sekojoša:

I PRIORITĀTE – DARBA SPĒJU VEICINĀŠANA

1. EQUAL projekts „Invalīdu nodarbinātības veicināšana”

Projekta realizācijas gaitā tika noslēgti 2 starptautiskās sadarbības līgumi:

- 1) Latvija, Vācija, Polija;
- 2) Latvija, Lielbritānija, Spānija, Ungārija.

Starptautiskās sadarbības svarīgākie ieguvumi ir izveidojušies jauni kontakti, notikusi pieredzes apmaiņa. Pārņemot ārzemju pieredzi, tika izstrādāta profesionālās piemērotības noteikšanas un darba izmēģināšanas metodikas, kas ļautu novērtēt invalīda piemērotību un apgūt profesionālās izglītības programmu, atbilstoši viņa spējām, vēlmēm un īpašajām vajadzībām. Pēc ārzemju pieredzes apgūšanas tika izstrādāts SIC atbalsta punktu tīkla projekts.

Izmantojot starptautisko sadarbības partneru speciālistu atbalstu, tika izstrādāts pakalpojumu pēctecības modelis. Lai veicinātu darba tirgū pieprasīto iemaņu un prasmju apguvi personām ar invaliditāti, projekta ietvaros tika iepazīta ārzemju pieredze un izstrādāti mācību metožu apraksti, profesionālās rehabilitācijas programmas personām ar zemu izglītības vai profesionālo iemaņu līmeni, invalīdu ar psihiskām saslimšanām apmācību metodika.

2. EQUAL projekts „Apmācība datoru un interneta lietošanā Latvijas bezdarbniekiem”

Starpvalstu partneru loma bija veicināt zināšanu un pieredzes apmaiņu, īpaši datoru un Interneta lietošanas mācību metodoloģijas un satura izstrādes procesā, e-apmācības koncepcijas un kursu satura izvēles procesā, kā arī apmācības procesa organizēšanā.

Starptautiskie partneri:

- Nīderlande, projekts „My portfolio on-line”, NL-2004/EQF/0005;
- AK-Lielbritānija, projekts „Thresholds”, UKgb-113.

Starptautiskās partnerības (Vit@I Society, Technology for people) ietvaros tika veiktas šādas aktivitātes:

- 1) informācijas apmaiņa par datoru un Internet pieejamību un apmācības programmām, apmācāmo iesaistīšanu un apmācības ieviešanas metodēm;
- 2) izdevuma sagatavošana angļu valodā par apmācību datoru un Internet izmantošanā;
- 3) starptautiska semināra organizēšana Baltic IT&T 2006 Foruma ietvaros Rīgā, lai izplatītu informāciju un apkopoto pieredzi;
- 4) starpvalstu ekspertu un partneru vizītes un sanāksmes, lai veicinātu pieredzes apmaiņu un īstenotu plānotās starpvalstu sadarbības aktivitātes.

Izvērtējot projekta pārņemto pieredzi, kā svarīgāko jāmin:

- Lielbritānija: motivācijas programmas (be-friends), esošo analoģu programmu pieredze (eCitizen), darbs ar sociālajiem partneriem;

- Nīderlande: pašvaldību loma, mājas lapu veidošanas pieredze, informācijas komunikāciju tehnoloģiju izmantošanas sabiedriskais un sociālais mērķis.

3. EQUAL projekts „Jauni risinājumi bijušo ieslodzīto nodarbinātības veicināšanai”

Informācijas un pieredzes apmaiņas ietvaros projekta īstenotāji iepazinās ar ES valstu praksē pastāvošajiem modeļiem bijušo ieslodzīto reintegrācijai darba tirgū (Lielbritānija, Īrija, Portugāle, Lietuva, Igaunija, Polija, Nīderlande).

Projekta norises II un III posmā tika saņemts starpvalstu partneru metodoloģisks un konsultatīvs atbalsts:

- 1) ieslodzīto/ no ieslodzījuma atbrīvoto personu sociālās rehabilitācijas sistēmas izveidē un ieviešanā (Lielbritānija, Īrija, Nīderlande)
- 2) mērķauditorijas (ieslodzītie/ bijušie ieslodzītie) vajadzību izpētes uzlabošanā (Lielbritānija);
- 3) sociālās rehabilitācijas programmu izstrādē un ieviešanā, kvalitātes vadības nodrošināšanā;
- 4) cietumos strādājošo speciālistu rokasgrāmatas sagatavošanā (Portugāle, Ziemeļīrija);
- 5) projekta procesa un rezultātu novērtēšanā un izplatīšanā (Lietuva, Polija, Lielbritānija, Portugāle).

Organizējot jaunu struktūru darbību (centrus, kas sniedz sociālās rehabilitācijas pakalpojumus ieslodzījuma vietās un pēc personas atbrīvošanās, koordinē darba praksi cietumos) tika salīdzināts projekta modelis ar citu valstu modeļiem un pārņemta veiksmīgākā pieredze.

4. EQUAL projekts „Personu ar garīgiem traucējumiem un psihiskām slimībām integrācija darba tirgū”

Starptautiskās sadarbības ietvaros notika darba sanāksmes Francijā, Itālijā un Latvijā. Visu Latvijas vietējās partnerības iestāžu pārstāvjiem bija iespēja iepazīties ar Francijas un Itālijas psihiatrijas organizāciju, psihiatrisko iestāžu darbību, pacientu nodarbinātības iespējām, likumdošanu.

Noderīga un Latvijas situācijā izmantojama bija Francijas *Fil Rouge* ideja par ārstniecības (psihiatriskas slimnīcas), profesionālās iekļaušanas, novērtēšanas, darba vietu (uzņēmumi), sociālās palīdzības apvienošana un daudzfunkcionāla palīdzība, kuru nodrošina viena organizācija – *Fil Rouge*. Šāda veida integratīva pieeja (*atbalsta aģentūra*) varētu būt efektīvs līdzeklis atbalstītā darba aģentūru un citu pakalpojumu (aprūpe, ārstēšana, slimības (gadījuma) menedžments, rehabilitācija, sociālais atbalsts) apvienošanai.

Noderīga un Latvijas situācijā izmantojama varētu būt Itālijas sociālo kooperatīvu sistēma un šo kooperatīvu darbība, realizējot pacientu iekļaušanu sabiedrībā, nostādot pacientus līdzvērtīgi personām bez psihiskās veselības traucējumiem. Itālijā ir divu veidu sociālie kooperatīvi: 1) kooperatīvi, kas nodrošina sociālās aprūpes pakalpojumus un 2) kooperatīvi integrācijai darba tirgū. Sociālos kooperatīvos strādā kopā personas ar un bez veselības problēmām, 30% darbinieku – ar invaliditāti. Darba devējs nemaksā sociālās iemaksas, tās sedz valsts. Psihiatrijas pakalpojumu lietotāji sākotnēji saņem 50% no atalgojuma, bet ik pēc sešiem mēnešiem, veicot personas novērtējumu, tas tiek pārskatīts un palielināts. Cilvēki ar garīgiem traucējumiem bieži vien strādā 4–6 stundas dienā un šo lēmumu par saīsinātu darba laiku bieži vien psihiatrijas pakalpojumu lietotājs pieņem kopā ar psihiatru. Itālijā ir noteikts atbilstošs gada ienākumu limits vienam psihiatrijas pakalpojumu lietotājam (EUR 7000), kuru pārsniedzot pacients vairs nesaņem invaliditātes pensiju. Nodokļu atvieglojumus kooperatīvos nodarbinātie psihiatrijas pakalpojumu lietotāji saņem 3 gadus. Vairums no viņiem pēc tam turpina strādāt kooperatīvā, tikai vairs nesaņem nodokļu atvieglojumus. Tādējādi viņi ir pilnībā integrēti darbā. Lai persona, strādājot kooperatīvā, saņemtu nodokļu atvieglojumus ilgāk nekā 3 gadus, vajadzīga vienošanās ar arodbiedrību. Sociālā kooperatīva pamatideja ir sagatavot cilvēku atklātajam darba tirgum, lai gan praksē cilvēki reti aiziet no darba kooperatīvā. Šāda darba forma atbilst normālai darba videi, ir

izdevīga pacientiem un darba devējiem. Darbi pamatā ir ražošanā (kokapstrāde, mēbeļu restaurācija, vīna darītavas, stādu audzēšana) vai pakalpojumu sfērā (viesnīcas, teritorijas labiekārtošana, veļas mazgāšana).

II PRIORITĀTE – VIENĀDAS IESPĒJAS SIEVIETĒM UN VĪRIEŠIEM

1. EQUAL projekts „Klusās rokas”

Starptautiskā sadarbība „Beyond silence” tika izveidota uz kopīgas mērķgrupas kopīgo problēmu risināšanas bāzes. Sadarbību veidoja Vācijas (Brandenburgas zemes) projekts „Fairway”, Čehijas Republikas projekts „Karavāna”, Slovākijas Republikas projekts „Nedzirdīgo sociālās rehabilitācijas, informācijas un atveseļošanas centrs” un Latvijas „Klusās rokas”.

Sadarbības organizatoriskā struktūra sastāvēja no darba grupu tikšanās sesijām katrā dalībvalstī un studiju vizītēm. Ņemot vērā Vācijas progresu nedzirdīgo integrācijā, no Latvijas puses tika organizēta viena papildus studiju vizīte (Valmieras darba grupai par sociālo asistentu institūciju darbu Brandenburgas zemē).

Starptautiskās sadarbības kvantitatīvie rezultāti:

- 1) kopīgas mājas lapas izveide: www.deafsee.com;
- 2) kopīgas datu bāzes izveide par nedzirdīgo dzīves situāciju visās četrās valstīs (pieejama latviešu valodā www.lns.lv);
- 3) kopīgas mācību programmu datu bāzes (nacionālo programmu apkopojums) izveide;
- 4) kopīgas Deklarācijas izstrādāšana un pieņemšana.

Latvijas puses ieguvumi un kvalitatīvie rezultāti no starptautiskās sadarbības atspoguļoti vertikālās integrācijas produktos – konceptuālajos risinājumos par nedzirdīgo jauniešu (ģimeņu) integrēšanu darba tirgū, darba – sociālo – komunikāciju asistentu institūciju izveidošanas nepieciešamību, kārtību un motivāciju (Vācija), vienotas valsts institūcijas izveidi metodiskās palīdzības sniegšanai (Čehija), personālo asistentu institūcijas darbību (Slovākija), kas apvieno tulku un padomdevēju (konsultantu) funkcijas.

Ņemot vērā to, ka šī sadarbība bija LNS pirmā pieredze starptautiskajā sadarbībā ES līmenī jāatzīmē tās loma LNS kapacitātes nostiprināšanā (valoda, informācija un pieredzes apmaiņa, „Eiropējiska domāšana”, dažādu kultūru un mentalitātes akceptēšana un sadarbība), turpmākās sadarbības iespējās (tā jau marķēta nākošajos projektos, piemēram, no LNS puses „Dziedošās rokas”), jaunu potenciālo partneru piesaistē nākošajiem projektiem.

2. EQUAL projekts „Atvērtu darba tirgu sievietēm”

Starptautiskās partnerības EWA ietvaros tika veiktas aktivitātes, lai novērstu dzimumu diskrimināciju darba tirgū. EWA veicināja nākotnes sadarbībai nozīmīgu, profesionālu un līdzīgi domājošu partnerorganizāciju atrašanu. Latvijas, Polijas un Čehijas līdzīgās vēsturiskās pieredzes rezultātā bija vienota problēmu izpratne un pieeja šo jautājumu risināšanai. EWAs ietvaros tika analizēti dzimumu diskriminācijas gadījumi darba tirgū un iegūta jauna pieredze nediskriminējoša darba tirgus izveidei. Pateicoties partnerības iniciatīvai ir aizsākta jauna aktivitāte dzimumu līdztiesības veicināšanai ES līmenī. Eiropas Parlamenta deputāti ir iesaistījušies diskusijā par Dzimumu līdztiesības dienas ieviešanu ES.

Latvijas, Vācijas un Itālijas starptautiskā partnerība „CLEVER LADY” mērķtiecīgi darbojās, lai atklātu efektīvas metodes sieviešu integrācijai darba tirgū. Prakses firmu, kas Eiropas attīstītākajās valstīs tiek atzītas gan uzņēmēju vidū, gan plašākā sabiedrībā, pārņemšana uz Latviju veicināja mērķgrupas iespējas realizēties, pildot kvalificētu darbu savā valstī un nemeklējot nekvalificētu darbu ārzemēs. Būtiska nozīme prakses firmu ieviešanā bija t.s. prakses firmu tirgiem, kur dalībniekiem (arī starpvalstu līmenī) bija iespēja apmainīties ar idejām un gūt atšķirīgu pieredzi.

Latvijā, izmantojot Skandināvu metodi, tika izglītoti eksperti par studiju aplū efektivitāti sievietes pašapziņas stiprināšanai un karjeras izaugsmei. Metode izmantota

sieviešu mūžizglītības veicināšanai dažādās jomās visā valsts teritorijā. Latvijas, Zviedrijas, Itālijas un Grieķijas kopējā partnerībā – Networking Against Trafficking notika efektīva sabiedrības informēšana, izveidojot kopīgus informatīvus dokumentus, kā arī piedāvājot Ceļojošās informatīvās izstādi par cilvēktirdzniecību tūri Eiropā (arī Latvijas pilsētās), kas ir unikāla un arī apmeklēta (Latvijā to apmeklējuši ~7000 interesenti).

Studiju vizītes speciālistiem nodrošināja jaunu pieeju un zināšanu attīstību specifisku pakalpojumu tīkla izveidē. Ir attīstīta starptautiska starpinstitucionāla un starpprofesionāla sadarbība, veidojot kopīgu sadarbības tīklu, lai sekmētu no cilvēku tirdzniecības cietušo personu apzināšanu, atgriešanu, veiksmīgu rehabilitāciju un reintegrāciju darba tirgū.

3. EQUAL projekts „Profesiju segregācijas cēloņu mazināšana”

Projekta īstenošanā pavisam iesaistījās pieci starptautiskie partneri: Lielbritānija un Spānija partnerībā Gender@Work un Austrija, Vācija un Somija partnerībā WEEW. Abu starptautisko partnerību ietvaros būtiskākais ieguvums bija zināšanu, informācijas, ideju un pieredzes apmaiņa, kas tika realizēta ar semināru, mācību vizīšu, konferenču, kopīgu produktu izstrādes, produktu un metodoloģiju pārņemšanas un adaptēšanas palīdzību. Starptautiskie partneri deva konkrētu un praktisku ieguldījumu projekta tiešo mērķu sasniegšanā.

Mērķa „Veicināt sieviešu karjeras izvēli par labu tehniskajām nozarēm, lai mazinātu profesiju segregāciju” sasniegšanā nozīmīgākie ieguvumi bija: 1) organizāciju kultūras analīzes (Cultural Analysis Tool, turpmāk - CAT) metodes adaptācija un pilotēšana Latvijas uzņēmumos; 2) informatīvs materiāls skolēniem par sieviešu nozīmi zinātnes vēsturē un par interesantiem eksperimentiem; 3) seminārs dzimumu līdztiesības jautājumos karjeras konsultantiem; 4) ideja skolēnu plakātu konkursam; 5) idejas karjeras izvēles rokasgrāmatām un skolēnu vasaras darba prakšu dienasgrāmatām; 6) pieredze, idejas un konkrēti ieteikumi sieviešu uzņēmējdarbības atbalsta programmu realizēšanā; 7) sadarbība sieviešu uzņēmējdarbības atbalsta metožu rokasgrāmatas jeb Metožu kompasa izstrādāšanā un 8) sadarbība interneta sabiedrības Weme.fi izveidošanā un pilnveidošanā.

Mērķa „Veicināt pašvaldību tautsaimniecības, izglītības un sociālās sfēras no abu dzimumu viedokļa sabalansētu attīstības plānošanu” sasniegšanā nozīmīgākie konkrētie ieguvumi bija: 1) semināri Latvijas pašvaldību pārstāvjiem gan Latvijā, gan Lielbritānijā par dzimumu līdztiesības integrēto pieeju, kā arī 2) ārvalstu partneru pieredze dzimumu līdztiesības integrētās pieejas realizēšanā, kas rezultējās konkrētā produktā – rokasgrāmatā Latvijas pašvaldībām “Kā plānot labāk?”. Savukārt mērķu „Mazināt stereotipus par dzimumu lomām darba tirgū” un „Pārņemt starptautisko pieredzi un izstrādāt inovatīvas rekomendācijas augstākminēto problēmu veiksmīgai risināšanai” sasniegšanā būtiskākā starptautisko partneru loma un ieguldījums bija viņu pieredzes, zināšanu un ideju pārņemšanā un izmantošanā, tādējādi bagātinot nacionālās aktivitātes. Daudz ideju, ārvalstu pieredze, zināšanas, inovatīvās pieejas un informācija, ko sniedz ārvalstu partneri, veicināja un papildināja sagatavotos rekomendāciju dokumentus potenciāli ieinteresētajām institūcijām un organizācijām.

4. EQUAL projekts „Psihosociāla, medicīniska un garīga atbalsta sistēma neizārstējami slimam bērnam un viņa ģimenei pirms un pēc bērna nāves, lai palīdzētu līdzsvarot ģimenes un darba dzīvi, reintegrējoties sabiedrībā un darba tirgū”

Projektā Ārvalstu sadarbības partneri bija: ACE Nacionālie –Aprūpētāji (UK); C/O Arco (Itālija); „Mezo”(Nīderlande); Tartu invalīdu biedrība (Igaunija). Ieguvumi:

- 1) pieredze sociālo pakalpojumu organizēšanā katrā valstī, ievērojot noteiktu mērķgrupu vajadzības;
- 2) pieredze likumdošanas izstrādē;
- 3) labā prakse pakalpojumu nodrošināšanā;
- 4) visaptveroša pieredze praktiskā EQUAL Projekta vadībā un norisē.

Projekta laikā iegūta starptautisko partneru labās prakses pieredze, sniedzot dažādus aprūpes pakalpojumus pieaugušajiem cilvēkiem un bērniem pilnīgi dažādās nozarēs. Labās prakses

pieredze tika iekļauta Latvijas bērnu paliatīvās aprūpes komandas darbā. Projektā starptautiskās sadarbības produkts bija kopīgu instrumentu (toolkit) izstrāde, kas palīdzēs pilnveidot darbu, kā arī veicinās jaunu pakalpojumu formu izveidi. Kā vienu no būtiskiem starptautiskās partnerības rezultātiem, jāmin 27.03.07. organizētā tikšanās ar "Shooting Star" hospisa komandu Londonā, lai dalītos savstarpējā darba pieredzē un apsvērtu ideju par dvīņu hospisa veidošanu un turpmākās sadarbības attīstības plāniem.

III PRIORITĀTE – ATBALSTS PATVĒRUMA MEKLĒTĀJIEM EQUAL projekts „Soli pa solim”

EQUAL projekts „Soli pa solim” bija iesaistīts starpvalstu partnerībā „Right 2 All” līdz ar Beļģijas EQUAL projektu „Tiesības mācīties” (*Right to learn*), projekta tēma - iespējas patvēruma meklētājiem mācīties arodu un iegūt izglītību Beļģijas bēgļu centros un sabiedriskajās iestādēs, Grieķijas EQUAL projektu „ITAKA” (*IOAKH*) - veiksmīga servisa nodrošināšana patvēruma meklētājiem Grieķijā, kura vispārējais mērķis - pasākumu veikšana, kas uzlabos patvēruma meklētāju apstākļus integrācijas procesā un risinās problēmas, kas patvēruma meklētājam rodas no ierašanās brīža valstī līdz integrācijai, un Kipras EQUAL projektu „Vienlīdzība un solidaritāte patvēruma meklētājiem; Sociālās tiesības visiem”, kura vispārējais mērķis bija novērst diskrimināciju un cīnīties ar apstākļiem, ar ko sastopas patvēruma meklētāji, cenšoties sociāli un profesionāli integrēties Kiprā.

Nemot vērā, ka Beļģija un Grieķija ieguvušas pieredzi EQUAL projektu īstenošanā jau „pirmajā aplī”, sadarbības ietvaros noderīga bija praktiskā organizācija EQUAL projektu vadības un uzraudzības jautājumos. Kā redzams, partneru īstenotie projekti tēmas ziņā cieši sasaucās ar Latvijā īstenoto projektu „Soli pa solim”. Visbūtiskākais, īstenojot starpvalstu sadarbību, bija apmaiņa ar labāko praksi un pieredzi jaunu programmu un jaunu risinājumu radīšanā patvēruma jautājumu risināšanā un jaunu starpkultūru ideju izstrādē, un īpaši būtisks ieguvums no starpvalstu sadarbības bija Latvijai, kā valstij ar vismazāko pieredzi darbā ar patvēruma meklētājiem šajā partnerībā, turpretī pārējām iesaistītajām valstīm patvēruma meklētāju pieplūdums nav bijis svešs jau daudzus gadus un liela daļa EQUAL ietvaros īstenotie pasākumi tiek virzīti arī uz konkrētām darbībām, praktiski strādājot ar patvēruma meklētājiem. Šī starpvalstu sadarbība arī sniedz ieskatu atšķirīgās problēmās, metodēs un risinājumos citās Eiropas valstīs, citu organizāciju praksē un aktivitātēs. Starpvalstu partneri tika piesaistīti gan kā konsultanti, gan kā lektori, projekta „Soli pa solim” produktu izstrādē un aktivitātēs, kā arī partneri dalījās pieredzē un labākās prakses produktu izplatībā.

2.4.4. Inovācijas

Par inovāciju EQUAL programmas ietvaros uzskata novatorisku pieeju nodarbinātības jautājumiem, apmācības politikai, mērķiem, paņēmieniem un īstenošanas sistēmām.

EQUAL salīdzinājumā ar citām Eiropas programmām ir vairāk vērstas uz specifiskām mērķgrupām. Latvijas gadījumā tās ir grupas ar vāju pozīciju darba tirgū un grupas, kurām nav pieejas apmaksātam darbam (invalidi, patvēruma meklētāji utt.). Fokusēšanās uz specifiskām mērķgrupām saskan ar galveno EQUAL programmas mērķi – inovāciju attīstīšana diskriminācijas un nevienlīdzības darba tirgū novēršanai.

Projektus gatavojot, tika veikta attiecīgās mērķgrupas vajadzību analīze, situācijas darba tirgū izvērtējums, tādēļ var apgalvot, ka mērķgrupas tika izvēlētas atbilstoši EQUAL tematiskajām jomām un situācijai darba tirgū.

Eiropas Komisijas vadlīnijas EQUAL uzraudzībai un izvērtēšanai identificē trīs inovāciju kategorijas – procesa orientētas, mērķa vai satura orientētas. Katrā projektā var ietilpt vairākas inovāciju kategorijas, jo projekti ir daudzveidīgi.

Projekta inovāciju kategorijas un tām atbilstošo projektu skaits

Inovāciju kategorijas	<i>Projektu skaits</i>
Procesa orientēts	6
Mērķa orientēts	4
Satura orientēts	4

Gandrīz visi projekti atbilst vismaz divām inovāciju kategorijām. Kopumā projekta pieteikumos bija izvirzītas 34 inovācijas. Lai gan uz procesu vērstas ir inovācijas tikai 6 projektos, kopumā lielākais inovāciju skaits ir paredzēts jaunu metožu vai pieejas izstrādē vai esošo pilnveidošanā/adaptācijā.

Daudzu inovāciju ieviešana izriet no starpvalstu sadarbības aktivitātēm, kurās sadarbības partneri iepazīnās ar citu valstu pieredzi. Projekta “Klusās rokas” gadījumā “sociālo asistentu” sākotnējā ideja tika rasta Vācijā, taču tā tika pielāgota Latvijas situācijai un apstākļiem. Studiju aplū metode, kas tika izmantota projektā „Atvērtu darba tirgu sievietēm”, tiek plaši izmantota Skandināvijas valstīs. Projekta ”Solī pa solim” inovācija – prasmju audits ir pārņemta no Lielbritānijas, Vācijas un Nīderlandes, savukārt sociālas integrācijas modelis ir balstīts uz Lietuvas pieredzi, kas pēc tam pielāgots Latvijai. Vērtīga ārvalstu inovācija ir pārņemta projektā “Profesiju segregācijas cēloņi”. Nozaru asociācijas Lielbritānijā iepazīnās ar „uzņēmuma kultūras analīzi “ un veica CAT aptaujas arī Latvijā savos nozaru uzņēmumos, izmantojot šo metodi kā organizāciju kultūras analīzes instrumentu.

Inovāciju izcelsme nav meklējama tikai ārvalstīs, jo nav iespējams pārņemt un izmantot gatavus modeļus, tāpēc ārvalstu pieredze pārsvarā tika adaptēta un izstrādāta tāda sistēma un modeļi, kas piemēroti Latvijas situācijai. Piemēram, projekta „Invalīdu nodarbinātības veicināšana” ietvaros tika pētītas, pārbaudītas un Latvijā ieviestas jaunas politikas un pieejas invalīdu darba spēju veicināšanā, lai nodrošinātu piekļuvi vai atgriešanos darba tirgū, pamatojoties uz attīstīto Eiropas valstu pieredzi. Jaunrades elementus ietvēra gan situācijas izpēte ārvalstīs, gan pieredzes un labās prakses pārņemšana, gan pielāgošana Latvijas apstākļiem un ieviešana nacionālajā politikā.

Projekts “Profesiju segregācijas cēloņi” ir lieliski adaptējis citu valstu pieredzi, sagatavojot atbalsta programmu sievietēm uzņēmējdarbībā, pārņemot no katras valsts labāko pieredzi un izveidojot savu atbalsta modeli.

Procesa orientētās inovācijas, kas paredzētas jaunu metožu vai pieejas izstrādei vai esošo pilnveidošanai un adaptācijai, spilgti izpaudās projektos „Invalīdu nodarbinātības veicināšana”, „Ieslodzīto nodarbinātība”, „Profesiju segregācijas cēloņi”. Šo projektu inovācijas bija vērstas uz procesu un saturu. Ļoti efektīva inovācija bija medicīniskās, sociālās un profesionālās rehabilitācijas pakalpojumu sistēmas izveidošana, nodrošinot pakalpojumu pēctecību. Šī sistēma ļāva uzlabot un veicināt savlaicīgu darba spēju atjaunošanu personām ar invaliditāti.

Procesa orientēta inovācija ir jaunu pieeju izstrāde un ieviešana skolās, kas abu dzimumu griezumā sabalansēti veicina karjeras izvēli par labu perspektīvajām nozarēm. Projekta ietvaros tika testēta skolnieku attieksme pret tehniskām nozarēm un tika strādāts pie efektīvāko līdzekļu noteikšanas, kas ļautu virzīt skolnieku karjeras izvēli par labu informāciju tehnoloģijām un inženierzinātnēm. Skolēnu vasaras prakses, lai piesaistītu skolēnus noteiktai nozarei pie attiecīgas nozares darba devējiem bija Latvijā nebijis pasākums, kad skolnieks redz, kā funkcionē uzņēmums un ko darbinieks dara darbā visas 8 stundas.

Uz mērķi orientētas inovācijas ir vērstas uz jaunu lietotāju vai mērķa auditoriju, paverot jaunas nodarbinātības iespējas. Šī tipa inovācijas spilgti izpaudās projektos „Klusās rokas” un „Atvērtu darba tirgu sievietēm” un „Atbalsta sistēma neizārstējami slimam bērnam un viņa ģimenei pirms un pēc bērna nāves”.

EQUAL programmā tika izmantotas inovatīvas metodes, lai mazinātu diskrimināciju pret nedzirdīgajiem cilvēkiem. Projekta galvenā pieeja mērķgrupas iesaistīšanā balstījās uz

pašorganizāciju – mērķgrupa piedalījās aktivitāšu realizācijā, kas savukārt palielināja tās motivāciju sasniegt rezultātus, jo mērķgrupa ir arī galvenais rezultātu izmantotājs. Projektā tika apmācītas sievietes nedzirdīgās invalīdes sociālo asistentu pienākumu veikšanai darbam ar nedzirdīgajiem invalīdiem reģionos. Šāda pieeja ir viennozīmīgi uzskatāma par inovatīvu ne tikai attiecīgās sociālās grupas un tās problēmu risināšanas kontekstā, bet arī kā inovatīvu pieeju kopienas veidošanai pašvaldībās un reģionos.

Lieliska inovācija ir individuālas konsultācijas sievietēm pa bezmaksas tālruni un starpnozaru profesionāļu komanda, kas ļāva sievietēm apzināties un novērtēt savas pozīcijas, veiksmīgi iekļaujoties darba tirgū, līdzsvarot ģimenes un darba dzīvi. Valsts un pašvaldību iestādēs līdz šim šāds pakalpojums netika piedāvāts.

Latvijā vēl nebijusi inovācija, kas šobrīd ir veiksmīgi ieviesta ir starpinstitucionālās sadarbības modelis cilvēku tirdzniecības upuru rehabilitācijai un reintegrācijai darba tirgū, nodrošinot pilnīgu cilvēku tirdzniecībā cietušo personu sociālo, psiholoģisko un ekonomisko spēju un prasmju atjaunošanu, sadarbojoties dažādiem sektoriem.

Jaunums Latvijā ir arī prakses firmas – simulētu uzņēmumu tīkls, kuru izveido pašas sievietes prakses firmas koordinators vadībā. Tīkla ietvaros sievietes guva iemaņas un paplašināja biznesa prakses zināšanas un pieredzi: vadīšanas iemaņas, grāmatvedību, datorzināšanas, personāla vadīšanu, mārketinga, pārdošanas iemaņas un iepirkšanu.

Gan uz procesu, gan uz jaunu mērķa auditoriju bija fokusēta inovācija „Atbalsta pasākumi sievietēm, kuras vēlas uzsākt uzņēmējdarbību tehniskajās nozarēs”.

Projekts „Psihosociāla, medicīniska un garīga atbalsta sistēma neizārstējami slimam bērnam un viņa ģimenei pirms un pēc bērna nāves, lai palīdzētu līdzsvarot ģimenes un darba dzīvi, reintegrējoties sabiedrībā un darba tirgū” bija uz jaunu mērķgrupu vērsts. Bērnu paliatīvā aprūpe ir jauns pakalpojums Latvijā. Galvenā projekta inovācija – holistiska bērna un ģimenes aprūpe, realizējot multidisciplināras komandas darbības principus multidisciplinārajā komandā, ka nozīmē, ka ar mērķgrupu strādāja mobila profesionāļu komanda, lai īstenotu psiholoģisku, sociālu, garīgu un medicīnisku aprūpi neizārstējami slimajam bērnam un viņa ģimenes locekļiem.

Satura orientētas inovācijas bija vērstas uz politiskām un institucionālajām struktūrām, kuru aktivitātēs ietilpst darba tirgus attīstības veicināšana. Satura orientētas inovācijas bija sastopamas četros projektos. Piemēram, projektā „Personu ar garīgiem traucējumiem un psihiskām slimībām integrācija darba tirgū” galvenais inovatīvais ieguvums – legalizētas darba attiecības smagi slimiem psihiatrijas pacientiem. Mērķgrupai tika piedāvāta reāla darba prakse, kas ir orientēta uz iekļaušanās spēju paaugstināšanu kopējā darba piedāvājuma tirgū. Šāda pieeja ir inovatīva arī ES līmenī Projekts kā inovatīvu darbību Latvijā paredz jaunu vietējo nodarbināto kategorijas (personas ar psihoneiroloģiskiem traucējumiem, invalīdi, u.c.) iekļaušanu vispārējā nodarbinātības tirgū. Inovāciju ietekme aplūkojot EQUAL tematiskās jomas sadalījumā pa prioritātēm ir sekojoša:

Prioritāte: Darba spēju veicināšana

Šīs tematiskās jomas inovācijas bija vērstas uz piekļuvi darba tirgum un atgriešanos tajā tiem, kam bija grūtības iesaistīties vai no jauna integrēties darba tirgū, kuram jābūt atvērtam ikvienam. Uz šo prioritāti attiecās projekti „Apmācība datoru un interneta lietošanā Latvijas bezdarbniekiem”, „Invalīdu nodarbinātības veicināšana”, „Jauni risinājumi bijušo ieslodzīto nodarbinātības veicināšanai”, „Personu ar garīgiem traucējumiem un psihiskām slimībām integrācija darba tirgū”. Prioritātes ietvaros veiktās inovācijas deva būtiski uzlabotas iespējas dažādu mērķgrupu integrācijai darba tirgū. Ļoti nozīmīga inovācija ir medicīniskās, sociālās un profesionālas rehabilitācijas pakalpojumu sistēmas izveide, kas veicināja jaunas politikas un pieejas invalīdu darba spēju veicināšanā, lai nodrošinātu pieeju vai atgriešanos darba tirgū.

Konceptuālie risinājumi personu ar garīgiem traucējumiem un psihiskām slimībām nodarbinātības iespēju sekmēšanai Latvijā pievēršas personām ar smagiem garīgās veselības

traucējumiem, piedāvājot pacientu novērtēšanas iespējas, un dažādus motivācijas mehānismus, sekmējot to integrāciju darba tirgū.

Vairāku pakāpju atbalsta sistēma ieslodzīto darba spēju uzturēšanai, paaugstināšanai un bijušo ieslodzīto integrēšanai darba tirgu un sabiedrībā ir inovatīvs modelis, jo tas ir pirmais starpinstitucionālas un starpdisciplināras sadarbības alternatīvais modelis, lai veicinātu ieslodzīto un bijušo ieslodzīto nodarbinātību Latvijā. Tā ir jauna politika un pieeja mērķauditorijas darba spēju veicināšanai, uzturēšanai un attīstīšanai.

Darba spēju veicināšanas aspektā inovatīva ir profesionālās pilnveides modulāra izglītības paraugprogramma „Informācijas sabiedrības pamatprasmes”, kur programma tika sadalīta atsevišķos moduļos, kas ļāva elastīgi to pielāgot apmācāmo līmenim un apmācības procesa gala mērķim – darba tirgum.

EQUAL projekta „Apmācība datoru un interneta lietošanā Latvijas bezdarbniekiem” produktu inovatīvie aspekti:

1) profesionālas pilnveides modulāra izglītības paraugprogramma „Informācijas sabiedrības pamatprasmes”. Inovatīvs ir apmācības programmas moduļu formāts, kas ir īss un iekļauj tikai pašas nepieciešamākās tēmas prasmju apgūšanai, kā arī orientē izglītojamos uz to patstāvīgu nostiprināšanu, izmantojot izstrādātas kursa grāmatas un e-apmācības materiālus. Apmācība izmantojot praktiskus piemērus no dzīves tiek veidota nopietna motivācija un ieinteresētība apgūt datorprasmes un pielietot tās praksē;

2) iedzīvotāju motivēšanas un apmācību administrēšanas procedūras.

Produktā ir ietvertas vairākas inovācijas:

- piesaistīšanas un motivācijas programma, kas līdz šim nebija šādu apmācību sastāvdaļa;
- Cieša partnerība ar pašvaldībām un sociālajiem partneriem tuvu apmācāmo dzīvesvietai, apmācību procesa un administrēšanas decentralizācija;
- interneta tehnoloģiju izmantošana administrēšanas procesā (piemēram, sertifikācijai, mācību materiāliem, aptaujām (apmācāmo pašnovērtējumam), e-pastu izveidei);
- interneta pieejas punktu un mācību centru karte ar papildu informāciju;
- vienošanas ar partneriem par apmācītajiem pieejamajiem labumiem (bezmaksas laiks datoru lietošanai, interneta piekļuvei un konsultācijām).

EQUAL projekta „Invalīdu nodarbinātības veicināšana” produktu inovatīvie aspekti:

• Medicīniskās, sociālās un profesionālas rehabilitācijas pakalpojumu sistēma. Visas projekta veiktās aktivitātes ir inovatīvas Latvijā. Jaunas politikas un pieejas invalīdu darba spēju veicināšanā, lai nodrošinātu piekļuvi vai atgriešanos darba tirgū, ir pētītas, pārbaudītas un ieviestas Latvijā, pamatojoties uz attīstīto Eiropas valstu pieredzi. Jaunrades elementus ietver gan situācijas izpēte ārvalstīs, gan pieredzes un labas prakses pārņemšana, gan pielāgošana Latvijas apstākļiem un ieviešana nacionālajā politikā.

EQUAL projekta „Personu ar garīgiem traucējumiem un psihiskām slimībām integrācija darba tirgū” produktu inovatīvie aspekti:

• Konceptuālie risinājumi personu ar garīgiem traucējumiem un psihiskām slimībām nodarbinātības iespēju sekmēšanai Latvijā.

Inovatīva pieeja ir pievēršanās personām ar smagiem garīgās veselības traucējumiem (stacionāru pacienti), piedāvātās pacientu novērtēšanas iespējas, arī dažādie motivācijas mehānismi (darbnieku attīstība, darba devēju motivācija).

EQUAL projekta „Jauni risinājumi bijušo ieslodzīto nodarbinātības veicināšanai” produktu inovatīvie aspekti:

• Vairāku pakāpju atbalsta sistēma ieslodzīto darba spēju uzturēšanai, paaugstināšanai un bijušo ieslodzīto integrēšanai darba tirgū un sabiedrībā.

Modelis kopumā ir inovatīvs, jo tas ir pirmais starpinstitucionālas un starpdisciplināras sadarbības alternatīvais modelis, lai veicinātu ieslodzīto un bijušo ieslodzīto nodarbinātību. Pamatojoties uz Latvijas situācijas izpēti un Eiropas valstu pieredzes apkopojumu, ir izstrādāta jauna politika un pieeja mērķauditorijas darba spēju veicināšanai, uzturēšanai un attīstīšanai.

Par inovatīva modeļa izveidi liecina šādas pazīmes:

- modelim ir starpdisciplināra un starpinstitucionāla pieeja;
- balstīts uz pilotprojektu pieredzi;
- piedāvāts visaptverošs resocializācijas pakalpojumu klāsts;
- sistēmiska pieeja mērķauditorijas resocializācijai, tādejādi veicinot ieslodzīto un bijušo ieslodzīto nodarbinātību.

Prioritāte: Vienādās iespējas vīriešiem un sievietēm

Uz šo prioritāti attiecas projekti „Klusās rokas”, „Atvērtu darba tirgu sievietēm”, „Profesijas segregācijas cēloņu mazināšana”, „Psihosociāla, medicīniska un garīga atbalsta sistēma neizārstējami slimam bērnam un viņa ģimenei pirms un pēc bērna nāves, lai palīdzētu līdzsvarot ģimenes un darba dzīvi, reintegrējoties sabiedrībā un darba tirgū”.

Tematiskajā jomā „Ģimenes un darba dzīves apvienošana, kā arī darba tirgu atstājušo vīriešu un sieviešu reintegrācija, attīstot elastīgākas un efektīvākas darba organizācijas formas un atbalsta pakalpojumus” izstrādātās inovācijas pozitīvi ietekmēja ģimenes dzīves līdzsvarošanu ar darba dzīvi, kā arī palīdzēja no jauna iesaistīties darba tirgū to atstājušiem vīriešiem un sievietēm. Inovācijas attīstīja elastīgākas un efektīvākas darba organizācijas un atbalsta dienestu formas, piemēram, bērnu paliatīvajā aprūpē.

Koncepcija nedzirdīgo un smagi vājdzirdīgo speciālo izglītības iestāžu absolventu integrācijai profesionālās izglītības sistēmā un darba tirgū un koncepcija nedzirdīgo un smagi vājdzirdīgo dzirdes invalīdu integrācijai valsts aktīvas nodarbinātības un bezdarba samazināšanas preventīvo pasākumu struktūrās, un darba tirgū ir inovatīva pieeja par vienotas atbalsta sistēmas izveidi valstī. Bez tam pirmo reizi Latvijā tika sagatavoti dažādi materiāli tieši nedzirdīgo mērķgrupas iesaistīšanai darba tirgū - izdota rokasgrāmata darba devējiem par nedzirdīgo darbinieku adaptāciju darbavietā, nedzirdīgiem adaptēts apmācību komplekts sākotnējās datorprasmēs, izstrādāti nedzirdīgo ģimeņu atbalsta moduļi un integrējošo pasākumu programmu veidošanas metodika u.c.

Sieviešu sekmīgākai integrācijai darba tirgū tika sagatavots metodiskais materiāls „Sieviešu profesionālās, personīgās un sociālās kvalifikācijas paaugstināšanas kompleksa metode”, kurā tika izmantotas inovatīvas metodes - studiju apli un prakses firmas. Sagatavotais materiāls balstījās uz to, ka sievietēm nepieciešamas kā profesionālās, tā personīgās un sociālās kompetences, lai veiksmīgi uzsāktu uzņēmējdarbību vai kļūtu par darba ņēmēju.

Tēmas “Dzimumu atšķirību un profesiju segregācijas mazināšana darba tirgū” ietvaros sagatavotās inovācijas mazina atšķirības dzimumu līdztiesības ziņā un pozitīvi ietekmē sadalījuma likvidēšanu starp vīriešu un sieviešu profesijām. Profesiju segregācijas problemātika un dzimumu līdztiesības integrētās pieejas ieviešana ir salīdzinoši jauna un bieži vien sabiedrībā neizprasta tematika, tāpēc projekta „Profesiju segregācijas cēloņu mazināšana” izvirzīto mērķu sasniegšanai tika meklēti inovatīvi risinājumi, lai mazinātu cēloņus profesiju segregācijai un veicinātu vienlīdzīgu iespēju nodrošināšanu sievietēm un vīriešiem darba tirgū. Rekomendācijas un konceptuālie risinājumi izglītības veicināšanai tehniskajās nozarēs un karjeras izvēles sistēmas pilnveidošanai Latvijā, rekomendācijas par uzņēmējdarbības atbalstu Latvijā un rekomendācijas par dzimumu līdztiesības principu ievērošanu pašvaldību attīstības plānošanas dokumentos sekmē elastīgākas un efektīvākas darba organizācijas un atbalsta dienestu formas.

EQUAL projekta „Klusās rokas” produktu inovatīvie aspekti:

1) koncepcija nedzirdīgo un smagi vārdzirdīgo dzirdes invalīdu integrācijai valsts aktīvas nodarbinātības un bezdarba samazināšanas preventīvo pasākumu struktūrās, darba tirgū. Inovatīva ir pieeja par vienotas sistēmas izveidi starpinstitucionālā telpā. Piedāvāto risinājumu saturs, pakalpojumu pēctecība, atbildību sadale. Inovatīvs ir resursu veidošanas mehānisms, iesaistot NVO. Vienotas atbildības un iekšējo un ārējo resursu izmantošanas optimizācija par primāro izvirzot mērķauditorijas integrāciju;

2) konceptuālie risinājumi multidisciplinārās sociālās integrācijas sistēmas izveidošanai dzirdes invalīdiem. Latvijas apstākļos inovatīvs ir princips “nedzirdīgais – nedzirdīgajam”. Produkta inovācija ir dzirdes invalīdu interešu integrācija un specifisko vajadzību inkorporācija publiskās vides organizatoriski tehniskajos jautājumos;

3) datu bāze. Pirmo reizi Latvijā tika iegūta un apkopota statistika par projekta mērķgrupām, veikti visaptveroši pētījumi, kuros tika iegūta pirmreizēja un detalizēta informācija par 4 dzirdes invalīdu mērķauditorijām, veiktas intervijas zīmju valodā;

4) rokasgrāmata darba devējiem par nedzirdīgo darbinieku adaptāciju darbavietā. Pirmo reizi Latvijā izdota šāda satura rokasgrāmata;

5) nedzirdīgiem adaptēts apmācību komplekts (programma + metodiskie materiāli) sākotnējās datora lietošanas prasmēs. Pirmo reizi Latvijā izstrādāts un atbilstoši nedzirdīgo pieaugušo auditorijai adaptēts apmācību komplekss, ņemot vērā tieši šīs auditorijas iespējas un vajadzības (programma bāzēta maksimālā vizuālo uzskates līdzekļu izmantošanā u.c.);

6) nedzirdīgiem adaptēts informatīvais bloks par nodarbinātības jautājumiem. Pirmo reizi Latvijā izstrādāts informatīvais bloks darba jautājumos, kas pielāgots un atbilst mērķauditorijas uztveres īpatnībām gan nodarbinātības, gan informācijas iegūšanas jomā;

7) sistēmapraksts un metodiskie materiāli nedzirdīgiem projektu (pasākumu) realizētājiem. Produkts ir jauns ne tikai Latvijā, bet Eiropā kopumā;

8) nedzirdīgo motivācijas integrācijai sabiedriskajā dzīvē, nodarbinātības aktivitātes veicināšanas pasākumu moduļi. Motivācijas programmas ir inovācija Latvijas mērogā. Šī ir pirmā motivācijas programma, kas izstrādāta tieši nedzirdīgajiem;

9) nedzirdīgo ģimeņu atbalsta moduļi, integrējošo pasākumu programmu veidošanas metodika. Pirmo reizi Latvijā pieejamie ģimenes atbalsta modeļi adaptēti atbilstoši nedzirdīgo specifiskajām domāšanas, uztveres un komunikācijas īpatnībām.

EQUAL projekta „Atvērtu darba tirgu sievietēm” produktu inovatīvie aspekti:

1) metodiskais materiāls „Sieviešu profesionālās, personīgās un sociālas kvalifikācijas paaugstināšanas kompleksā metode”. Inovācijas ir studiju apli un prakses. Par inovāciju liecina kompleksais skatījums uz sievietes iesaistīšanos darba tirgū, proti, sievietēm nepieciešamas kā profesionālās, tā personīgās un sociālās kompetences, lai veiksmīgi uzsāktu uzņēmējdarbību vai kļūtu par darba ņēmēju. Inovatīva bija ideja nodrošināt bērnu aprūpi nodarbību laikā;

2) metodiskais materiāls „Starpinstitucionālais un starpdisciplinārais sadarbības modelis cilvēku tirdzniecības upuru rehabilitācijai un integrācijai darba tirgū”. Modelis kopumā ir inovatīvs, jo līdz šim nav izstrādāti citi alternatīvi modeļi vai iespējas strādāt ar cilvēktirdzniecības upuriem. Par inovatīva modeļa izveidi liecina sekojošas pazīmes:

- modelim ir starpdisciplinārā un starpinstitucionālā pieeja;
- augsts elastības līmenis (spēja piemēroties konkrētai situācijai);
- balstīts uz reālo darba pieredzi;
- piedāvā plašu pakalpojumu klāstu;
- individuāla pieeja cilvēktirdzniecības upuriem;
- komplekss skatījums uz cilvēktirdzniecības problēmu.

3) metodiskais materiāls „Dzimumu līdztiesības ekspertīze”. Inovācija - izstrādātais dzimumu līdztiesības ekspertīzes modelis, kurā eksperti ir kā starpnieki starp sabiedrību un valsts institūcijām, kuras veido politiku.

EQUAL projekta „Psihosociāla, medicīniska un garīga atbalsta sistēma neizārstējami slimam bērnam un viņa ģimenei pirms un pēc bērna nāves, lai palīdzētu līdzsvarot ģimenes un darba dzīvi, reintegrējoties sabiedrībā un darba tirgū” produktu inovatīvie aspekti.

1) mācību programma „Bērnu paliatīvā aprūpe”. Latvijā inovatīva aktivitāte ir mūžizglītības apmācības iespējas un pilnveidošana profesionāliem speciālistiem, kuri strādā bērnu paliatīvās aprūpes komandās. Mācību programma pirmo reizi piedāvā apgūt teorētiskas zināšanas bērnu paliatīvajā aprūpē un lai tās nostiprinātu, iziet arī noteiktu stundu skaitu praktiskās nodarbības;

2) bērnu paliatīvās aprūpes komanda. Bērnu paliatīvās aprūpes komanda, tās speciālistu sniegtie pakalpojumi Latvijā ir līdz šim nebijuši pakalpojuma integritātes, apjoma un kompleksuma ziņā. Arī kapelāna kā profesionāļa darbs Bērnu paliatīvās aprūpes komandā var uzskatīt par inovāciju.

EQUAL projekta „Profesiju segregācijas cēloņu mazināšana” produktu inovatīvie aspekti:

1) rekomendācijas un konceptuālie risinājumi izglītības veicināšanai tehniskajās nozarēs un karjeras izvēles sistēmas pilnveidošanai Latvijā. Karjeras veidošanas pamatu kurss ir pirmais metodiskais materiāls karjeras plānošanā, kas izveidots rokasgrāmatas formātā pamatskolēniem un vidusskolēniem, papildināts ar metodoloģisko materiālu nodarbību vadītājiem. Skolotāju tālākizglītības programma par mācību metodikas bagātināšanu ar dzimumu līdztiesības aspektu ir jaunizveidots apmācību seminārs, lai pilnveidotu skolotāju profesionālo kompetenci dzimumu līdztiesības aspektu integrēšanā mācību procesā;

2) CAT metode kā organizāciju kultūras analīzes instruments. Inovatīva ir uzņēmumu korporatīvās kultūras analīze no dzimumu līdztiesības aspekta.;

3) rekomendācijas par uzņēmējdarbības atbalstu Latvijā. Inovācija ir tas, ka projekta īstenotais atbalsta modelis apvieno sevī grantu, apmācības, konsultācijas un mentoringu. (ne Latvija, ne ES tieši šāda kompleksa atbalsta modeļa nav bijis, bet katra no šīm komponentēm tiek definēta kā atsevišķs uzņēmējdarbības atbalsts);

4) rekomendācijas par dzimumu līdztiesības principu ievērošanu pašvaldību attīstības plānošanas dokumentos. Inovatīvs ir gan produkta fokuss uz profesiju segregācijas problēmas mazināšanu un novēršanu darba tirgu reģionālā līmenī, gan rekomendāciju sniegšana šo problēmu risināšanai, gan sagatavotais informatīvais materiāls Latvijas pašvaldībām konkrētas rīcības uzsākšanai.

Prioritāte: Patvēruma meklētāji

Tēma „Patvēruma meklētāju sociālās un profesionālās integrācijas atbalstīšana” kas ir vērsta uz patvēruma meklētāju profesionālo un sociālo integrāciju ir jauns pakalpojums Latvijā. Projekts „Soli pa solim” savā būtībā ir inovācija, jo Latvijā pirms projekta nebija sistēmas patvēruma meklētājiem.

EQUAL projekta „Soli pa solim” produktu inovatīvie aspekti:

Konceptuālie risinājumi patvēruma meklētāju sociālai un profesionālai integrācijai. Projekts sava būtībā ir balstīts uz jaunradi, jo pašreizējā patvēruma sistēma Latvijā ir izveidota tikai pamatos (pieņemta likumdošana un radīta institucionālā bāze), līdz šim ir iegūta salīdzinoši neliela pieredze darba ar patvēruma meklētājiem. Visas galvenās projekta aktivitātes ir inovācija patvēruma jautājumu risināšanas uzlabošanai Latvijā.

2.4.5. Dzimumu līdztiesība un dzimumu līdztiesības integrētā pieeja

Dzimumu līdztiesība un dzimumu līdztiesības integrētā pieeja EQUAL projektos tika īstenota vertikāli un horizontāli. Vertikālā pieeja veidojās ap galvenajām tēmām (kā, piemēram, darba tirgus pieejamība) un mērķgrupām (kā, piemēram, bijušie ieslodzītie vai

invalidi), lai ietekmētu politikas veidotājus un atbildīgās institūcijas. Horizontālā pieeja noteica vienlīdzīgu iespēju integrēšanu visās aktivitātēs un, īstenojot labās prakses piemērus, veicinot tās izplatību praksē. Projektu uzsākšanas fāzē SP veica mērķgrupu vajadzību izpēti un pievērsa lielu uzmanību tam, lai projektu sniegtie pakalpojumi un citi projektu produkti atbilstu mērķgrupu vajadzībām. Tomēr projektos, kas neiekļaujas prioritātē “Vienādas iespējas sievietēm un vīriešiem” ietvaros, vērojama tendence, ka veiktie pētījumi aplūko mērķgrupas vajadzības kopumā, neparādot dzimumu atšķirīgās vajadzības.

Vertikālās pieejas īstenošana

Vertikālās integrētās pieejas koordinēšanu nodrošina Integrētās pieejas politikas vadības grupa sadarbībā ar attiecīgiem nodarbinātības un sociālās iekļaušanās politikas veidotājiem – nozaru ministrijām (skat. arī 5. nodaļu). Vienādu iespēju principa īstenošanas rezultāti, kas tiek integrēti nacionālajā līmenī, galvenokārt tiek virzīti ar projektos iesaistīto nacionālā līmeņa partneru atbalstu. Piemēram, SIVA sagatavotie grozījumi Invaliditātes likumā ir 1.lasījumā izskatīti Saeimā, Ieslodzījuma vietu pārvalde sagatavoja normatīvo aktu projektus, normatīvo aktu grozījumus ieslodzīto nodarbinātības jomā un tie iesniegti MK (skat. nodaļu 3.1.).

Projekta „Klusās rokas” vadošā organizācija – LNS sadarbojās ar LM Sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu departamentu, kā rezultātā projekta produktu turpmāka ieviešana iekļauta nacionālajā programmā 2007. – 2013. gadiem. Projekta izstrādāto produktu integrācijas nozīmīgumu apliecina tas fakts, ka vairāki no tiem jau tiek integrēti esošajās struktūrās un sistēmās. Piemēram, NVA izmainījusi iekšējo normatīvo dokumentāciju un paredzējusi iekļaut apmaksāto pakalpojumu apjomā nedzirdīgo zīmju valodas tulku pakalpojumus subsidētajās darba vietās norīkotajiem nedzirdīgajiem bezdarbniekiem.

Horizontālās pieejas īstenošana

Četri prioritātes “Darba spēju veicināšana” projekti un viens prioritātes “Atbalsts patvēruma meklētājiem” projekts bija tieši vērsti uz mērķgrupu - invalīdi, bezdarbnieki, bijušie ieslodzītie un patvēruma meklētāji - integrāciju darba tirgū, tādejādi risinot vienādu iespēju nodrošināšanas jautājumu definētajai mērķgrupai. Četros prioritātes “Vienādas iespējas sievietēm un vīriešiem” ietvaros īstenotajiem projektiem, īstenojot projekta aktivitātes, dzimumu līdztiesības pieeja tika attiecināta horizontāli.

Vienādu iespēju principa horizontāla īstenošana bija visos deviņos projektos, katram savas mērķgrupas ietvaros. Mērķgrupu pilnvarošana būtiski palīdzēja vienādu iespēju principu īstent horizontāli. Vienādu iespēju principa horizontālās pieejas galvenos rezultātus parāda 39 labās prakses īstenošanas piemēri (skat. tabulu pielikumā).

Projektos izstrādātos modeļus būs iespējams izmantot arī citās sadarbības partnerībās. Projektos ir veidoti mērķgrupu integrācijas modeļi, kas ir radīti, balstoties uz NVO iesaistīšanu (datoru apmācība bezdarbniekiem), mērķgrupu (nedzirdīgie) un privātā sektora (uzņēmēju) iesaistīšanu, kā arī sagatavoti apmācību metodiskie materiāli.

Dzimumu līdztiesības integrētās pieejas pilnīga izpratne bija tikai “Vienādas iespējas sievietēm un vīriešiem” ietvaros īstenotajiem projektiem, kur sieviešu diskriminācijas mazināšana un situācijas darba tirgū uzlabošana realizēta visu partneru un visu līmeņu aktivitātēs. Taču pārējos projektos dzimumu līdztiesības aspekta īstenošana aprobežojās ar rezultātu rādītāju un datu apkopošanu par projekta dalībniekiem dzimumu griezumā, kas parāda tikai dalībnieku proporciju, bet neparāda, vai un kādā mērā projekts ir ietekmējis un pārveidojis procesus, lai atrastu vietu gan sievietēm, gan vīriešiem iesaistīšanai. Daļēji to var izskaidrot ar to, ka jau projekta pieteikumā dziļāks šī principa apskats nebija paredzēts.

Projektu aktivitātes, savu iespēju robežās, rada pozitīvas pārmaiņas sabiedrības attieksmē un veicina apkārtējās sabiedrības informētību par mērķgrupas diskriminācijas cēloņiem un palīdz mazināt stereotipus par mērķgrupām, kā arī sāk popularizēt pozitīvus piemērus par to integrācijas iespējām sabiedrībā.

Uzsākot EQUAL programmas īstenošanu Latvijā, dažādām diskriminācijai pakļautajām grupām - invalīdiem, bezdarbniekiem, bijušiem ieslodzītajiem, sievietēm un patvēruma meklētājiem - bija iespēja saņemt programmas atbalstu. LM sniedza informāciju sadarbības partnerībām par to, kas ir vienlīdzīgas iespējas un kā tiek īstenota dzimumu līdztiesības integrētā pieeja.¹² Lai nodrošinātu sadarbības partnerības izpratni par vienlīdzīgu iespēju principu īstenošanu tika organizēti arī informatīvie semināri visā Latvijā.

Vienādu iespēju principa horizontālu integrēšanu EQUAL projektu līmenī sekmēja arī LM nacionālās tematiskās grupas „Vienādas iespējas darba tirgū” darbs. Intervijās ar projektu partneriem, tāpat kā iepriekšējos 2006. un 2007.gada EQUAL programmas izvērtējumos, viņi apliecina tematiskās darba grupas „Vienādas iespējas darba tirgū” lietderību un efektivitāti, īpaši akcentējot, ka guvuši informāciju par citos EQUAL projektos notiekošo, sasniegtajiem rezultātiem un to iespējamo adaptēšanu un izmantošanu savā praksē.

Kā viens no sasniegumiem jāmin resursu centra sievietēm „Marta” izveidotais modelis dzimumu līdztiesības ekspertīzei, kas ļauj mazināt strukturālas barjeras, ar kādām jāsastopas vīriešiem un sievietēm darba tirgū, ģimenes un darba dzīves apvienošanas jomā. Projekta gaitā tika izmainītas vairākas pretrunīgas likumdošanas normas (ar Satversmes tiesas lēmumu vecākiem līdz bērna viena gada vecumam ir dotas tiesības saņemt pabalstu pilnā apmērā un strādāt, vecākiem ar bērnu – invalīdu ir iespējams strādāt un saņemt pabalstu bērna kopšanai).

Tādējādi izveidotā dzimumu līdztiesības ekspertīze risināja dzimumu nelīdztiesības problēmas makrolīmenī, kas būtiskas visai sabiedrībai. Analizējot projektu noslēgumu ziņojumos sniegto informāciju, jāatzīst, ka kopumā EQUAL projektu ieguldījums dzimumu līdztiesības integrētās pieejas veicināšanā jāvērtē kā nozīmīgs.

2.5. Ieviešanas apstākļi un gada laikā konstatētās grūtības

Ieviešot EQUAL programmu, LM saskārās ar vairākām grūtībām projektu ieviešanā. Uzsākoties EQUAL projektu īstenošanas 2.posmam, būtiski pieauga EQUAL finansējuma saņēmēju iesniegto finansējuma pieprasījumu un progresu ziņojumu apjoms, kas būtiski ietekmēja pārskatu apstrādes termiņu ievērošanu. Lai samazinātu finansējuma pieprasījumu pārbaužu un apstiprināšanas kavējumu risku, tika veiktas strukturālas izmaiņas LM ES struktūrfondu departamentā, palielinot Nacionālās atbalsta vienības (EQUAL ieviešanas nodaļas) štata vietu skaitu par vienu vienību.

Projektu īstenošanas noslēguma fāzē 2007.gadā, EQUAL finansējuma saņēmējiem radās grūtības savlaicīgi apgūt projektu īstenošanai piešķirto finansējumu – valsts budžeta iestādēs aizkavējās projekta īstenošanai saņemtās valsts budžeta dotācijas faktiskā apgūvē (saņemtie līdzekļi tika iekļauti finansējuma pieprasījumos par vēlākiem pārskata periodiem), NVO saskārās ar projekta īstenošanā ieguldāmo pašu līdzekļu trūkumu. Optimāla finanšu plūsma tika nodrošināta saīsinot projekta atskaišu iesniegšanas pārskata periodus un paredzot biežāku atskaišu iesniegšanu, tādējādi paātrinot finansējuma plūsmu.

Laikā pēc 2008.gada 1.ceturkšņa – t.i. EQUAL programmas noslēguma posmā samazinājās darba apjoms, kas tieši saistīts ar EQUAL projektu ieviešanas administrēšanu, tajā skaitā ar finansējuma pieprasījumu, progresu ziņojumu un noslēguma ziņojumu pārbaudi, taču bija jāveic papildus uzdevumi, lai nodrošinātu EQUAL programmas noslēgumu atbilstoši normatīvajam regulējumam. Lai nodrošinātu adekvātu uzdevumu izpildi, tika veiktas strukturālas izmaiņas ES struktūrfondu departamentā, precizējot Vadošās iestādes un Nacionālās atbalsta vienības veicamos uzdevumus 2008.gada 2.-4. ceturksnī un 2009.gadā. Tika sagatavots EQUAL noslēgumu procedūru īstenošanas plāns, noteikti atbildīgie un termiņi. Vadošā iestāde plāno un nodrošina EQUAL programmas noslēgšanu atbilstoši savai kompetencei.

¹² Latviešu valodā jau savlaicīgi bija pieejamas EQUAL vadlīnijas Dzimumu līdztiesības integrētās pieejas nodrošināšanai, kurās izskaidrots, kā un kāpēc katram projekta īstenošanai, veicot pētījumus, īstenojot projekta aktivitātes, administrējot projektu, ir nepieciešams analizēt risināmo jautājumu no dzimumu līdztiesības aspekta.

Normatīvo aktu izmaiņas

2006.gada nogalē radās nepieciešamība no jauna izdot Ministru kabineta noteikumus, kas nosaka institucionālo ietvaru EQUAL programmas ieviešanai Latvijā, kā arī tās darbības pamatprincipus un iesaistīto pušu savstarpējo sadarbību. 2006.12.05. MK noteikumi Nr. 990 „Noteikumi par Eiropas Kopienas iniciatīvu „EQUAL” nosaka arī EQUAL vadības, uzraudzības, kontroles, novērtēšanas un ziņošanas par konstatētajam neatbilstībām un neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanas kārtību un minētajos pasākumos iesaistīto pušu tiesības un pienākumus.

Precizējot Eiropas Kopienas iniciatīvas EQUAL vadošās iestādes un Eiropas Kopienas iniciatīvas EQUAL maksājumu iestādes tiesības un pienākumus, kā arī EQUAL informācijas sistēmas uzturēšanas un izmantošanas kārtību, 2007.gadā tika noslēgta jauna Starpresoru vienošanās starp vadošo iestādi - Labklājības ministriju un maksājumu iestādi – Valsts kasi par kārtību, kādā nodrošina Eiropas Kopienas iniciatīvas EQUAL finansēšanas vadību un izdevumu sertificēšanu, kur tika precizēti vadošās iestādes un maksājumu iestādes tiesības un pienākumi un EQUAL informācijas sistēmas uzturēšanas un izmantošanas kārtība.

2007.gadā tika precizēta un atkārtoti izdota arī EQUAL finansējuma pieprasījumu, progresa ziņojumu un noslēguma ziņojumu pārbaudes kārtība, kur noteikta EQUAL finansējuma saņēmēju īstenoto projektu atskaišu pārbaudes un apstiprināšanas kārtība.

2008.gadā būtiskas izmaiņas normatīvajā regulējumā, kas nosaka EQUAL ieviešanu, nav veiktas.

3. Finanšu informācija (Padomes regulas Nr.1260/1999 37.panta 2.c daļa)

3.1. Finanšu datu kopsavilkums

EQUAL programmas plānotais attiecināmais finansējums, kas apstiprināts EQUAL programmā Latvijai 2004.-2006.gadam kopā ir 10 701 046,00 EUR, no tā Eiropas Sociālā fonda (turpmāk – ESF) finansējums 8 025 784,00 EUR jeb 75% un valsts budžeta līdzfinansējums 2 675 262,00 EUR jeb 25%.

Lai nodrošinātu EQUAL programmas finanšu vadības procesu un pamatojoties uz MK 2006.12.05. noteikumu Nr. 990 „Noteikumi par Eiropas Kopienas iniciatīvu EQUAL” 25.punktu, EQUAL finansējums sākotnēji tika plānots kā dotācija no vispārējiem ieņēmumiem Labklājības ministrijas budžetā atsevišķā valsts budžeta apakšprogrammā. Valsts budžeta plānošanā tika piemērots noteiktais LVL/EUR kurss 0,702804. Līdz ar to valsts budžeta ilgtermiņa saistībās plānotais finansējums EQUAL programmai kopā 2004.-2008.gada periodam bija 7544323 LVL, no tā attiecināmais finansējums - 7520738 LVL un neattiecināmais finansējums – 23585 LVL, kas bija nepieciešams un tika plānots EQUAL tehniskās palīdzības nodrošināšanai.

EQUAL programmas ietvaros tika noslēgti līgumi par EQUAL projektu īstenošanu par attiecināmo izdevumu summu 7 484 624 LVL. Pārrēķinot EUR tas ir 10 649 662,00 EUR jeb 99,52% no EQUAL programmas attiecināmā finansējuma.

EQUAL finansējuma saņēmējiem izmaksātais attiecināmais finansējums, pamatojoties uz maksājumu iestādē apstiprinātajiem EQUAL finansējuma pieprasījumiem, uz 2008.12.31. bija 7 463 431,11 LVL, no tā ESF finansējums – 5 597 573,34 LVL jeb 75% un valsts budžeta finansējums 1 865 857,77 LVL jeb 25%. Faktiski veiktie attiecināmie izdevumi latos veido 99,24% no plānotā.

EQUAL izdevumu deklarācijās tiek deklarēti izdevumi par maksājumu iestādē apstiprinātajiem EQUAL finansējuma pieprasījumiem, par kuriem veikta atmaksa valsts pamatbudžetā 75% apmērā no attiecināmo izdevumu summas. LVL/EUR kurss piemērots pēc faktiski veiktā atmaksas maksājuma datuma saskaņā ar noteikto Eiropas Savienības politiku instrumentu ietvaros latos veiktajiem maksājumiem piemērojamo LVL/EUR kursu. Par periodu no 2004.01.01. līdz 2008.12.31. deklarēti attiecināmie izdevumi kopā

10 699 873,63 EUR jeb 99,99% no EQUAL programmā apstiprinātā finansējuma. No tā ESF finansējums – 8 024 905,43 EUR un valsts budžeta līdzfinansējums 2 674 968,20 EUR.

Apgūtā finansējuma procentos novirzes, ja salīdzina faktisko apguvi pret plānu latos un EUR, ir skaidrojamas ar piemērojamā LVL/EUR kursa nosacījumiem.

3.1.1. tabula

EQUAL programmas finansējums un faktiskie attiecināmie izdevumi sadalījumā pa prioritātēm un tēmām

EQUAL programmas prioritāte/ tēma	EQUAL programmas kopējie attiecināmie izdevumi 2004.-2006.gadam		Izmaksāts finansējuma saņēmējiem izdevumu periodā 01.01.2004.-31.12.2008. (Finansējuma pieprasījumi apstiprināti maksājumu iestādē un deklarēti 1.- 14. deklarācijās)							
	LVL	EUR	Kopā LVL	t.sk. ESF LVL	Valsts budžets LVL	Izpilde % LVL	Kopā EUR	t.sk. ESF EUR*	Valsts budžets EUR	Izpilde % EUR
Prioritāte „Darba spēju veicināšana” Tēma A	3 899 975	5 549 165	3887425,49	2915569,12	971 856,37	99,68	5 575 562,07	4181671,64	1393890,43	100,48
Prioritāte „Vienādas iespējas sievietēm un vīriešiem” kopā	2 643 067	3 760 745	2602163,93	1951622,95	650 540,98	98,45	3 729 351,21	2797013,50	932 337,71	99,17
t.sk. Tēma G	1 701 954	2 421 662	1697 225,08	1272918,81	424 306,27	99,72	2 433 361,01	1825020,84	608 340,17	100,48
Tēma H	905 000	1 287 699	904 938,85	678 704,14	226 234,71	99,99	1 295 990,20	971 992,66	323 997,54	100,64
Nesadalītā finansējuma rezerve tēmai G	36 113	51 384				0,00				0,00
Prioritāte „Atbalsts patvēruma meklētājiem” Tēma I	376 037	535 052	375024,25	281268,19	93756,06	99,73	536 629,71	402 472,29	134 157,42	100,29
Tehniskā palīdzība	601 659	856 084	598 817,44	449 113,08	149 704,36	99,53	858 330,64	643 748,00	214 582,64	100,26
t.sk. Attiecināmie vadības, ieviešanas, uzraudzības un kontroles izdevumi (11.2.)	300829,50	428 042	304 289,29	228 216,97	76 072,32	101,15	436 580,87	327 435,63	109 145,24	101,99
Citas attiecināmās aktivitātes (11.3.)	300829,50	428 042	294 528,15	220 896,11	73 632,04	97,91	421 749,77	316 312,37	105 437,40	98,53
Kopsomma	7 520 738	10 701 046	7463431,11	5597573,34	1865857,77	99,24	10699873,63	8024905,43	2674968,20	99,99

* Detalizēta informācija par ESF finansējumu projektu līmenī uzrādīta 5.pielikumā "Kopsavilkuma finanšu tabula uz 31.12.2008., EUR”

EQUAL programmas īstenošanas periodā ir sagatavotas četrpadsmit EQUAL izdevumu deklarācijas (ieskaitot noslēguma deklarāciju) par izdevumu periodu no 2004.01.01. līdz 2008.12.31., no tām 2005.gadā – divas, 2006.gadā – četras, 2007.gadā – četras un 2008.gadā – trīs. 2009.gadā sagatavota un 2009.01.30. iesniegta maksājumu iestādē noslēguma deklarācija, kurā iekļauta informācija par visu attiecināmo izdevumu periodu.

Trīspadsmit deklarācijas ir pārbaudītas un apstiprinātas maksājumu iestādē un laika posmā no 2005.08.23. līdz 2008.09.15. nosūtītas Eiropas Komisijai.

Laikā no 2004.04.01. līdz 2008.12.31. saņemti maksājumi no Eiropas Komisijas par kopējo summu 7 624 494,80 EUR, no tā:

1) avansa maksājumi par kopējo summu 1 284 125,44 EUR (29.07.2004. avansa maksājums 802 578,40 EUR un 06.05.2005. avansa maksājums 481 547,04 EUR);

2) maksājumi par faktiski deklarētajiem par izdevumu deklarācijām par ESF daļu 75% apmērā 6 340 369 EUR.

Jau 2007.11.23. EK maksājums par 10.deklarāciju aprēķināts ņemot vērā Padomes regulas Nr.1260/1999 32.pantu, ka kopējie starposmu un avansu maksājumi nedrīkst

pārsniegt 95% no EK lēmumā noteiktā ESF apmēra, līdz ar to maksājums veikts 628 391,33 EUR apmērā jeb par 362 862,95 EUR mazāk (10.deklarācijā bija deklarēti 991 253,32 EUR ESF finansējuma).

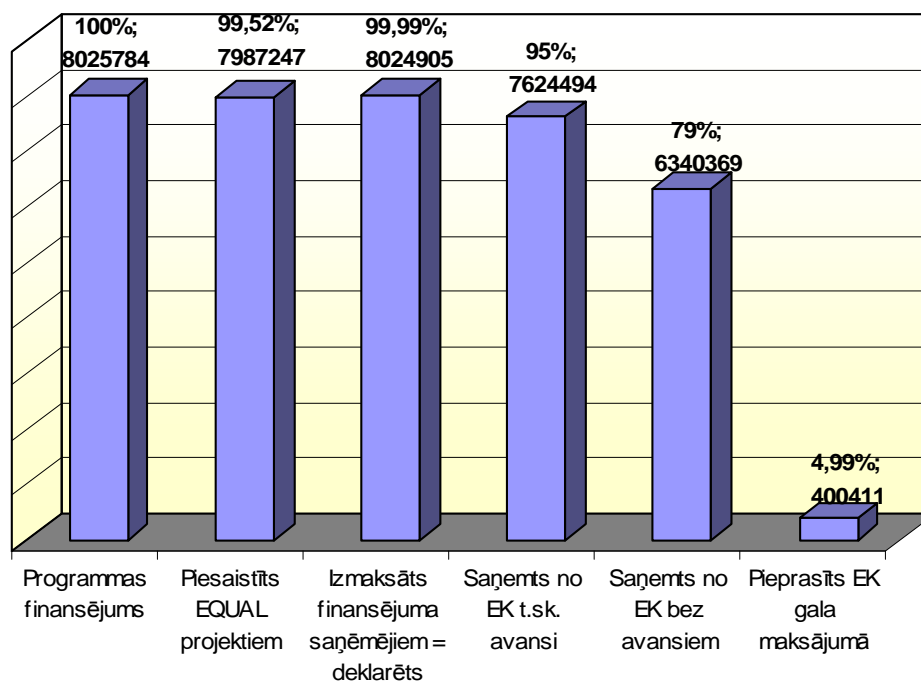
EK pieprasāmais EQUAL līdzekļu apjoms EQUUAL noslēguma deklarācijā ir 400 410,63 EUR. Pieprasāmais līdzekļu apjoms aprēķināts, ņemot vērā deklarētos faktiski samaksātos ESF izdevumus (8024905,43 EUR) un Eiropas Komisijas veiktos maksājumus 7 624 494,80 EUR.

Noslēguma dokumentu, tajā skaitā noslēguma deklarācijas sagatavošanas un pārbaudes procesu un termiņus nosaka MK 2006.12.05. noteikumi Nr. 990 „Noteikumi par Eiropas Kopienas iniciatīvu EQUAL” un starpresoru vienošanās starp Valsts kasi un Labklājības ministriju par kārtību, kādā nodrošina EK iniciatīvas EQUAL finanšu vadību un izdevumu sertificēšanu. Līdz 2009.06.30 plānota EQUAL noslēguma dokumentu – izdevumu sertifikāta, noslēguma deklarācijas, maksājuma pieteikuma, neatkarīgas struktūrvienības (Finanšu ministrijas Finanšu kontroles departamenta) atzinuma par noslēguma izdevumu deklarāciju un ziņojuma par veiktajām pārbaudēm, nosūtīšana Eiropas Komisijai.

ESF attiecināmā finansējuma (EUR) un procentuālais EQUAL finansējuma apguves progress uz 2008.12.31.redzams 3.1.2. attēlā.

3.1.1.attēls

EQUAL finansējuma apguves progress uz 31.12.2008., % EUR

Pārskats par sagatavotajām izdevumu deklarācijām un saņemtajiem maksājumiem no EK pievienots 4. pielikumā „Sagatavotās izdevumu deklarācijas un saņemtie maksājumi no EK, EUR”.

Detalizēts pārskats par veiktajiem ESF izdevumiem katrā no EQUAL programmas prioritātēm, tēmām un projektiem atspoguļots 5. pielikumā „Kopsavilkuma finanšu tabula uz 2008.12.31.(EUR)”.

3.2. Finanšu prognožu un faktiski veikto izdevumu salīdzinājums

Finanšu prognožu un faktiski veikto izdevumu salīdzinājums pa gadiem EQUAL programmas īstenošanas periodā ir sekojošs:

2005.gada aprīlī EQUAL vadošā iestāde ir iesniegusi maksājumu iestādei EK iesniedzamo Eiropas Kopienas iniciatīvas EQUAL līdzekļu pieprasījumu prognozi (EUR) 2005. un 2006.gadam. 2005.gada oktobrī, pamatojoties uz maksājumu iestādes pieprasījumu, iesniegta precizēta prognoze. 2005.gadā EK iesniegtajās EQUAL izdevumu deklarācijās faktisko izdevumu kopsumma ir 66% no sākotnēji, 2005.gada aprīlī, prognozētajiem izdevumiem, bet pilnībā saskan ar precizēto deklarējamo izdevumu prognozi.

2006.gada aprīlī EQUAL vadošā iestāde ir iesniegusi maksājumu iestādei Eiropas Komisijai iesniedzamo Eiropas Kopienas iniciatīvas EQUAL līdzekļu pieprasījumu prognozi (EUR) 2006. un 2007.gadam. 2006.gadā Eiropas Komisijai iesniegtajās EQUAL izdevumu deklarācijās faktisko izdevumu kopsumma ir 90% no prognozētajiem izdevumiem. Faktiskie izdevumi ir bijuši mazāki nekā prognozēts pamatojoties uz to, ka vadošajā iestādē EQUAL finansējuma pieprasījumi netika apstiprināti plānotajā termiņā finansējuma pieprasījumos konstatēto neprecizitāšu dēļ, kā arī atsevišķos gadījumos finansējuma pieprasījumi bija iesniegti par mazāku summu, nekā plānots.

2007.04.16. EQUAL vadošā iestāde ir iesniegusi maksājumu iestādei EK iesniedzamo EQUAL līdzekļu pieprasījumu prognozi (EUR) 2007. un 2008.gadam, kas tika sagatavota saskaņā ar EK 2007.03.20. norādījumiem par maksājumu prognožu sagatavošanu. 2007.gadā EK veikusi maksājumus par EQUAL izdevumu deklarācijām 96% apmērā no prognozētajiem izdevumiem, t.i. par deklarācijām Nr.6-10., kas sagatavotas par sertificēto attiecināmo izdevumu periodu no 2006.07.01. līdz 2007.09.30. Faktisko izdevumu novirze 4% apmērā ir pamatojama ar to, ka vadošajā iestādē EQUAL finansējuma pieprasījumi netika apstiprināti plānotajā termiņā finansējuma pieprasījumos konstatēto neprecizitāšu dēļ, kā arī atsevišķos gadījumos finansējuma pieprasījumi bija iesniegti par mazāku summu, nekā plānots. Finansējuma pieprasījumi, kuru apmaksa prognozēta, bet konstatēto neprecizitāšu dēļ.

2008.03.28. EQUAL vadošā iestāde ir iesniegusi maksājumu iestādei EK iesniedzamo EQUAL līdzekļu pieprasījumu prognozi (EUR) 2008. un 2009.gadam. Pamatojoties uz to, ka jau 2007.gadā EK maksājums par 10.deklarāciju (deklarēti izdevumi par periodu līdz 2007.09.30.) aprēķināts un veikts samazinātā apmērā, ņemot vērā 1999.06.21. padomes Regulas (EK) 1260/1999 32.pantu, ka kopējie starpposmu un avansu maksājumi nedrīkst pārsniegt 95% no EK lēmumā noteiktā EQUAL apjoma, 2008.gadā tika plānots, ka deklarācijas tiks sagatavotas un iesniegtas EK, nepieprasot maksājuma veikšanu. 2009.gadam tika prognozēts, ka EK tiks pieprasīts maksājums noslēguma deklarācijā par ESF finansējumu 400 172 EUR apmērā. Faktiski sagatavotajā noslēguma deklarācijā, kas 2009.01.30. iesniegta maksājumu iestādē, EK pieprasāmais EQUAL līdzekļu apjoms ir 400 410,63 EUR. Pieprasāmais līdzekļu apjoms aprēķināts, ņemot vērā deklarētos faktiski samaksātos ESF izdevumus (8024905,43 EUR) un Eiropas Komisijas veiktos maksājumus (kopā 7624494,80 EUR, no tā avansa maksājumi 1284125,44 EUR un maksājumi par deklarētajiem izdevumiem 6340369,36 EUR). Līdz ar to faktiskais maksājuma pieprasījums 2009.gadam sasniedz 100,06% no prognozētā. Nelielā novirze skaidrojama ar LVL/EUR kursa svārstībām.

3.3. Grūtības „N+2” noteikuma ievērošanā un priekšlikumi procedūras pilnveidošanā

Saskaņā ar 2004.06.29. Komisijas lēmuma C(2004)2539, ar ko apstiprina Kopienas iniciatīvas programmu cīņai ar diskrimināciju un nevienlīdzību saistībā ar darba tirgu (EQUAL) Latvijā 3.pantu, kopējais ESF finansējums EQUAL programmai Latvijā ir 8 025 784,00 EUR jeb 75% no programmas finansējuma. Valsts budžeta līdzfinansējums ir 2 675 262,00 EUR jeb 25%.

Saskaņā ar EQUAL programmas finansējuma tabulu, 2004.gadam piešķirtais finansējums kopā ir 2 502 583,00 EUR, no tā ESF finansējums - 1 876 937,00 EUR.

2005.gada finansējums kopā ir 3 603 720,00 EUR, no tā ESF finansējums – 2 702 790,00 EUR un 2006.gada finansējums kopā ir 4 594 743,00 EUR, no tā ESF finansējums – 3 446 057,00 EUR.

„N+2” ievērošanai 2004. gada piešķīrumam, atskaitot 2004.07.29. EK avansa maksājumu (802 578,40 EUR) līdz 2006.12.31. bija jādeklarē ESF finansējums 1 074 358,60 EUR. Līdz ar ceturtais EQUAL izdevumu deklarācijas apstiprināšanu EK 2006.06.27., pilnībā tika nodrošināta N+2 ievērošana 2004. piešķīrumam, deklarēti 134,86% no nepieciešamā apmēra.

„N+2” ievērošanai 2004. un 2005.gada piešķīrumam, atskaitot gan 2004.07.29. EK avansa maksājumu (802 578,40 EUR), gan 2005.05.06. avansa maksājumu (481 547,04 EUR), līdz 2007.12.31. bija jādeklarē ESF finansējums 3 295 601,56 EUR. Līdz ar septītais EQUAL izdevumu deklarācijas apstiprināšanu EK 2007.02.20., pilnībā tika nodrošināta N+2 ievērošana 2004. un 2005.gada piešķīrumam, deklarēti 121,75% no nepieciešamā apmēra.

EQUAL programmas finansējuma apguvei kopumā par izdevumu periodu līdz 2008.12.31. bija jādeklarē ESF finansējums 8 025 784,00 EUR. EQUAL noslēguma deklarācijā Nr.14. deklarēts ESF finansējums 8 024 905,43 EUR, kas ir 99,99% no plānotā.

Aprēķins „N+2” noteikuma ievērošanai EQUAL programmā - ESF līdzfinansējuma daļa (EUR)” pievienots 6. pielikumā.

„N+2” noteikuma ievērošana vadošajā iestādē tika kontrolēta atbilstoši Padomes regulas Nr.1260/1999 31.2. un 32.3.pantam. Aktivitātes un nosacījumus, kuri veicami, lai EK veiktu starpposma maksājumus Latvija izpildījusi noteiktajos termiņos – savlaicīgi iesniegti EK EQUAL ieviešanas ziņojumi un EQUAL programmas un projektu īstenošanas novērtēšanas ziņojumi.

Vadošā iestāde grūtības „N+2” noteikuma ievērošanā nav konstatējusi. Veicot regulāru EQUAL programmas finanšu progresa analīzi, tika administrēta gan EQUAL finansējuma pieprasījumu iesniegšana un apstiprināšana, gan EQUAL izdevumu deklarāciju sagatavošana, lai optimāli tiktu nodrošināta nepieciešamā finansējuma apguve.

3.4. Standarta kategorizācija

Detalizēts pārskats par veiktajiem izdevumiem atbilstoši kategorizācijas laukiem katrā no EQUAL programmas prioritātēm, tēmām un projektiem atspoguļots 5.pielikumā „Kopsavilkuma finanšu tabula uz 2008.12.31. (EUR)”.

4. Vadošās iestādes un uzraudzības komitejas veiktie pasākumi, nodrošinot ieviešanas kvalitāti un efektivitāti (Padomes regulas Nr.1260/1999 37.panta 2.d daļa)

4.1. Uzraudzības, finanšu kontroles un novērtēšanas pasākumi

4.1.1. Nacionālā atbalsta vienība

Lai radītu atbilstošu administratīvo struktūru un nodrošinātu programmas *EQUAL* īstenošanu saskaņā ar Padomes 1999. 06.21. Regulu Nr. 1260/1999, ir izstrādāti un pieņemti 2004. 04.15. MK noteikumi Nr. 309 "Noteikumi par Eiropas Kopienas iniciatīvu "EQUAL"". Saeimai izdarot grozījumus Reģionālās attīstības likumā un izslēdzot tā 21.panta trešo daļu, kas pamatoja minēto MK noteikumu izdošanu, noteikumi zaudēja spēku 2006.08.01. Ņemot vērā, ka EQUAL īstenošana turpināsies līdz 2008.gadam, no jauna izdoti MK 2006.12.05. noteikumi Nr.990 „Noteikumi par Eiropas Kopienas iniciatīvu „EQUAL””, mainot dokumenta izdošanas pamatu. Noteikumi nosaka EQUAL vadības, uzraudzības, kontroles, novērtēšanas, ziņošanas par konstatētajām neatbilstībām un neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanas kārtību un minētajos pasākumos iesaistīto pušu tiesības un pienākumus. Noteikumi nosaka arī institucionālo ietvaru EQUAL programmas ieviešanai Latvijā, kā arī tā darbības pamatprincipus un iesaistīto pušu savstarpējo sadarbību.

Saskaņā ar labklājības ministres 2004. 01.27. rīkojumu Nr. 9, „Par Kopienas iniciatīvas EQUAL ieviešanas atbildības noteikšanu”:

- LM Eiropas Savienības struktūrfondu departaments noteikts par Kopienas iniciatīvas *EQUAL* vadošās iestādes uzdevumu izpildi atbildīgo struktūrvienību;
- LM Eiropas Savienības struktūrfondu departamenta *EQUAL* ieviešanas nodaļa noteikta par Kopienas iniciatīvas *EQUAL* Nacionālo Atbalsta vienību.
- Vadošās iestādes funkciju nodrošināšanas atbildīgā amatpersona ir LM valsts sekretāra vietnieks.

Laikā no 2004.gada līdz 2008.gada 31.martam Eiropas Savienības struktūrfondu departamenta *EQUAL* ieviešanas nodaļa nodrošināja atbalstu *EQUAL* vadošās iestādes uzdevumu izpildei atbilstoši ES un LR noteiktajiem ES strukturālās palīdzības vadības noteikumiem.

Nodaļa savas kompetences ietvaros:

- 1) piedalījās *EQUAL* ieviešanu pamatojošo LR normatīvo aktu izstrādē;
- 2) nodrošināja *EQUAL* ieviešanu pamatojošo metodisko dokumentu izstrādi;
- 3) noteica atbalsta pasākumus *EQUAL* finansējuma saņēmējiem un nodrošināja to sniegšanu;
- 4) piedalījās *EQUAL* informācijas un publicitātes stratēģijas īstenošanā;
- 5) koordinēja *EQUAL* ieviešanas procesus nozares un starpnozaru līmenī;
- 6) nodrošināja finanšu un statistiskās informācijas apkopošanu un analīzi par *EQUAL* ietvaros veiktajiem pasākumiem, apkopojot *EQUAL* projektu īstenoto darba programmu regulāros uzraudzības pārskatus;
- 7) sagatavoja un iesniedza ES struktūrfondu departamenta Struktūrfondu politikas nodaļā regulāros *EQUAL* programmas uzraudzības ziņojumus;
- 8) organizēja un veica *EQUAL* programmas ieviešanu nodrošinošo finansēšanas dokumentu (finansēšanas plānu, valsts budžeta veidlapu u.c.) sagatavošanu un aktualizāciju;
- 9) sagatavoja *EQUAL* programmas īstenošanai nepieciešamo izdevumu prognozes atbilstoši maksājumu iestādes noteiktajai kārtībai;
- 10) izvērtēja un saskaņoja *EQUAL* finansējuma saņēmēju iesniegtos sadarbības līgumus, tai skaitā, starpvalstu sadarbības līgumus un līgumu grozījumus;
- 11) sagatavoja grozījumus līgumos ar *EQUAL* finansējuma saņēmējiem par *EQUAL* projektu īstenošanu;
- 12) veica *EQUAL* uzraudzības komitejas sekretariāta funkcijas;
- 13) koordinēja nacionālo tematikas grupu darbību;
- 14) nodrošināja informācijas apmaiņu ar EK *EQUAL* ieviešanas jautājumos, tai skaitā *EQUAL* kopējās datubāzes (ECDB) ietvaros, kā arī piedalījās EK organizētajās vadošo iestāžu pārstāvju sanāksmēs un darba grupās;
- 15) veica *EQUAL* projektu finansēto darbu, piegāžu un pakalpojumu, kā arī deklarēto izdevumu pārbaudes projekta īstenošanas vietā.

Pēc ES struktūrfondu departamenta reorganizācijas no 2008.04.01. atbalstu *EQUAL* vadošās iestādes uzdevumu izpildei nodrošināja un *EQUAL* ieviešanas nodaļas funkcijas, kuru veikšana turpinājās 2008.gadā, pārņēma Eiropas Savienības struktūrfondu departamenta Struktūrfondu uzraudzības nodaļa.

Nodaļa savas kompetences ietvaros laika posmā no 2008.04.01 līdz 2008.12.31.:

- 1) organizēja un veica *EQUAL* programmas ieviešanu nodrošinošo finansēšanas dokumentu (finansēšanas plānu, valsts budžeta veidlapu u.c.) sagatavošanu un aktualizāciju;
- 2) pārbaudīja *EQUAL* projektu finansējuma pieprasījumus, Progresā ziņojumus un Noslēguma ziņojumus, izvērtēja un iesniedza valsts ieņēmumu dienestā pievienotās vērtības nodokļa pārskatus;
- 3) veica pasākumus *EQUAL* tehniskās palīdzības projekta īstenošanai un ziņojumu sagatavošanai;

- 3) sagatavoja EQUAL izdevumu deklarācijas;
- 4) nodrošināja finanšu un statistiskās informācijas apkopošanu un analīzi par *EQUAL* ietvaros veiktajiem pasākumiem;
- 5) sagatavoja un iesniedza departamenta Struktūrfondu politikas nodaļā informāciju regulārajiem *EQUAL* programmas ieviešanas ziņojumiem un noslēguma ziņojumam;
- 6) veica *EQUAL* uzraudzības komitejas sekretariāta funkcijas;
- 7) koordinēja un veica starpresoru vienošanās ar Valsts kasi par kārtību, kādā nodrošina *EQUAL* finanšu vadību un izdevumu sertificēšanu, ministrijai noteikto pienākumu izpildi;
- 8) nodrošināja informācijas apmaiņu ar Eiropas Komisiju *EQUAL* ieviešanas jautājumos, tai skaitā *EQUAL* vienotās datubāzes (ECDB) ietvaros;
- 9) veica *EQUAL* projektu finansēto darbu, piegāžu un pakalpojumu, kā arī deklarēto izdevumu pārbaudēs konstatēto trūkumu novēršanas uzraudzību.

2009.gadā Eiropas Savienības struktūrfondu departamenta Struktūrfondu uzraudzības nodaļa *EQUAL* vadošās iestādes uzdevumu izpildei turpina sekojošu uzdevumu izpildi:

- 1) gatavo nodaļas kompetences informāciju *EQUAL* programmas noslēguma ziņojumam;
- 2) veic *EQUAL* uzraudzības komitejas sekretariāta funkcijas;
- 3) koordinē un veic starpresoru vienošanās ar Valsts kasi par kārtību, kādā nodrošina *EQUAL* finanšu vadību un izdevumu sertificēšanu, ministrijai noteikto pienākumu izpildi;
- 4) piedalās *EQUAL* programmas noslēguma procesam noteiktajās ministrijas aktivitātēs.

EQUAL tehniskā palīdzība

EQUAL tehniskās palīdzības īstenošanas kārtību un līdzekļu izlietojumu LM regulē šādi normatīvie akti:

- 1) LM 2005.gada 2.maija iekšējais normatīvais akts Nr.14/NOR „Kārtība, kādā īsteno Eiropas Kopienas iniciatīvas *EQUAL* tehniskās palīdzības prioritāti” (aizstāj LM 2004.gada 13.septembra normatīvo aktu Nr.31/NOR „Kārtība, kādā īsteno Eiropas Kopienas iniciatīvas *EQUAL* tehniskās palīdzības prioritāti”);
- 2) Ar LM 26.09.2005. rīkojumu Nr.138 apstiprināts *EQUAL* tehniskās palīdzības īstenošanas plāns;
- 3) LM 2005.gada 25.februāra rīkojums Nr.29 „Par ierēdņiem un darbiniekiem, kuriem darba samaksu izmaksā no Kopienas iniciatīvas *EQUAL* tehniskās palīdzības līdzekļiem” (aizstāj LM 2004.gada 7.decembra rīkojumu Nr.177 „Par ierēdņiem un darbiniekiem, kuriem darba samaksu izmaksā no Kopienas iniciatīvas *EQUAL* tehniskās palīdzības līdzekļiem”).

Kopējais plānotais tehniskās palīdzības projekta finansējums ir 625 244,00 LVL, t.sk. projekta attiecināmās izmaksas – 601 659,00 LVL. *EQUAL* finansējuma pieprasījumos par periodu līdz *EQUAL* projekta īstenošanas beigām – 2008.gada 30.septembrim iekļauti kopējie izdevumi 624290,19, no tiem attiecināmie izdevumi 598817,44 LVL jeb 99,5% no projekta attiecināmo izdevumu kopsummas latos.

4.1.1.1. tabula

EQUAL tehniskās palīdzības īstenošanas finanšu izlietojuma kopsavilkums, LVL

	PLĀNOTAIS		IZLIETOTAIS		NOVIRZE
	Summa, LVL	%	Summa, LVL	%	Plānotā – faktiskā summa, LVL
Kopējais finansējums no projekta īstenošanas sākuma līdz pārskata perioda beigām, t.sk.:	625244,24		624290,19		954,05

Kopējās attiecināmās izmaksas, t.sk.:	601659,00	100,00	598817,44	100,00	2841,56
ES finansējums	451244,25	75,00	449113,08	75,00	2131,17
Valsts budžeta finansējums	150414,75	25,00	149704,36	25,00	710,39

TP projektā kopējais finansējums no projekta īstenošanas sākuma līdz projekta īstenošanas beigām apgūts par 99,85%. Finansējums pilnībā nav apgūts pamatojoties uz to, ka projekta īstenošanas beigās – 2008.gada 3.ceturksnī publiskā iepirkuma procedūras rezultātā informācijas un publicitātes aktivitātes īstenošanai pakalpojumu līgums tika noslēgts par mazāku summu nekā plānots. Līdz ar to visu projektā plānoto aktivitāšu veikšanai atbilstoši projektam faktiski veikti kopējie izdevumi par mazāku summu jeb Ls 954,05 mazāk nekā plānots.

TP projektā kopējās attiecināmās izmaksas veiktas 99,53% apmērā salīdzinot pret plānu. Faktiskie attiecināmie izdevumi ir par Ls 2841,56 mazāki nekā plānots. Izdevumu nobīde skaidrojama ar to, ka gala Finansējuma pieprasījumā Nr.15. par laika periodu no 2008.04.01. līdz 2008.09.30. ir veikta attiecināmo izdevumu korekcija, precizējot attiecināmo izdevumu summu, lai pēc atmaksas maksājumam atbilstošā EUR kursa piemērošanas nodrošinātu faktisko attiecināmo izdevumu EUR atbilstību izdevumu plānam EK regulas 448/2004 11.2. izdevumiem un nepārsniegtu pieļaujamo nobīdi 2% apmērā saskaņā ar EK lēmuma "Pamatnostādnes par atbalsta izbeigšanu no struktūrfondiem (2000.-2006.gads)" 8.panta 2.punktu. Minētie izdevumi, kas samazināti kā attiecināmie izdevumi, bet veido kopējo izdevumu summu (t.i. neattiecināmi) atbilst TP īstenošanas plānā (LM 2005.09.26. rīkojums Nr.138 „par Eiropas Kopienas iniciatīvas EQUAL tehniskās palīdzības īstenošanas plāna apstiprināšanu) apstiprinātajiem neattiecināmo izmaksu nosacījumiem, jo pēc būtības būtu attiecināmi no TP projekta līdzekļiem (tie pilnībā atbilst attiecināmo izdevumu nosacījumiem un ir tieši saistīti ar TP projekta attiecināmo aktivitāšu īstenošanu), tomēr iepriekš minēto ierobežojumu dēļ nevar tikt iekļauti attiecināmajos izdevumos un deklarēti izdevumu deklarācijā.

EQUAL programmā apstiprinātais kopējais attiecināmais finansējums EQUAL tehniskajai palīdzībai ir 856 084,00 EUR, t.sk. ESF finansējums – 642 063,00 EUR un valsts budžeta finansējums 214 021,00 EUR. EQUAL izdevumu deklarācijās par periodu līdz 2008.12.31. (ieskaitot noslēguma deklarāciju) iekļauti izdevumi 858 330,64 EUR jeb 100,26% apmērā. Deklarētais ESF finansējums – 643 748 EUR jeb 75% no deklarēto izdevumu summas un valsts budžeta finansējums – 214 582,64 EUR jeb 25%. No attiecināmo izdevumu kopsummas 436 580,87 EUR izlietoti saskaņā ar EK Regulas 448/2004 11.2. noteikumu (101,99% pret 11.2. plānoto) un 421 749,77 EUR saskaņā ar 11.3.noteikumu (98,53% pret 11.3.plānoto).

EQUAL tehniskās palīdzības faktiski veiktais attiecināmais finansējums (858 330,64 EUR) veido 8,02% pret kopējo EQUAL programmas attiecināmo finansējumu (10 699 890,90 EUR).

Tehniskās palīdzības ietvaros veiktie vadības, ieviešanas, uzraudzības un kontroles pasākumi. (Padomes regulas Nr. 448/2004 11.2.norma.)

EQUAL TP projekta ietvaros ir veikti šādi pasākumi, izdevumus apmaksājot no EQUAL tehniskās palīdzības līdzekļiem un nodrošinot atbalstu EQUAL programmas vadībā, ieviešanā un uzraudzībā iesaistītajām institūcijām, finanšu kontrolēm un auditam:

1. Organizēta EQUAL ieviešanas normatīvās bāzes attīstīšana;
2. Nodrošināta EQUAL pārraudzības sistēmas darbība, t.sk:
 - 1) Noorganizētas Uzraudzības komitejas sēdes;
 - 2) Sagatavoti un Uzraudzības komitejas sēdēs apstiprināti EQUAL ieviešanas gadskārtējie ziņojumi, kuri nosūtīti EK un publiskoti EQUAL mājas lapā;
 - 3) Nodrošināta EQUAL programmas un projektu datu vākšana un uzraudzība:

- Eiropas līmenī - nodrošināta datu aktualizēšana ECDB;
 - Latvijas līmenī - nodrošināta EQUAL informācijas sistēmas izveide, uzturēšana un sistēmas funkcionalitātes paplašināšana;
3. Nodrošināta EQUAL programmas un projektu ieviešanas administrēšana, t.sk.:
- 1) Sagatavotas ikceturkšņa EQUAL izdevumu deklarācijas;
 - 2) Organizēta EQUAL finansējuma pieprasījumu saņemšana un pārbaude;
 - 3) Sagatavoti un Valsts kasē apstiprināti EQUAL Tehniskās palīdzības finansējuma pieprasījumi;
 - 4) Veikta EQUAL programmas ieviešanu nodrošinošo valsts budžeta finansēšanas dokumentu sagatavošana apakšprogrammām 2000.04.01. „Eiropas Kopienas iniciatīvas „EQUAL” ieviešana” un 2000.08.01. „ Atmaksa valsts pamatbudžetā par Eiropas Kopienas iniciatīvas „EQUAL” finansējumu”, t.sk. sagatavotas valsts budžeta pieteikumu veidlapas un priekšlikumi valsts budžeta grozījumiem, sagatavoti finansēšanas plāni un ieņēmumu un izdevumu tāmes, veikta finansēšanas plānu un tāmju precizēšana, sagatavoti pārskati par valsts budžeta līdzekļu izlietojumu, sagatavoti priekšlikumi grozījumiem gadskārtējā likumā “Par valsts budžetu”;
 - 5) Veikti LM pienākumi saskaņā ar Starpresoru vienošanos ar Valsts kasi par kārtību, kādā nodrošina EQUAL finanšu vadību un izdevumu sertificēšanu, t.sk. sagatavotas ikmēneša un gada izdevumu prognozes, nosūtīti normatīvie dokumenti, audita un pārbažu dokumentācija;
 - 6) Pastāvīgi sniegts metodisks atbalsts EQUAL finansējuma saņēmējiem, t.sk. organizēti semināri, sniegtas mutiskas un rakstiskas konsultācijas, organizētas individuālas tikšanās ar projektu pārstāvjiem par projektu vadības, ieviešanas un rezultātu izplatīšanas un projektu noslēguma jautājumiem.
4. Nodrošināta EQUAL projektu kontroles sistēmas darbība, t.sk.:
- 1) apstiprināti EQUAL pārbažu plāni 2005.-2007.gadiem;
 - 2) veiktas EK 2001.03.02. regulas Nr.438/2001 4.pagrāfa pārbaudes;
 - 3) veikta pārbažu ieteikumu, tajā skaitā LM Iekšējā audita departamenta veikto divu Regulas Nr.448 10.pagrāfa pārbažu, izpildes uzraudzība un sagatavoti kopsavilkumi par veiktajām pārbaudēm un ieteikumu izpildes statusu.

2008.gadā:

- Sagatavots Eiropas Kopienas iniciatīvas EQUAL gadskārtējais ieviešanas ziņojums par 2007.gadu. Ziņojums apstiprināts 2008.06.12. EQUAL UK sēdē un nosūtīts EK (2008.06.13. vēstule Nr.11.1-06/2255). Atbilstoši EK pieprasījumam 2008.11.21. nosūtīta papildus informācija EK par ziņojumā sniegto informāciju.
- Izstrādāts „Ziņojums par Integrētās pieejas stratēģijas Eiropas Kopienas iniciatīvas EQUAL programmai Latvijai 2004.-2006.gadam izpildī” (apstiprināts ar 2008.02.28. EQUAL integrētās pieejas vadības grupas lēmumu Nr.2008/1 un izskatīts EQUAL UK sēdē 2008.06.12.).
- Nodrošināta 2008.06.12. EQUAL UK sēdes norise. 2008.07.02. apstiprināts sēdes protokols un nosūtīts UK dalībniekiem. Aktualizēts komitejas personālsastāvs.
- sagatavotas 3 EQUAL izdevumu deklarācijas par izdevumu periodiem 2004.01.01. – 2007.12.31.; 2004.01.01.-2008.03.31. un 2004.01.01.- 2008.06.30.
- Sagatavots Tehniskās palīdzības Finansējuma pieprasījums, progresa ziņojums un noslēguma ziņojums par laika periodu līdz projekta īstenošanas beigām – 2008.09.30.
- Organizēta EQUAL projektu finansējuma pieprasījumu saņemšana un pārbaude. Visi EQUAL projektu iesniegtie finansējuma pieprasījumi ir apstiprināti Valsts kasē, t.sk. saņemti VID atzinumi par tiesībām atskaitīt priekšnodokli.
- 2008.gada 2.-3.ceturksnī veikta pārbažu ieteikumu izpildes uzraudzība - visi 2007.gada EQUAL projektu pārbažu ieteikumi ir izpildīti.

Citas tehniskās palīdzības aktivitātes (novērtēšana, publicitāte, pētījumi un konferences). (Padomes regulas Nr. 448/2004 11.3.norma.)

1. Informācijas un publicitātes aktivitātes:
 - 1) organizēta sadarbība ar nacionālajiem un reģionālajiem plašsaziņas līdzekļiem;
 - 2) izdoti informatīvie un prezentācijas materiāli, t.sk. buklets „Eiropas Kopienas iniciatīva EQUAL Latvijā” latviešu valodā un angļu valodā. Bukletā apkopota informācija par EQUAL programmas un projektu īstenošanu un rezultātiem Latvijā;
 - 3) Organizēta EQUAL programmas ikgadējās un noslēguma konferences. Konferences ietvaros sniegta informācija par programmas rezultātiem, projektu prezentācijas un organizēta projektu rezultātu izstāde;
 - 4) ievietota un regulāri aktualizēta informācija par EQUAL programmu un projektu sasniegtajiem starprezultātiem un rezultātiem mājas lapā internetā www.lm.gov.lv/equal.
2. Institūciju sadarbība nacionālā un ES līmenī:
 - 1) Nodrošināta Tematiskās grupas un Integrētās pieejas vadības grupas darbība,
 - 2) Nodrošināta EQUAL īstenošanā iesaistīto darbinieku dalība Eiropas tematiskajās grupās, vadošo iestāžu sanāsmēs, semināros un forumos.
3. Nodrošināta pastāvīgās novērtēšanas sistēmas darbība -
 - 1) organizētas EQUAL programmas un projektu īstenošanas pastāvīgās novērtēšanas vadības grupas sēdes;
 - 2) sagatavoti EQUAL programmas un projektu īstenošanas novērtēšanas ziņojumi. Ziņojumi nosūtīti Eiropas Komisijai un novērtēšanas rezultāti publicēti interneta mājas lapā www.lm.gov.lv/equal.
4. EQUAL informācijas sistēmas izveide un uzturēšana - nodrošināta EQUAL informācijas sistēmas izveide, uzturēšana un sistēmas funkcionalitātes paplašināšana saskaņā ar noslēgtajiem sistēmas izveides un uzturēšanas līgumiem.

2008.gadā:

- Īstenots EQUAL pasākumu komunikācijas plāns Labklājības ministrijā 2008.gadam, t.sk. publicēta informācija par EQUAL projektu rezultātiem;
- Nodrošināta EQUAL īstenošanā iesaistīto LM darbinieku dalība Eiropas Savienības dalībvalstu sanāsmēs, apmācību un pieredzes apmaiņas pasākumos par EQUAL ieviešanas un rezultātu integrēšanas jautājumiem. Iegūtā informācija un pieredze izmantota EQUAL programmas ieviešanas vadībā, uzraudzībā un rezultātu izplatīšanā;
- Sagatavots EQUAL programmas un projektu īstenošanas 2008.gada novērtēšanas ziņojums. Ziņojuma sagatavotājs - neatkarīgs novērtētājs SIA "Latvijas- Lielbritānijas kopuzņēmums "Zygon Baltic Consulting". Ziņojums ar 2008.06.12. EQUAL UK lēmumu nosūtīts EK (2008.06.20.);
- nodrošināta EQUAL informācijas sistēmas darbība. Sistēma izmantota EQUAL finansējuma pieprasījumu, progresa ziņojumu un noslēguma ziņojumu sagatavošanai, pārbaudei un apstiprināšanai. Par laika posmu no 2008.04.01.-2008.09.15. noslēgts EQUAL informācijas sistēmas uzturēšanas līgums ar SIA "Lattocom Tehnology". Pēc 2008.09.15. EQUAL informācijas sistēma uzturēta LM kapacitātes ietvaros.

EQUAL tehniskās palīdzības projekta administrēšanā laika posmā no 2004.gada līdz 2008.gadam bija iesaistīti vidēji 15 darbinieki. Darbiniekiem, kuri konkrētos laika posmos strādāja tikai ar EQUAL programmas aktivitāšu ieviešanu darba samaksa tika izmaksāta no Kopienas iniciatīvas EQUAL tehniskās palīdzības līdzekļiem. Pārējiem darbiniekiem, kuriem darba pienākumi bija saistīti gan ar EQUAL īstenošanu, gan citu uzdevumu izpildi, darba samaksa tika izmaksāta no LM budžeta.

EQUAL programmas administrēšanā tika iesaistīti ierēdņi un darbinieki no sekojošām LM struktūrvienībām: ES struktūrfondu departamenta, Grāmatvedības nodaļas, Administratīvā departamenta, Iekšējā audita un riska pārvaldības departamenta, Komunikācijas departamenta, Finanšu vadības departamenta, Eiropas un juridisko lietu departamenta.

No EQUAL tehniskās palīdzības apmaksāto darbinieku skaits EQUAL tehniskās palīdzības projekta īstenošanas laikā ir sekojošs:

- no 11.10.2004 līdz 30.12.2004. – 6 ierēdņi un darbinieki;
- no 30.12.2004. līdz 19.01.2005. – 9 ierēdņi un darbinieki;
- no 20.01.2005. līdz 25.02.2005. – 8 ierēdņi un darbinieki;
- no 25.02.2005. līdz 19.04.2005. – 7 ierēdņi un darbinieki;
- no 19.04.2005. līdz 12.09.2006. – 8 ierēdņi un darbinieki;
- no 12.09.2006. līdz 01.06.2007. – 9 ierēdņi un darbinieki;
- no 01.06.2007. līdz 02.01.2008. – 8 ierēdņi un darbinieki;
- no 02.01.2008. līdz 29.01.2008. – 6 ierēdņi un darbinieki;
- no 29.01.2008. līdz 21.02.2008. – 4 ierēdņi un darbinieki;
- no 21.02.2008. līdz 14.03.2008. – 3 ierēdņi un darbinieki;
- no 14.03.2008. līdz 19.06.2008. – 1 darbinieks.

Par EQUAL tehniskās palīdzības īstenošanu un faktiski veiktajiem izdevumiem atbilstoši īstenošanas plānam laikā no 2004.gada līdz 2008.gadam ir sagatavoti un maksājumu iestādē apstiprināti 15 progresa ziņojumi un finansējuma pieprasījumi, tajā skaitā sagatavots un 2008.10.24. apstiprināts LM projekta noslēguma ziņojums. Pamatā pārskata periods ir bijis 1 ceturksnis.

Papildus informācija par 2004.-2008.gados veiktajām tehniskās palīdzības aktivitātēm un sasniegtiem rezultātiem redzama 7.pielikumā „EQUAL tehniskās palīdzības darba programma un rezultātus raksturojošie rādītāji”.

4.1.2. Kvalitātes vadība: atbalsts partnerībām, programmas vadības pilnveidošana

Lai nodrošinātu atbalstu EQUAL projektiem (partnerībā), 2005.gada beigās tika izstrādāti ieteikumi projektu pašnovērtēšanas veikšanai (Eiropas Kopienas iniciatīvas EQUAL projektu pašnovērtējumu metodoloģija”) un 2006.gada janvārī veikta projektu īstenošanu apmācība šīs metodes pielietošanai. 2005.gadā tika izstrādāti arī ieteikumi Eiropas Kopienas EQUAL progresa ziņojumu un finansējuma pieprasījumu sagatavošanai. Atbalsts projektiem tika nodrošināts klātienē un telefonisku konsultāciju veidā, savukārt vadlīnijas bija publicētas EQUAL mājas lapā.

2007.gadā, turpinot iepriekšējo gadu praksi, EQUAL finansējuma saņēmēji kopā ar projekta partneriem izvēlējās un pielietoja savus instrumentus un projekta plānošanas metodes efektīvai projekta vadīšanai. Pēc projektu pārstāvju pieprasījuma tika atbalstīta projekta personāla apmācība atsevišķos ar projektu ieviešanu saistītos jautājumos (piem., iepirkumu organizēšana, publicitāte u.c.). 2007.gadā projektu ieviešanas problēmas, kas saistītas ar neefektīvu projekta vadīšanu, bija samazinājušās salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem.

2007.gadā projektu izstrādāto rezultātu un produktu lietderības (pielietojamības) pārbaude notika atbilstoši Integrētās pieejas stratēģijai EQUAL programmai Latvijai 2004.-2006.gadam. Stratēģijas pielikumā pievienots tās ieviešanas kalendārais grafiks, kas tika regulāri aktualizēts Tematiskajā grupā.

LM strādājusi un pilnveidojusi savu darba organizāciju atbilstoši starptautiskā kvalitātes vadības standarta ISO 9001:2000 prasībām. Arī 2008.gadā LM ES struktūrfondu departamenta, kā EQUAL vadošās iestādes un Nacionālās atbalsta vienības, kvalitātes nodrošināšanas sistēmas tika pilnveidotas atbilstoši starptautiskā kvalitātes vadības standarta ISO 9001:2000 prasībām kā sastāvdaļa LM kopējai kvalitātes vadības sistēmai. Sistēma

regulāri tika auditēta. EQUAL vadošās iestādes un Nacionālās atbalsta vienības darbinieki piedalījās kvalitātes vadības sistēmas nodrošināšanā un pilnveidošanā.

4.1.3. Uzraudzības komiteja

Eiropas Kopienas iniciatīvas EQUAL (turpmāk – EKI EQUAL) uzraudzības komitejas nolikums, kas apstiprināts 2004.05.10. komitejas sēdē, noteica tās darbību, sēžu sasaukšanas un lēmumu pieņemšanas kārtību. 2004.04.30. LM rīkojums „Par Eiropas kopienas iniciatīvas EQUAL uzraudzības komitejas personālsastāvu” Nr.58, kā arī periodiski veiktie grozījumi tajā, noteica uzraudzības komitejas personālsastāvu.

Komitejas darbība kopš 2004.gada sākuma notikusi saskaņā ar Padomes 1999.06.21. Regulas (EK) Nr.1260/1999 35.pantu, apstiprinot EQUAL Programmas papildinājumu vai veicot grozījumus tajā, izskatot un apstiprinot EQUAL programmas ietvaros finansējamo projektu atlases kritērijus, periodiski pārbaudot EQUAL programmā noteikto mērķu sasniegšanas pakāpi, izskatot un apstiprinot EQUAL programmas ieviešanas ikgadējos un noslēguma ziņojumus pirms to iesniegšanas EK, izskatot un apstiprinot priekšlikumus veikt grozījumus Komisijas lēmumā par fondu piešķirto finansējumu, nepieciešamības gadījumā ierosinot grozījumu izdarīšanu EQUAL programmā, lai veicinātu EQUAL programmā noteikto mērķu sasniegšanu vai uzlabošanu, vai uzlabojot EQUAL ieviešanas vadību.

No 2005.gada līdz 2007.gadam ieskaitot, katru gadu notikušas divas uzraudzības komitejas sēdes. 2008.gadā notikusi viena komitejas sēde. Kopš 2005.gada pieņemtie būtiskākie uzraudzības komitejas lēmumi un izskatītie jautājumi atspoguļoti tabulā:

4.1.2.1.tabula

EQUAL uzraudzības komitejas lēmumi un izskatītie jautājumi

Sēdes datums	Izskatītie jautājumi un pieņemtie lēmumi
2005.06.16.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Apstiprināts EQUAL ieviešanas ziņojums par 2004.gadu (2005.09.14. EK apstiprināja tā atbilstību prasībām). 2. Pieņemts zināšanai ziņojums par EQUAL maksājumu veikšanas kārtību. 3. Pieņemta zināšanai informācija par EQUAL īstenošanas gaitu 2005.gada I pusgadā. 4. Apstiprināti grozījumi EQUAL programmas papildinājumā.
2005.09.28.	<ol style="list-style-type: none"> 1. EQUAL programmas un projektu īstenošanas 2005.gada novērtēšanas ziņojums pieņemts zināšanai un lemts par tā publiskošanu, ievietojot to EQUAL mājas lapā. 2. Apspriests EQUAL integrētās pieejas modelis un pārstāvēto institūciju un sabiedrības grupu iesaistes iespējas un pārstāvniecība integrētās pieejas vadības un darba grupās. 3. Pieņemta zināšanai informācija par LM organizēto EQUAL konferenci 2005.11.29. 4. 2005.gada oktobrī uzraudzības komitejas locekļi bija aicināti atbilstoši nolikumam apstiprināt EQUAL programmas papildinājumam pievienotās finanšu tabulas grozījumus rakstiskās procedūras veidā. Rezultātā programmas papildinājuma finanšu tabula tika saskaņota ar EQUAL programmai pievienoto finanšu plānu, kā tika norādīts EK vēstulē (2006.09.08.vēstule Nr.14005).
2006.02.28.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pieņemta zināšanai informācija par EQUAL īstenošanas gaitu 2005.gada II pusgadā. 2. Pieņemta zināšanai informācija par EQUAL programmas nesadalīto finanšu līdzekļu izmantošanu un apstiprināti EQUAL programmas rezerves finansējuma sadales kritēriji.

	<p>3. Saņemta komentēšanai EQUAL Integrētās pieejas stratēģija.</p> <p>4. Pieņemta zināšanai informācija par EQUAL programmas un projektu īstenošanas novērtēšanas gaitu.</p>
2006.11.02.	<p>1. Pieņemta zināšanai informācija par EQUAL īstenošanas gaitu 2006.gada pirmajos trīs ceturkšņos.</p> <p>2. EQUAL programmas un projektu īstenošanas 2006.gada novērtēšanas ziņojums pieņemts zināšanai un lemts par tā iesniegšanu EK un par tā rezultātu publicēšanu.</p> <p>3. Nolemts saskaņot Integrētās pieejas stratēģiju EQUAL programmai Latvijai 2004.-2006.gadam.</p> <p>4. Apstiprināts priekšlikums grozījumiem EK lēmumā (2004.06.29. lēmums CCI: 2004 LV 05 0 PC 0011, ar ko apstiprina Kopienas iniciatīvas programmu cīņai ar diskrimināciju un nevienlīdzību saistībā ar darba tirgu (EQUAL) Latvijā) par fondu piešķirto finansējumu.</p> <p>5. Papildus, laikā no 2006.06.14. līdz 2006.07.17., uzraudzības komitejas locekļi, atbilstoši nolikumam, izskatīja un rezultātā apstiprināja „Eiropas Kopienas iniciatīvas EQUAL gadskārtējo ieviešanas ziņojumu par 2005.gadu” rakstiskās procedūras veidā.</p>
2007.06.26.	<p>1. Pieņemta zināšanai informācija par EQUAL īstenošanas gaitu 2006.gada 4.ceturksnī un 2007.gada 1.ceturksnī.</p> <p>2. Apstiprināts EQUAL gadskārtējais ieviešanas ziņojums par 2006.gadu.</p>
2007.11.13.	<p>1. Pieņemta zināšanai informācija par EQUAL īstenošanas gaitu 2007.gada 2.-3.ceturksnī.</p> <p>2. EQUAL programmas un projektu īstenošanas 2007.gada novērtēšanas ziņojums pieņemts zināšanai un lemts par tā iesniegšanu EK un par tā rezultātu publicēšanu.</p> <p>3. Pieņemta zināšanai informācija par EQUAL programmas noslēguma konferenci 2007.12.14. viesnīcā „Islande”.</p> <p>4. Laikā no 2007.04.14. līdz 2007.05.10. uzraudzības komitejas locekļi, atbilstoši nolikumam, bija aicināti un rezultātā veica grozījumus EQUAL programmas papildinājumā Latvijai 2004.-2006.gadam, precizējot tā 1.pielikumu „Eiropas Kopienas iniciatīvas EQUAL programmas papildinājuma 2004.02006.gadam finanšu tabula, sadalījumā par prioritātēm un tēmām”, pārdalot nesadalīto finansējumu 86016 LVL apmērā no EQUAL programmas I prioritātes „Nodarbinātība” uz II prioritāti „Vienādas iespējas” rakstiskā procedūras veidā.</p>
2008.06.12.	<p>1. Pieņemta zināšanai informācija par EQUAL īstenošanas gaitu laika posmā no 2007.gada beigām līdz 2008.gada pirmajai pusei.</p> <p>2. Pieņemts lēmums apstiprināt „Eiropas Kopienas iniciatīvas EQUAL gadskārtējo ieviešanas ziņojumu par 2007.gadu” un iesniegt to līdz 2008.06.30. EK, kā arī publicēt to mājas lapā www.lm.gov.lv/equal.</p> <p>3. Pieņemts lēmums iesniegt „Eiropas Kopienas iniciatīvas EQUAL programmas un projektu īstenošanas 2007.gada novērtēšanas ziņojumu” EK un publicēt novērtēšanas rezultātus mājas lapā www.lm.gov.lv/equal.</p> <p>4. Pieņemta zināšanai informācija - „Ziņojums par Integrētās pieejas stratēģijas Eiropas kopienas iniciatīvas EQUAL programmai Latvijai 2004.-2006.gadam izpildi”.</p>

4.1.4. Novērtēšana

Lai organizētu EQUAL programmas un projektu īstenošanas pastāvīgo novērtēšanu, jau 2004.gadā tika izveidota novērtēšanas vadības grupa, tajā iekļaujot LM, IeM, IZM, LDDK, LBAS un LPS savienības izvirzītos pārstāvjus. 2007.gadā, līdzīgi kā 2006. un 2005.gadā, vienīgās izmaiņas novērtēšanas vadības grupas personālsastāvā bija saistītas ar darbinieku mainību ministrijās.

Pirmais EQUAL programmas un projektu pastāvīgās novērtēšanas ziņojums tika apstiprināts uzraudzības komitejas sēdē 2005.09.28. Novērtēšanas ziņojumu sagatavoja Rīgas Stradiņa universitātes ekspertes – Maruta Pranka, Ritma Rungule un Ilze Trapenciere. Novērtējuma ziņojumā tika iekļauta:

- 1) aktualizēta sociāli ekonomiskā situācijas analīze;
- 2) EQUAL programmā izvēlētās stratēģijas- prioritāšu un tēmu- atbilstības izvērtējumu;
- 3) EQUAL programmas un projektu vadības un īstenošanas sistēmu, tai skaitā projektu atlases, izvērtējumu.

Novērtētāji uzsver, ka būtiski, lai EQUAL prioritātes tiktu aktualizētas ne tikai ministriju, bet arī politiķu līmenī, jo tieši tie veido politisko domu. Tāpat būtiski ir, lai īstenojot EQUAL apstiprinātos projektus, tiktu paplašināta arī cilvēku izpratne par dažādiem projektu ietvaros risināmo problēmu aspektiem. Tādējādi pēc jauno, vēlamu politiku attīstības iniciatīvu izkristalizēšanās, tās sastaptos ar mazāku pretestību ieviešanas procesā.”

2006.gadā par atklātā konkursā par neatkarīgu novērtētāju tika atzīts SIA Latvijas-Lielbritānijas kopuzņēmums „Zygon Baltic Consulting”. 2006.06.26. tika parakstīts līgums par EQUAL programmas un projektu īstenošanas novērtēšanas ziņojumu sagatavošanu 2006., 2007., 2008.gadā. Pirms novērtēšanas ziņojuma nosūtīšanas Eiropas Komisijai, tas tika apstiprināts uzraudzības komitejas 2006.11.02. sēdē. Novērtējumā tika iekļauts:

- 1) EQUAL programmas pamatprincipu efektivitātes izvērtējums;
- 2) tematiskās sadarbības (*networking*), rezultātu izplatīšanas (*dissemination*) un integrētās pieejas (*mainstreaming*) efektivitātes izvērtējums nacionālajā līmenī;
- 3) labās prakses piemēru analīze tematiskajās jomās.

Novērtētāji atzina, ka EQUAL principu ieviešana noris sekmīgi, vienlaikus norādot uz vajadzību turpināt izskaidrošanas darbu, lai veicinātu padziļinātu izpratni par dzimumu līdztiesības integrētās pieejas un pilnvarošanas (*empowerment*) principa būtību, kā arī norādīja uz risku, ka rezultāti netiks un integrēšanās procesi netiks izplatīti un turpināti pēc projektu un programmas noslēguma. Novērtēšanas ziņojumā atzīta nepietiekama darba devēju iesaiste projektu aktivitātēs un sniegts ieteikums veicināt privātā sektora darba devēju iesaisti, lai kopīgi veicinātu vienlīdzīgas pieejas principu iedzīvināšanu darba attiecībās, uzlabotu darba apstākļus un veicinātu darba un ģimenes dzīves saskaņošanu.

2007.gada novērtēšanas ziņojums pirms nosūtīšanas Eiropas Komisijai uzraudzības komitejas sēdē tika izskatīts 2007.11.13. Novērtēšanas ziņojums iekļāva:

- 1) sadarbības partnerību pašnovērtējuma ziņojumu analīzi;
- 2) inovāciju veidošanas novērtējumu;
- 3) integrētās pieejas, tai skaitā labās prakses, novērtējumu.

Novērtētāji atzina, ka 2006.gada novērtēšanas ziņojuma rekomendācijas attiecībā uz inovāciju un labās prakses pārņemšanu ņemtas vērā. Ir ņemta vērā arī novērtētāju rekomendācija attiecībā uz darba devēju iesaisti projekta aktivitātēs. Rekomendācija ņemta vērā izstrādājot Eiropas Sociālā fonda darbības programmu 2007.-2013.gadam un šajā plānošanas periodā Eiropas Sociālā fonda līdzfinansējums paredzēts gan preventīvai darbībai, lai nodarbinātie uzturētu un paaugstinātu savu konkurētspēju un nenokļūtu ārpus darba tirgus, gan speciālistu sagatavošanai darbam ar specifiskām tehnoloģijām, lai ar darbaspēka kvalifikācijas pieaugumu sekmētu darba ražīgumu, veicinātu darba tirgus un komercdarbības

attīstību. Atbalsts paredzēts arī darba attiecību un darba drošības uzlabošanai, kā arī elastdrošības (flexicurity) principa īstenošanai nozarēs un uzņēmumos.

Uzraudzības komitejas sēdē 2008.06.12. apstiprināts 2008.gada novērtēšanas ziņojums, kas bija pēdējais SIA Latvijas- Lielbritānijas kopuzņēmums „Zygon Baltic Consulting” sagatavotais EQUAL programmas un projektu īstenošanas novērtēšanas (gala) ziņojums. Novērtēšanas ziņojums nodrošina novērtējumu pēctecību un, vienlaikus, tika gatavots kā noslēguma novērtējums, ietverot:

- 1) EQUAL programmas ietekmes novērtēšanu;
- 2) pamatprincipu efektivitātes analīzi visās tematiskajās jomās;
- 3) jautājumu aktualizēšana par sadarbības partneru pašnovērtējuma ziņojumu izvērtēšanu, tematiskās sadarbības un rezultātu izplatīšanu nacionālajā līmenī.

Novērtētāji norāda, ka ņemot vērā EQUAL programmas Latvijā darbības neilgo laiku, daļā projektu rezultāti tika sasniegti tikai programmas darbības noslēguma posmā. Ir jāņem vērā, ka grūtības izvērtēt EQUAL rezultātu ietekmi uz politiku (izmaiņas nodarbinātības, sociālās iekļaušanas un diskriminācijas izskaušanas politikās), iespaido tas, ka izmaiņas normatīvajos aktos tika ieteiktas tikai pašā EQUAL programmas Latvijā noslēgumā, jo projekti beidza darboties 2007.gada decembrī.

Jāņem vērā arī ekonomiskais risks, jo pašreizējos Latvijas ekonomiskajos apstākļos, kad tiek pārskatītas valsts budžeta prioritātes, daudzas jaunās EQUAL programmas laikā radītas idejas var netikt virzītas kā jaunās politikas iniciatīvas. Novērtētāji secināja, ka NVO ir jānodrošina projektu pēctecības iespējas, lai neveidotos pārrāvums starp projektiem un netiktu zaudēti kvalificēti darbinieki un nemazinātos institucionālā atmiņa.

Tematiskā grupa „Vienādas iespējas darba tirgū” veiksmīgi veicināja projektu un politikas veidotāju informācijas apmaiņas un diskusiju platformu EQUAL tēmu ietvaros, kā arī EQUAL projektu starprezultātu un rezultātu derīguma pārbaudi, sagatavojot priekšlikumus un informāciju vadības grupai, tādēļ šo pozitīvo pieredzi būtu ieteicams pārņemt citu programmu ieviešanā.

Novērtētāji uzsver, ka integrētās pieejas politikas vadības grupai ir jābūt nepieciešamajam pilnvarojumam, lai īstenotu sekmīgu EQUAL projektu labās prakses attīstību un pārņemšanu sistēmas līmenī.

LM kā par EQUAL iniciatīvu atbildīgai institūcijai būtu jārisina jautājums par EQUAL produktu popularizēšanu kopumā un jāveic uzraudzība par visu EQUAL projektu ietvaros izstrādāto normatīvo aktu projektu virzību normatīvo aktu izstrādes procesā. Tā kā vairākām inovatīvām atbalsta shēmām trūkst valsts/pašvaldību finansiāla to ieviešanai, ir jārod līdzekļi šo inovāciju turpmākai ieviešanai.

Kā pozitīvas iezīmes EQUAL programmas sekmīgai institucionālās ietekmes palielināšanai Latvijā var minēt:

- organizācijas, kas EQUAL projektu ieviešanu saistīja ar savu funkciju un uzdevumu realizāciju, ir spējušas panākt būtisku savas administratīvās kapacitātes attīstību;
- turpinās veiksmīgi sadarbības partnerības modeļi;
- tiek sekmīgi ieviestas projektā izstrādātās inovācijas un labas prakses piemēri.

Tika izdalīta vairāki iespējamie ierobežojumi EQUAL programmas sekmīgai institucionālās ietekmes palielināšanai Latvijā:

- netiek nodrošināta institucionālā atmiņa;
- personāls, kurš paaugstinājis kvalifikāciju un ieguvis zināšanas projekta laikā, pēc projekta beigām nestrādā attiecīgajā jomā, nozarē vai sektorā;
- trūkst valsts/pašvaldību finansiāla atbalsta izstrādātajām institucionālās ietekmes palielināšanas shēmām.

Visveiksmīgāk ilgtermiņu var prognozēt EQUAL rezultātiem kas vērsti uz izglītības sistēmas pilnveidi. Var apgalvot, ka gandrīz visas sagatavotās mācību programmas tiek ieviestas un lielai daļai no tām ir rasts valsts finansējums. Kā negatīvs ilgtermiņa vērtējums

jāmin tas, ka projektā paredzēto aktivitāšu turpināšana, piedāvājot uzņēmējdarbības attīstības programmas tieši sievietēm, šobrīd nav paredzēta.

Novērtētāji secināja, ka būtu nepieciešamas veikt EQUAL programmas ietekmes izvērtējumu darba tirgus un citās politikās, lai mazinātu diskrimināciju un nevienlīdzību EQUAL skartajās tematiskajās jomās pēc 2 - 3 gadiem, kad būs iespējams noteikt, vai un cik lielā mērā ir īstenota izstrādāto produktu horizontālā un vertikālā integrācija un varēs veikt ietekmes kvantitatīvu un kvalitatīvu izvērtējumu.

4.1.5. Informācijas un datu apmaiņa par sadarbības partnerībām un rezultātiem ES līmenī

Atbilstoši Eiropas Kopienas iniciatīvas EQUAL programmai Latvijai 2004.-2006.gadam, Latvija nodrošināja partnerību datu aktualizāciju kopējā elektroniskā datu apkopošanas sistēmā "EQUAL Kopējā datu bāze", informācijas un datu nosūtīšanai izmantojot EK izveidoto informācijas pārraides rīku RIFE (Remote Input for EQUAL). Dati un informācija par apstiprinātajiem EQUAL projektiem – partnerībām tika pārskatīti reizi mēnesī, bet datu un informācijas aktualizācija tik bieži nebija nepieciešama. Vidēji izmaiņas projektu datus un informācijā, kas prasa aktualizāciju, notika vienu līdz divas reizes gadā un dati ir pieejami Interneta adresē <https://equal.cec.eu.int/equal/jsp/index.jsp?lang=lv>.

2006.gada janvārī darbību beidza viens no desmit EQUAL projektiem (partnerībām) – projekts „*Invalīdiem draudzīgas pārmaiņas valsts likumdošanā, nodarbinātības vidē, nodokļu politikā un sabiedrības apziņā, lai padarītu invalīdu darba pielietojumu konkurētspējīgu darba tirgū un veicinātu tā pārtapšanu par invalīdu sociālās integrācijas virzītājspēku*”, kas būtiski ietekmēja EQUAL programmā iesaistīto nevalstisko organizāciju skaita rādītāju (no 21% samazinājums līdz 12%).

2006.gada decembrī no VPD tika saņemta informācija par nevalstiskās organizācijas – labdarības biedrības „Mūsu zeme” izslēgšanu no projekta „Jauni risinājumi bijušo ieslodzīto nodarbinātības veicināšanai”. Sakarā ar to, ka vēl 2007.gada sākumā noritēja diskusijas starp finansējuma saņēmēju un partneri par sadarbības pārtraukšanas nosacījumiem un vienošanās par divu partneru – labdarības biedrības „Mūsu zeme” un biedrības „Rīgas pilsētas misija”-izstāšanos no projekta tika panākta līdz 2007.06.01., tad EQUAL kopējā datu bāzē izmaiņas par partnerības sastāvu 2006.gadā netika atzīmētas.

Positīva tendence partneru loka paplašināšanā 2006.gadā bija vērojama Latvijas Informācijas tehnoloģiju un telekomunikāciju asociācijas projekta „Apmācība datora un interneta lietošanā Latvijas bezdarbniekiem” īstenošanā. Novērtējot projekta labo praksi, 2006.gada augustā projektā iesaistās vēl viens partneris – Liepājas pilsētas dome, palielinot šī projekta partneru – pašvaldību skaitu līdz 5 un kopējo sadarbības organizāciju skaitu līdz 6.

Kopējais Latvijas EQUAL programmā partnera statusā iesaistīto organizāciju skaits 2006.gada beigās sasniedza 76 organizācijas, no tām 26 valsts iestādes, 18 – pašvaldības vai pašvaldības iestādes, 29 sabiedriskas organizācijas, 3 ir privātā sektora pārstāvji.

2007.gadā Latvijas EQUAL programmas partnerību skaitā un sastāvā būtiskas izmaiņas nav notikušas. Kopējais Latvijā EQUAL programmas īstenošanā iesaistīto organizāciju skaits 2007.gada beigās bija 79 organizācijas, no tām 27 valsts iestādes, 14 pašvaldības vai pašvaldības iestādes, 34 NVO, 4 privātā sektora pārstāvji.

2008.gadā EQUAL Kopējā datu bāzē ir ievadīta EQUAL projektu noslēguma informācija.

4.1.6. Finanšu kontrole

EQUAL programmas īstenošanas gaitā tikušas ievērotas EQUAL programmas Latvijai 2004.-2006.gadam ieviešanas finanšu kontrolei nepieciešamās prasības, kas noteiktas 2001.03.02. Komisijas regulā (EK) Nr.438/2001, kas reglamentē padomes Regulas (EK) Nr. 1260/1999 izpildi attiecībā uz vadības un kontroles sistēmām, ko piemēro no struktūrfondiem piešķirtajai palīdzībai (turpmāk – Komisijas regula Nr.438/2001) 3., 4., 10. un 15.pantā.

LM atbilstoši Kopienas iniciatīvas EQUAL programmas papildinājumam 2004.-2006.gadam, ir nodalīti pienākumi un funkcijas starp pienākumu izpildītājiem attiecībā uz:

- darbību vadību (projektu atlase, līgumi ar finansējuma saņēmējiem u.c.);
- EQUAL finansējuma pieprasījumu pārbaudi;
- pieprasīto atmaksājamo izdevumu pamatotības pārbaudi;
- auditu un finanšu kontroli.

Auditi un finanšu kontrole EQUAL programmas darbības laikā tikusi nodrošināta vairākos līmeņos – gan vadošās iestādes ietvaros, gan nacionālās atbalsta vienības ietvaros (ES struktūrfondu departamenta EQUAL ieviešanas nodaļa), gan veicot auditus ārējiem neatkarīgiem pārbaudītājiem.

Saskaņā ar prasībām, kas izklāstītas Komisijas Regulas Nr.438/2001 4.pantā, Nacionālās atbalsta vienības - EQUAL ieviešanas nodaļas divi darbinieki EQUAL programmas darbības laikā atbilstoši sastādītam gada pārbauzu plānam veikuši EQUAL projektu finansēto darbu, piegāžu un pakalpojumu, kā arī deklarēto izdevumu pārbaudes projekta īstenošanas vietās.

Neatkarīga LM iekšējā audita struktūrvienība – Iekšējā audita departaments, atbilstoši Komisijas Regulas Nr.438/2001 10.pantam, veikusi šādas kontroles funkcijas:

- EQUAL vadības sistēmas atbilstības un efektivitātes pārbaudes;
- izlases veida pārbaudes projekta īstenošanas vietās, kur pārbaudes apjoms sasniedz vismaz 5% no kopējiem attiecināmajiem izdevumiem.

Saskaņā ar Komisijas Regulas Nr.438/2001 15.pantu, no maksājumu iestādes un vadošās iestādes funkcionāli nošķirtai administratīvai struktūrvienībai, kas ir FM Finanšu kontroles departaments, tika sniegta visa pieprasītā dokumentācija un informācija, lai nodrošinātu palīdzības sniegšanu EQUAL noslēguma izdevumu deklarācijas starposma pārbauzē..

Komisijas regulas Nr.438/2001 4.panta un 10. panta pārbaudes tika plānotas tā, lai programmas uzsākšanas periodā jau 2005. gadā tiktu pārbaudīti visi finansējuma saņēmēji, to ieviestās finanšu un grāmatvedības sistēmas, kā arī finanšu nodalījuma partneriem īstenošana dzīvē u.c. 2006. un 2007.gadā tika veiktas pārbaudes gan pie finansējuma saņēmējiem, gan arī pie finansējuma saņēmēju partneriem. Programmas noslēguma fāzē - 2008.gadā netika veiktas Komisijas regulas Nr.438/2001 4.panta un 10. panta pārbaudes.

Komisijas regulas Nr.438/2001 4.panta pārbauzu gada plāni tika izstrādāti balstoties uz katram projektam noteikto riska novērtējumu, kur ņemts vērā projekta finanšu apjoms, finansējuma saņēmēja juridiskais statuss, partneru finansiālās sadarbības sarežģītība, kā arī līdzšinējo pārbauzu rezultāti. Komisijas regulas Nr.438/2001 10. panta pārbaudes veiktas pamatojoties uz riska faktoru novērtējumu pēc septiņiem riska faktoriem, tādejādi nosakot projekta prioritātes pakāpi. Sešiem EQUAL projektiem tika noteikta vidēja prioritāte, četriem – zema. Zemas prioritātes gadījumā pārbaudes veiktas vismaz vienu reizi projekta īstenošanas laikā, bet vidējas prioritātes projektos iespējamās atkārtotas pārbaudes. Tika pievērsta uzmanība tam, lai pārbaudītu dažāda veida un lieluma darbības t.i. dažāda juridiskā statusa organizācijas ar dažādiem finansējuma piešķirumiem. Pārbauzu saturs aptvēra dažādas finanšu un projekta dokumentācijas – līgumus, maksājumus attaisnojošos dokumentus dažādiem izdevumu posteņiem, plānoto aktivitāšu īstenošanu paredzētajā laika periodā, publisko iepirkumu procedūras, vizuālo vadlīniju ievērošanu u.t.t. Konstatējot projektu riskus, tika plānotas un veiktas atkārtotas pārbaudes.

EQUAL programmas īstenošanas periodā no 2005. līdz 2007.gadam Komisijas regulas Nr.438/2001 4.panta un 10. panta prasību izpildei LM tika izstrādāti un pielietoti šādi normatīvie akti un dokumenti:

LM izstrādātie normatīvie akti un dokumenti

Nr.p.k.	Komisijas regulas Nr.438/2001 4.panta reglamentējošie normatīvie akti un dokumenti	Komisijas regulas Nr.438/2001 10.panta reglamentējošie normatīvie akti un dokumenti
1.	2004.07.12. LM iekšējais normatīvais akts Nr.26/NOR „Pamatprincipi Eiropas Kopienas iniciatīvas EQUAL Latvijai 2004.-2006.gadam programmas ietvaros veikto piegāžu un pakalpojumu, kā arī deklarēto izdevumu atbilstības pārbaudēm projektu īstenošanas vietās.”	2004.09.20. LM iekšējais normatīvais akts Nr.32/NOR „Kārtība, kādā veic Eiropas Kopienas iniciatīvas EQUAL projektu izlases pārbaudes to īstenošanas vietās.”
2.	2005.01.13. „Metodoloģija piegāžu un pakalpojumu, kā arī deklarēto izdevumu atbilstības pārbaudēm veikšanai Eiropas Kopienas iniciatīvas EQUAL projektu īstenošanas vietās.”	2006.01.06. LM iekšējais normatīvais akts Nr.1/NOR „Kārtība, kādā veic izlases pārbaudi Eiropas Kopienas iniciatīvas EQUAL projekta īstenošanas vietās.”
3.	2006.11.10. LM iekšējais normatīvais akts Nr.46/NOR „Kārtība, kādā veic darbu, piegāžu un pakalpojumu, kā arī deklarēto izdevumu atbilstības pārbaudes Eiropas Kopienas iniciatīvas EQUAL projektu īstenošanas vietās”	-

Detalizēts Komisijas regulas Nr.438/2001 4. un 10.panta pārbaudžu uzskaitījums sniegts 8.pielikumā „Eiropas Kopienas iniciatīvas EQUAL vadošās iestādes veikto pārbaudžu un auditu kopsavilkums”. Tajā uzskaitītas visas veiktās pārbaudes, minot pārbaudīto institūciju, pārbaudes veidu, veikšanas laiku, slēdzienu un ieteikumu izpildes statusu, kā arī 10.panta pārbaudēm – pārbaudīto attiecināmo izdevumu apjomu.

Komisijas regulas Nr.438/2001 4. un 10.panta pārbaudēs konstatēto ieteikumu izpildes uzraudzību veikusi Eiropas Savienības struktūrfondu departamenta EQUAL ieviešanas nodaļa. Informācija par veiktajām pārbaudēm un auditiem regulāri ievadīta EQUAL informācijas sistēmā, kā arī aktualizēta atbilstoši sniegto ieteikumu grafika izpildei.

Pārsvārā pārbaudes slēdziens ir bijis pozitīvs vai pozitīvs pēc trūkumu novēršanas. No EK iniciatīvas EQUAL vadošās iestādes 39 veiktajām pārbaudēm un auditiem 9 bijuši ar pozitīvu slēdzienu t.i., nav konstatēti trūkumi. Pārējos 30 auditos vai pārbaudēs ir konstatēti trūkumi, kuru novēršanai izteikti ieteikumi, kas novērsti vidēji viena līdz divu mēnešu laikā, atkarībā no ieteikumu ieviešanas termiņa. No izteiktajiem ieteikumiem uz ziņojuma brīdi visi ir izpildīti, izņemot, 2006.01.10. tika lauzts līgums ar PONTES, kur Komisijas regulas Nr.438/2001 4. un 10. panta pārbaudžu ietvaros bijis negatīvs slēdziens (detalizētāks apraksts sniegts 2005. un 2006.gada ieviešanas ziņojumos sadaļā 4.1.5. par 2005. un sadaļā 4.2.1.par 2006.gadu).

2007.gada septembrī Komisijas regulas Nr.438/2001 10.panta pārbaudes rezultātā VPD īstenojamā projektā „Jauni risinājumi bijušo ieslodzīto nodarbinātības veicināšanai” pie finansējuma saņēmēja partnera labdarības biedrībai „Mūsu Zemei” tika konstatēts iespējamās neatbilstības risks projekta īstenošanā. Pārbaudes laikā LBMZ tika konstatēti trūkumi finanšu vadībā un kontrolē, t.sk. grāmatvedības attaisnojuma dokumentos. Lai novērstu iespējamās neatbilstības negatīvu ietekmi uz Eiropas Kopienas budžetu, no VPD kārtējā FP tika veikts LBMZ izdevumu ieturējums 39212,77 Ls apmērā (28.11.2007. EQUAL atbildīgās amatpersonas lēmums Nr.11.1-06.06-03/6) un atbilstoši samazināts kārtējās Eiropas Sociālā fonda izdevumu deklarācijas apjoms. LM VPD noslēguma FP pārbaudes ietvaros veica VPD

partnera LBMZ projekta izdevumus attaisnojošo dokumentu pārbaudi, kā rezultātā VPD iespējami neatbilstoši veikto izdevumu summa tika daļēji samazināta. Lai gan neatbilstības negatīvā ietekme uz Eiropas Kopienas budžetu tika novērsta, tomēr tai saglabājas negatīva ietekme uz valsts budžetu 12549,86 Ls apmērā. Detalizētāks apraksts par minēto neatbilstoši veikto valsts budžeta izdevumu atgūšanas procesu sniegts šī ziņojuma 4.2.3. sadaļā.

Visbiežāk pārbaudēs izteiktie ieteikumi saistīti ar Latvijas Republikas grāmatvedības normatīvo aktu ievērošanu un grāmatvedības reglamentējošo dokumentu kvalitātes uzlabošanu (tai skaitā, grāmatvedības metodoloģijas aktualizēšanu un pilnveidošanu, EQUAL projekta nodalīšanu kontu plānā, u.tml.). Bieži norādīti trūkumi attiecībā uz dokumentu izstrādi atbilstoši LR normatīvo aktu prasībām (parakstu atšifrēšana, dokumentu datēšana u.c.). Atsevišķos gadījumos minēti tādi ieteikumi kā projektu īstenotāju izdoto rīkojumu par komandējumiem atbilstoša noformēšana (iekļaujot norādes uz EQUAL projektu, norādot komandējuma mērķi), rīkojumu par avansa personu noteikšanu aktualizēšana, un citu rīkojumu aktualizēšana. Izmantojot personīgo automašīnu projekta vajadzībām, ieteikta automašīnu patapinājuma līgumu noslēgšana, ceļazīmju sagatavošana braucieniem. Tiek norādīts uz visu EQUAL projektu saistošo līgumu savstarpēju atbilstību viena no līgumiem grozījumu gadījumā, vai ieteikta līgumu grozīšana budžeta izmaiņas gadījumos, amatu aprakstu aktualizēšana un precizēšana, kā arī vizuālās identitātes vadlīniju ievērošana.

Laikā no 2005. līdz 2007.gadam veikto Komisijas regulas Nr.438/2001 4.panta un 10.panta pārbaūžu struktūra uzskatāmi attēlota tabulā, norādot 10.panta pārbaudēs pārbaudītās attiecināmās izmaksas:

4.1.6.2.tabula

Pārbaūžu struktūra un attiecināmās izmaksas

Pārbaudes veids	2005.gadā veiktas pārbaudes	2006.gadā veiktas pārbaudes	2007.gadā veiktas pārbaudes	Kopā veiktas pārbaudes
Komisijas regulas Nr.438/2001 4.panta pārbaudes	10 (pie desmit finansējuma saņēmējiem)	8 (pie diviem finansējuma saņēmējiem un desmit sadarbības partneriem)	7 (pie trijiem finansējuma saņēmējiem un septiņiem sadarbības partneriem)	25 (pie visiem desmit finansējuma saņēmējiem, tai sk., pie pieciem - atkārtoti, un pie septiņpadsmit sadarbības partneriem, tai sk., pie diviem – atkārtoti)
Komisijas regulas Nr.438/2001 10.panta pārbaudes (pārbaudītās attiecināmās izmaksas)	7 (pie septiņiem finansējuma saņēmējiem)	5 (pie četriem finansējuma saņēmējiem un pie četriem sadarbības partneriem)	2 (pie diviem finansējuma saņēmējiem un pie trijiem sadarbības partneriem)	14 (pie desmit finansējuma saņēmējiem, tai sk., pie viena trīs reizes, pie diviem - divas reizes, un pie septiņiem sadarbības partneriem)
	223084,79 LVL	210837,68 LVL	203991,56 LVL	Kopā: 637914,03 LVL

LM Iekšējā audita departaments izdevumu pārbaudēs izlases veidā, kur pārbaudes apjomam jāsasniedz vismaz 5% no kopējiem attiecināmajiem izdevumiem, visā EQUAL programmas periodā ir pārbaudījis 637914,03 LVL jeb 8,48 % no deklarētajiem attiecināmajiem EQUAL programmas kopējiem izdevumiem (pārbaudes apmērs % rēķināts, ņemot vērā pārbaudītos izdevumus 907669,88 EUR pret kopējiem deklarētajiem izdevumiem 10699873,63 EUR).

Iekšējā audita departaments EQUAL programmas ieviešanas periodā ir veicis trīs EQUAL vadības un kontroles sistēmas auditus saskaņā ar 2003.09.29. "Kārtību, kādā veicami iekšējie auditi Labklājības ministrijā" un no 2005.gada 14.aprīļa saskaņā ar „Kārtību, kādā veicams iekšējais audits” Nr.10/NOR:

1. 2004.08.11. ziņojums „Par audita Nr.46 rezultātiem sistēmas „ES fondu resursu vadība” apakšsistēmā „Eiropas Kopienas iniciatīva EQUAL”” (turpmāk – audita Nr.46 ziņojums);
2. 2005.04.14. ziņojums „Par audita Nr.S-05-03 rezultātiem sistēmā „EQUAL resursu vadība”” (turpmāk - audita Nr.S-05-03 ziņojums);
3. 2007.05.29. ziņojums „Par audita Nr.S-06-05 rezultātiem sistēmā „Fizisko personu datu aizsardzība”” (turpmāk - audita Nr.S-06-05 ziņojums).

Saskaņā ar audita Nr.46 ziņojumu bija konstatēti atsevišķi trūkumi LM izveidotajā EQUAL vadības un kontroles sistēmā EQUAL ieviešanas sākuma posmā, bet saskaņā ar audita Nr. S-05-03 ziņojumu, iepriekš konstatētie trūkumi novērsti un ieteikumi ieviesti. Audita Nr.S-06-05 ziņojumā minēti četri ieteikumi attiecībā uz fizisko personu datu aizsardzību EQUAL informācijas sistēmā, kā arī iekšējo personas datu apstrādes sistēmu aizsardzības noteikumu atbilstību LR likumdošanai u.c. - ieteikumi ir izpildīti un trūkumi savlaicīgi novērsti.

Vadības un kontroles sistēmas auditus Iekšējā audita departaments veicis pamatojoties uz riska novērtējumu, kas atspoguļots Iekšējā audita departamenta stratēģiskajā plānā. Ņemot vērā divpadsmit riska faktorus, EQUAL vadības un kontroles sistēmai tikusi noteikta vidēja prioritāte, kas nozīmē, ka vadības un kontroles sistēmas auditi jāveic ne retāk kā reizi trijos gados. Iekšējā audita departaments veicis sistēmas auditu ieteikumu ieviešanas kontroli.

Komisijas regulas Nr.438/2001 15.pants paredz EQUAL noslēguma izdevumu deklarācijas pārbaudi. Atbilstoši MK 05.12.2006. noteikumu Nr.990 „Noteikumi par Eiropas Kopienas iniciatīvu „EQUAL”” 45.punktam, FM Finanšu kontroles departaments no 2008.04.02. -2007.07.18. veica EQUAL programmas vadības un kontroles sistēmas starpposma pārbaudi LM, kuras rezultātā sniegti un ziņojumā norādītajā termiņā izpildīti trīs ieteikumi. Lai pārliecinātos par ieteikuma izpildi, kas saistīts ar iepirkumu dokumentācijas glabāšanu atbilstoši likumam „Par iepirkumu valsts vai pašvaldību vajadzībām”, FM Finanšu kontroles departaments veica ieteikumu ieviešanas pārbaudi.

Atbilstoši FM Finanšu kontroles departamenta lūgumam, tam regulāri tika nosūtītas Komisijas regulas Nr.438/2001 4.panta un 10.panta veikto pārbažu ziņojumu kopijas, kā arī EQUAL vadošās iestādes veikto pārbažu un auditu ceturkšņa kopsavilkumi, informējot par ieteikumu izpildes statusu, kā arī pārbažu gada plāni un to grozījumi.

LM 2005.gadā veikts ārējais EQUAL vadības un kontroles sistēmas audits Eiropas Sociālā fonda ietvaros – EK Nodarbinātības un sociālo lietu ģenerāldirektorāta 2005.12.16. ziņojums „Par ESF vadības un kontroles sistēmas audita rezultātiem”. Audita rezultātā netika atklāti trūkumi EQUAL ieviešanā LM un kopējais novērtējums par Eiropas Sociālā fonda administrēšanu Latvijā ir pozitīvs.

Detalizēta informācija par pastāvošo EQUAL vadības un kontroles sistēmu sniegta saskaņā ar EK regulas Nr. 438/2001 5.pantu sagatavotajā EQUAL vadības un kontroles sistēmas aprakstā, ko LM sadarbībā ar FM un maksājumu iestādi – Valsts kasi ir aktualizējusi, lai, atbilstoši EK regulas Nr.438/2001 13.pantam, precizēto un papildināto vadības un kontroles sistēmas aprakstu iesniegtu katru gadu līdz 30.jūnijam EK.

4.2. Nozīmīgāko problēmu raksturojums

4.2.1. Apkopojums par būtiskām problēmām, kam ir tieša ietekme uz programmas īstenošanu un veiktiem pasākumiem

2004.gadā būtiskas problēmas, kam būtu tieša ietekme uz programmas īstenošanu netika konstatētas. Dažas neparedzētas termiņa nobīdes bija saistīta ar atkārtotas iepirkuma procedūras organizēšanu EQUAL informācijas sistēmas izstrādei, taču tas neatstāja būtisku negatīvu ietekmi uz EQUAL programmas un projektu ieviešanu tālākajā periodā.

2005.12.29. LM vienpusēji izbeidza līgumu ar PONTES. 2005.01.20. noslēgto līgumu Nr.LM11.3-08/03-2005 (turpmāk – līgums) par EQUAL projekta „Invalidiem draudzīgas pārmaiņas valsts likumdošanā, nodarbinātība vidē, nodokļu politikā un sabiedrības apziņā, lai padarītu invalīdu darba pielietojumu konkurētspējīgu darba tirgū un veicinātu tā pārtapšanu par invalīdu sociālās integrācijas virzītājspēku” (turpmāk – projekts) īstenošanu. Līguma izbeigšanas iemesli bija vairākkārtēji un sistemātiski tā pārkāpumi.

2006.01.10. līgums ar PONTES tika izbeigts un EQUAL programmā atbrīvojās finanšu līdzekļi un ar 2006.04.12. LM rīkojumu tika uzsākts konkurss par EQUAL programmēšanas periodā nesadalītā finansējuma sadali, kurā tika uzaicināti piedalīties EQUAL finansējuma saņēmēji. Ar 2006.06.13. LM rīkojumu Nr.83 „Par konkursa Eiropas Kopienas iniciatīvas EQUAL finansējuma saņēmējiem programmēšanas periodam projektu nesadalītā finansējuma saņemšanai pieteikumu apstiprināšanu” tika apstiprināti kvalitatīvie projekti un uzsākta to īstenošana.

2006.gada maijā finansējuma trūkuma dēļ netika apstiprināti kvalitatīvi projektu pieteikumi prioritātē „Vienādas iespējas”, savukārt prioritātē „Nodarbinātība” palika nesadalīts finansējums 86 016 LVL apjomā.

Augstākminēto apstākļu dēļ EQUAL uzraudzības komiteja 2006.11.02. sēdē atbalstīja un Eiropas Komisija 2007.03.14. pieņēma lēmumu K(007) 1260, ar ko groza lēmumu C(2004) 2539 par Kopienas iniciatīvas programmas apstiprināšanu cīņai ar diskrimināciju un nevienlīdzību saistībā ar darba tirgu (EQUAL) Latvijā (CC: 2004 LV 05) PC 001) par Eiropas Kopienas iniciatīvas EQUAL nesadalītā finansējuma pārceļšanu no 1.prioritātes „Nodarbinātība” uz .prioritāti „Vienādas iespējas”, līdz ar to prioritātē „Vienādas iespējas” bija pieejams papildus finansējums.

Ne 2007.gadā, ne 2008.gadā būtiskas problēmas, bez iepriekš aprakstītajiem konstatējumiem, kam būtu tieša ietekme uz programmas īstenošanu, netika identificētas.

4.2.2. Rīcība, atbildot uz ikgadējā pārskata rezultātā saņemtām rekomendācijām, atbilstoši Padomes regulas Nr.1260/1999 34(2).pantam

2004.gada ieviešanas ziņojumu EK ir akceptējusi (2008.04.28. vēstule Nr.006013) un atbilstoši EK informācijai nav konstatēta nepieciešamība organizēt ikgadējā pārskata tikšanos.

2005. gada ieviešanas ziņojumu EK ir akceptējusi (2007.05.04. vēstule Nr.007003) un atbilstoši EK informācijai nav konstatēta nepieciešamība organizēt ikgadējā pārskata tikšanos.

2006.gada ieviešanas ziņojumu EK ir akceptējusi (2007.11.08.11. vēstule Nr.16633) un atbilstoši EK informācijai nav konstatēta nepieciešamība organizēt ikgadējā pārskata tikšanos.

2007.gada ieviešanas ziņojumu EK ir akceptējusi (2009.01.15. vēstule Nr.500543) un atbilstoši EK informācijai nav konstatēta nepieciešamība organizēt ikgadējā pārskata tikšanos.

4.2.3. Jebkādu konstatēto neatbilstību finansiālā ietekme, veiktie vai nepieciešamie pasākumi to novēršanai

LM 2004.07.19. normatīvais akts Nr.27/NOR „Kārtība, kādā sniedzamas ziņas par konstatētajām neatbilstībām vai pārkāpumiem Eiropas Kopienas iniciatīvas EQUAL

programmas Latvijai īstenošanā” (zaudējis spēku ar LM 2005.04.18. normatīvā akta Nr.11/NOR „Kārtība, kādā sniedzamas ziņas par Eiropas Kopienas iniciatīvas EQUAL programmas īstenošanā konstatētajām neatbilstībām” pieņemšanu) noteica vienotus pamatprincipus un prasības atskaitīšanās mehānismam par konstatētajām neatbilstībām vai pārkāpumiem saistībā ar EQUAL programmas īstenošanu. Atbilstoši izveidotajai ziņošanas sistēmai, LM ES struktūrfondu departamenta EQUAL politikas nodaļa (no 2005.gada aprīļa – Struktūrfondu politikas nodaļa):

- izvērtēja saņemto ziņojumu par neatbilstībām un sadarbībā ar informācijas sniedzēju sagatavoja neatbilstību pārskatu;
- sagatavoja priekšlikumus neatbilstību novēršanai, kurus iesniedza LM valsts sekretāra vietniekam, par EQUAL vadošās iestādes funkciju nodrošināšanu atbildīgajai amatpersonai (turpmāk – atbildīgā amatpersona), lēmuma pieņemšanai;
- koordinēja atbildīgās amatpersonas pieņemto lēmumu izpildi;
- reģistrēja sagatavotos neatbilstību¹³ pārskatus EQUAL informācijas sistēmā;
- ievērojot LR un Eiropas Kopienas tiesību aktos noteiktās prasības un termiņus, nodrošināja neatbilstību pārskatu nosūtīšanu Eiropas Komisijai un Eiropas Krāpšanas apkarošanas birojam;
- atbilstoši Eiropas Kopienas tiesību aktos noteiktajām prasībām, informēja Eiropas Komisiju vai Eiropas Krāpšanas apkarošanas biroju par iepriekšējos neatbilstību pārskatos norādīto neatbilstību novēršanas procesu gaitu.

Ziņas par EQUAL programmas īstenošanā konstatētajām neatbilstībām vai pamatotām aizdomām par tādu esamību ES struktūrfondu departamenta EQUAL politikas nodaļai (no 2005.gada aprīļa – Struktūrfondu politikas nodaļai) sniedza:

1) šādas EQUAL programmas īstenošanā iesaistītās LM amatpersonas un struktūrvienības:

- Iekšējā audita un riska pārvaldības departaments;
- ES struktūrfondu departamenta EQUAL ieviešanas nodaļa;
- LM deleģēti EQUAL Uzraudzības komitejas locekļi.

2) Valsts kase, saskaņā ar 2004.11.11. noslēgtās starpresoru vienošanās noteikumiem, aizpildot starpresoru vienošanās 3.pielikumu.

2005.12.29. LM kā Eiropas Kopienas iniciatīvas EQUAL programmas Latvijā vadošā iestāde vienpusēji izbeidza līgumu Nr.LM11.3-08/03-2005, kas bija noslēgts ar PONTES, 2005.01.20. par EQUAL projekta „Invalīdiem draudzīgas pārmaiņas valsts likumdošanā, nodarbinātības vidē, nodokļu politikā un sabiedrības apziņā, lai padarītu invalīdu darba pielietojumu konkurētspējīgu darba tirgū un veicinātu tā pārtapšanu par invalīdu sociālās integrācijas virzītājspēku” īstenošanu.

LM - EQUAL vadošā iestāde un valsts budžeta finanšu vadības procesa nodrošinātājs EQUAL finansējumam, pieņēma lēmumu lauzt Līgumu ar PONTES ar 2006.01.10., pamatojoties uz līguma 8.3.1., 8.3.2. un 8.3.3.apakšpunktu, konstatējot vairākkārtējus un sistemātiskus līguma 8.3.punktā minēto noteikumu pārkāpumus:

1) 8.3.1.apakšpunkts – netika pildītas pieteikumā un līgumā noteiktās prasības:

- 1.1. apgūti tikai 26,55% no 2005.gadā plānotajiem finanšu līdzekļiem, kas ir 30 568,62 LVL no paredzētajiem 115 137 LVL, kā rezultātā radusies likuma „Par valsts budžetu 2005.gadam” neizpilde 84 468,38 LVL apmērā un nopietns risks Padomes 1999.06.21. Regulas Nr.1260/1999, ar ko paredz vispārīgus noteikumus par struktūrfondu, 31.panta otrā punkta neizpildei – savlaicīgi neapgūstot Eiropas Komisijas piešķirtos Eiropas Sociālā fonda līdzekļus un tos zaudējot Latvijas EQUAL

¹³ Par neatbilstību uzskata jebkuru EQUAL programmas īstenošanu reglamentējošā tiesību akta pārkāpumu, kas radies EQUAL īstenošanā iesaistīto institūciju vai to darbinieku darbības vai bezdarbības dēļ, un kuram ir vai varētu būt nelabvēlīga ietekme uz Eiropas kopienas budžetu

programmā noteikto sociāli atstumto grupu atbalstam. PONTES 2005.gadā apguva tikai 7,7% no kopējās projekta summas;

- 1.2. atsevišķu projekta aktivitāšu īstenošana un auditējamo vērtību radīšana aizkavējusies par diviem līdz sešiem mēnešiem (anketas tīrāzēšana pētījuma veikšana, datu bāzes izstrāde), kā rezultātā projekta mērķi un rezultāti vairs nevar tikt sasniegti projekta īstenošanas laikā. Lai arī LM ir centusies izprast projekta īstenošanu grūtības un pagarinājusi pētījuma uzsākšanas termiņu līdz 2005.gada septembrim, turpmāka datu bāzes izveides termiņa pagarināšana, atbilstoši PONTES ierosinājumam, pārceļot izpildes termiņu no 2005.gada jūnija līdz 2007.gada jūlijam, nav iespējama, jo, neizveidojot datu bāzi pētījuma veikšanai, nav iespējams izstrādāt plānotos priekšlikumus likumdošanas izmaiņām, balstoties uz pētījumu rezultātiem.
 - 1.3. finansējuma pieprasījumu un progresu ziņojumu iesniegšanas atkārtoti kavējumi (piemēram, 4.finanšu pieprasījums un progresu ziņojums, kas bija jāiesniedz līdz 2005.11.14., tika iesniegts 2005.12.01.);
- 2) 8.3.2.apakšpunkts – sniegta nepatiesa un nepilnīga informācija vadošajai iestādei:
- 2.1. finansējuma pieprasījumos pieļauta neattiecināmo izdevumu iekļaušana par 457,43 LVL, tai skaitā, pirmajā finansējuma pieprasījumā iekļauti neattiecināmie izdevumi par 303,93 LVL, kas sastāda 3,14% no kopējās finansējuma pieprasījuma summas;
 - 2.2. periodā no 2005.01.20. – 2005.06.30. finansējuma pieprasījumi iesniegti par izdevumiem bez atbilstošiem, izdevumus pamatojošiem, dokumentiem par summu 343,61 LVL, sastādot 2% no audita laikā pārbaudīto izdevumu kopsummas. Minētais fakts konstatēts 2005.09.28. audita laikā;
 - 2.3. sistemātiski neprecīzi sagatavoti finansējuma pieprasījumi, piemēram, 2.finansējuma pieprasījums iesniegts un pārbaudīts piecas reizes, pie pirmā iesnieguma konstatējot kļūdas 46% ierakstu, pie otrā iesnieguma – 30% ierakstu. Iepriekšminētais prasa būtisku LM papildus resursu piesaisti, tādējādi sadārdzinot programmas administrēšanas izmaksas un kavējot resursu piesaisti citu EQUAL projektu īstenošanas pārraudzībai;
 - 2.4. nav bijusi atbilstoša 2005.05.12. un 2005.09.28. audita laikā konstatēto trūkumu novēršana no projekta īstenošanu puses. Atsevišķu norādījumu izpilde ieilga par vairākiem mēnešiem, 2005.05.12. pārbaudes aktā norādīto divu nedēļu vietā, tā piemēram, 2004.07.13. Ministru kabineta noteikumiem Nr.603 „Noteikumi par iepirkuma procedūram un to piemērošanas kārtību pasūtītāja finansētiem projektiem” atbilstoša iepirkuma procedūra tika organizēta tikai 2005.gada augustā, nokavējot audita ieteikumu izpildi par diviem mēnešiem, bet 2003.10.21. Ministru kabineta noteikumiem Nr.585 „Noteikumi par grāmatvedības kārtošānu un organizāciju” projektam atbilstoša grāmatvedības uzskaites kārtošānu un organizācijas metodika izstrādāta trīs mēnešos, pārbaudes aktā norādīto divu nedēļu vietā;
 - 2.5. projekta pieteikumā ir iekļauts organizācijas vārdā parakstīts D.Dadzītes 2004.09.20. apliecinājums, ka „projekta pieteikuma iesniedzēja rīcībā ir pietiekami un stabili finanšu resursi” un „nav zināmi iemesli, kādēļ šis projekts nevarētu tikt īstenots vai varētu tikt aizkavēta tā īstenošana”. Projekta īstenošanas grūtības pierāda, ka PONTES rīcībā nav stabili finanšu resursu, kas nodrošinātu projekta ieviešanu saskaņā ar konkursa noteikumiem un parakstītā līguma nosacījumiem.

Iepriekšminētie fakti norādīja uz pastāvīgu projekta vadības kompetences un kapacitātes trūkumu, kā arī finanšu disciplīnas un Komisijas Regulas (EK) Nr.438/2001 (2004.03.10.), kas reglamentē padomes regulas (EK) Nr.1260/1999 izpildi attiecībā uz vadības un kontroles sistēmām, ko piemēro no struktūrfondiem piešķirtajai palīdzībai, 9.pantā noteikto pamatotas finanšu vadības principu neievērošanu;

3) 8.3.3.apakšpunkts – notiek izmaiņas finansējuma saņēmēja finanšu situācijā, kas var būtiski ietekmēt līguma izpildi, par ko liecina LM 2005.11.02. saņemtie ziņojumi no PONTES bijušajiem partneriem – fonda „Latvijas Pediatrijas Attīstība” un fonda „Nāc un palīdzi”.

PONTES projekta attīstības gaita, līguma izbeigšanas pamatojums un iespējamie risinājumi gala norēķinu veikšanai, vairākkārt tika skaidroti, klātesot PONTES pārstāvjiem LR Saeimas Eiropas lietu komisijas 2006.01.25. sēdē, LM un PONTES pārstāvju 2006.01.31., 2006.03.03. un 2006.03.27. sanāsmēs, kā arī Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācijas SUSTENTO, LM un PONTES 2006.01.04. kopējā sanāsmē. Tāpat visā PONTES projekta īstenošanas laikā LM vairākkārtīgi un sistemātiski veica pasākumus, lai PONTES būtu iespējams sekmīgi īstenot iesniegto projektu. Papildus astoņām kopējām darba sanāsmēm un apmācību semināriem, kas tika organizētas PONTES projekta īstenošanas laikā un kurās tika aicināti piedalīties PONTES pārstāvji, īpaši PONTES vajadzībām tika organizētas četras individuālas konsultācijas un nosūtītas septiņas atsevišķas jautājumu skaidrojošas vēstules. Arī pēc projekta izbeigšanas, LM izņēmuma kārtā noslēdza ar PONTES atsevišķu vienošanos par projekta gala norēķina kārtību, paredzot atvieglotus samaksas noteikumus.

EQUAL vadošā iestāde Latvijā - LM apstiprina, ka EQUAL programmas īstenošanai piešķirtie līdzekļi 2005.gadā tika izlietoti atbilstoši drošas finanšu vadības principiem, kā aprakstīts regulas 438/2001 5.panta vadības un kontroles sistēmas aprakstā, un nozīmīgas problēmas vai neatbilstības, par kurām būtu jāziņo atbilstoši Komisijas 1994.07.11.Regulai (EK) Nr.1681/94, 2005.gadā EQUAL ieviešanā nav konstatētas. 2005.gadā divos projektos 4. panta un 10.panta pārbaudēs tika konstatēti neattaisnoti veikti izdevumi kopsummā par 1457,59 LVL (jeb 2073,96 EUR), kas atgūti, ieturot attiecīgās summas no finansējuma saņēmēju kārtējā vai nākamā finansējuma pieprasījuma.

2006.gadā EQUAL programmas īstenošanai piešķirtie līdzekļi tika izlietoti atbilstoši drošas finanšu vadības principiem, kā aprakstīts regulas 438/2001 5.panta vadības un kontroles sistēmas aprakstā, un nozīmīgas problēmas vai neatbilstības, par kurām būtu jāziņo atbilstoši Komisijas 1994.07.11. Regulai (EK) Nr.1681/94 un 2006.12.05. MK noteikumiem Nr.990 „Noteikumi par Kopienas iniciatīvu „EQUAL””, 2006.gadā EQUAL ieviešanā nav konstatētas.

2006.gadā sešos projektos 4. panta, 10.panta un finansējuma pieprasījumu pārbaudēs tika konstatētas neatbilstības (neatbilstoši veikti izdevumi) kopsummā par 2069,82 LVL (jeb 2945,09 EUR) LVL, kas atgūti, ieturot attiecīgo summu no kārtējā vai nākamā finansējuma saņēmēja finansējuma pieprasījuma.

2007.gadā EQUAL programmas īstenošanai piešķirtie līdzekļi tika izlietoti atbilstoši drošas finanšu vadības principiem, kā aprakstīts Komisijas regulas Nr.438/2001 5.panta vadības un kontroles sistēmas aprakstā, un nozīmīgas problēmas vai neatbilstības, par kurām būtu jāziņo atbilstoši Komisijas 1994.07.11. Regulai (EK) Nr.1681/94 un MK 05.12.2006. noteikumiem Nr.990 „Noteikumi par Kopienas iniciatīvu „EQUAL””, 2007.gadā EQUAL ieviešanā nav konstatētas.

2007.gadā vienā projektā tika konstatēti neatbilstoši veikti izdevumi kopsummā par 41,76 LVL (jeb 59,42 EUR) - 2007.gada janvārī Valsts kase – Maksājumu iestāde LM iesniegtās EQUAL izdevumu deklarācijas sertificēšanas nodrošināšanai veica izlases veida EQUAL pamatojošo dokumentu pārbaudi LIKTA projektā „Apmācība datoru un interneta lietošanā” un konstatēja neatbilstoši veiktus maksājumus 41,76 LVL apjomā. Par šo summu bija neatbilstoši traktēti transportlīdzekļa nomas izdevumi projekta vajadzībām. Pamatojoties uz MK 2006.12.05. noteikumiem Nr.990 „Noteikumi par Eiropas Kopienas iniciatīvu „EQUAL” 66.1.apakšpunktu, kā arī uz EK iniciatīvas EQUAL atbildīgās amatpersonas 2007.03.21. lēmumu Nr.11.1-06.06-03/5, no nākamā finansējuma pieprasījuma Nr.13 šī summa tika ieturēta.

2008.gadā divos projektos (Valsts probācijas dienesta (VPD) un Sabiedrības integrācijas fonda (SIF) projektos) finansējuma pieprasījumu pārbaudēs tika konstatēti neatbilstoši veikti izdevumi kopsummā par 12 638,24 LVL (jeb 17982,59 EUR). SIF projekta neattiecināmie izdevumi veido 7,43 LVL (jeb 10,57 EUR) un tie samazināti no kārtējā finansējuma pieprasījuma.

Detalizēta informācija par EQUAL finansējuma saņēmēja Valsts probācijas dienesta projekta ieviešanas laikā neatbilstoši veiktajiem izdevumiem un LM īstenoto neatbilstības vadības procesu sākot no pirmreizējās iespējamās neatbilstības konstatācijas brīža 2007.gada septembrī līdz neatbilstoši veikto valsts budžeta izdevumu atgūšanai 2008.gada augustā atbilstoši MK noteikumiem Nr.990 ir sekojoša:

1. Situācijas raksturojums:

24.01.2005. starp VPD kā EQUAL finansējuma saņēmēju un LM tika noslēgts līgums Nr.LM11.3-08/04-2005 par EQUAL projekta „Jauni risinājumi bijušo ieslodzīto nodarbinātības veicināšanai” (turpmāk - projekts) īstenošanu (turpmāk – līgums) (MK noteikumu Nr.990 14.punkts). Atbilstoši līguma nosacījumiem un saskaņā ar MK noteikumu Nr.990 25.punktu, VPD EQUAL projekta īstenošanai no valsts budžeta ir saņēmis un izlietojis valsts budžeta dotāciju no vispārējiem ieņēmumiem 1405608 Ls apmērā. No tā,

1) VPD EQUAL finansējuma pieprasījumos (turpmāk – FP) iekļauti un par attiecināmiem atzīti izdevumi par kopējo summu 1393058,14 Ls jeb 99,11 % ,

2) FP nav iekļauti izdevumi 12549,86 Ls jeb 0,89 % apmērā, kas 16.05.2008. ar EQUAL atbildīgās amatpersonas lēmumu ir atzīti par neatbilstoši veiktiem izdevumiem un kas atbilstoši MK noteikumu Nr.990 56.1.apakšpunktam ir neatbilstība. Neatbilstoši veikto izdevumu summu veido VPD projekta partnera Labdarības biedrības „Mūsu zemei” (turpmāk - LBMZ) izdevumi.

2. Neatbilstības konstatācija, vadība un neatbilstoši veikto izdevumu atgūšana:

2007.gada septembrī LM Iekšējā audita departamenta izlases pārbaudē VPD un LBMZ tika konstatēts iespējamās neatbilstības risks projekta īstenošanā. Pārbaudes laikā LBMZ tika konstatēti trūkumi finanšu vadībā un kontrolē, t.sk. grāmatvedības attaisnojuma dokumentos. Lai novērstu iespējamās neatbilstības negatīvu ietekmi uz Eiropas Kopienas budžetu, no VPD kārtējā FP tika veikts LBMZ izdevumu ieturējums 39212,77 Ls apmērā (28.11.2007. EQUAL atbildīgās amatpersonas lēmums Nr.11.1-06.06-03/6) un atbilstoši samazināts kārtējās Eiropas Sociālā fonda izdevumu deklarācijas apjoms.

LM VPD noslēguma FP pārbaudes ietvaros veica VPD partnera LBMZ projekta izdevumus attaisnojošo dokumentu pārbaudi, kā rezultātā VPD iespējami neatbilstoši veikto izdevumu summa tika daļēji samazināta. Lai gan neatbilstības negatīvā ietekme uz Eiropas Kopienas budžetu tika novērsta, tomēr tai saglabājas negatīva ietekme uz valsts budžetu 12549,86 Ls apmērā. 16.05.2008. LM pieņēma lēmumu par neatbilstoši veikto valsts budžeta izdevumu atgūšanu noteikumu Nr.990 66.3.apakšpunkta kārtībā. Lēmums par neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanu informācijai nosūtīts maksājumu iestādei (Valsts kasei).

Ievērojot MK noteikumu Nr.990 57.3.apakšpunktu, informācija par neatbilstību ir iekļauta „Ceturkšņa ziņojumā par neatbilstībām saistībā ar EQUAL īstenošanu saskaņā ar Komisijas regulas Nr.1681/94 3. un 5.pantu” (turpmāk – ziņojums). Ziņojums atbilstoši MK noteikumu Nr.990 64., 65.punktam un 76.1.apakšpunktam ir nosūtīts Eiropas Krāpšanas apkarošanas birojam, Eiropas Komisijai, Finanšu ministrijai un maksājumu iestādei (LM 08.08.2008. vēstule Nr.11.3-1201/2851, LM 21.08.2008. vēstule Nr.11.3-1201/2989, LM 27.08.2008. vēstule Nr.11.3-1201/3045).

Atbilstoši MK noteikumu Nr.990 76.2.apakšpunktam, Finanšu ministrija šī gada 28.augustā ziņojumā iekļauto informāciju ir nosūtījusi Valsts kontrolei un Tieslietu ministrijai (augstākās iestādes vadītājam, kam pakļauta budžeta iestāde (VPD), kura veikusi neatbilstošus izdevumus) (Finanšu ministrijas 29.08.2008. vēstule Nr.15-1-02/783). Pamatojoties uz MK noteikumu Nr.990 81.punktu, par neatbilstoši veikto valsts budžeta izdevumu atgūšanas datumu uzskatāms datums, kad Finanšu ministrija nosūtījusi attiecīgo informāciju Valsts kontrolei un Tieslietu ministrijai.

3. Secinājums:

Eiropas Kopienas iniciatīvas „EQUAL” programmas Latvijai 2004.-2006.gadam ietvaros konstatētās neatbilstības (neatbilstoši veikti valsts budžeta izdevumi 12549,86Ls apmērā) vadību LM ir organizējusi atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām. LM ir novērsusi neatbilstoši veikto izdevumu ietekmi uz Eiropas Kopienas budžetu kā arī īstenojusi neatbilstoši veikto valsts budžeta izdevumu atgūšanas procesu MK noteikumu Nr.990 izpratnē (izdevumi uzskatāmi par atgūtiem 2008.gada 28.augustā).

Tā kā LM EQUAL vadošās iestādes kompetences un LR normatīvo aktu regulējuma ietvaros ir izpildījusi visas procedūras neatbilstoši veikto valsts budžeta izdevumu atgūšanai, EQUAL atbildīgā amatpersona 2009.gada 06.februārī ir pieņēmusi lēmumu par lietas par neatbilstoši veikto valsts budžeta izdevumu atgūšanu LVL 12549,86 apmērā izbeigšanu (06.02.2009. lēmums Nr.11.3-1202/1). Par lietas izbeigšanu informēta arī EK ar LM 23.02.2009. vēstuli Nr. Nr. 11.3-1201/550.

2009.gada martā Valsts kase EQUAL noslēguma izdevumu deklarācijas pārbaudes ietvaros konstatēja kļūdu PMLP gala finansējuma pieprasījumā nr.13. (par periodu no 01.11.2008. līdz 31.12.2008.) iekļautajā izdevumus attaisnojošajā dokumentā – rēķinā kopsummā par LVL 12,95, kas ir ekvivalenti EUR 17,27 (t.sk. EQUAL finansējums EUR 12,95, valsts budžeta finansējums EUR 4,32). Par attiecīgo summu precizēti dati EQUAL noslēguma deklarācijā, kā arī precizēta informācija šajā ziņojumā. Papildus minētajam - tā kā neatbilstoši veikto izdevumu summa nepārsniedz LVL 50, atbilstoši 05.12.2006. Ministru kabineta noteikumu Nr.990 „Noteikumi par Eiropas Kopienas iniciatīvu „EQUAL”” 66.2.apakšpunktam, LM ir pieņemts EQUAL atbildīgās amatpersonas lēmums norakstīt uz izdevumiem PMLP EQUAL projektā neatbilstoši veiktos izdevumus LVL 12 apmērā.

Kopā laika posmā no 2005. gada līdz 2008.gadam konstatēti neattiecināmie izdevumi 16138,62 LVL apmērā jeb 23078,34 EUR, kas veido 0,2% no kopējiem deklarētajiem izdevumiem EUR. LM kā EQUAL vadošā iestāde un Valsts kase kā EQUAL Maksājumu iestāde ir nodrošinājušas, ka par visiem konstatētajiem neattiecināmajiem izdevumiem ir samazināta EQUAL finansējuma pieprasījumu attiecināmo izdevumu summa un/vai tie nav iekļauti EQUAL izdevumu deklarācijās.

4.3. Informācijas un publicitātes pasākumi

2008.gadā Labklājības ministrija īstenoja dažādus pasākumus, kas vērsti uz sabiedrības un mērķgrupu informēšanu par EQUAL projekta ietvaros īstenojamajām aktivitātēm:

- 1) nodrošināta interneta mājas lapas www.lm.gov.lv/equal darbība un informācijas aktualizēšana (mājas lapas apmeklējumu skaits mēnesī vidēji ir 700);
- 2) sadarbība ar nacionālajiem un reģionālajiem plašsaziņas līdzekļiem:
 - Sagatavots un publicēts raksts „Izveido sistēmu nedzirdīgo atbalstam” laikrakstā „Neatkarīgā Rīta Avīze Latvijai”;
 - Sagatavots un publicēts raksts „Atver profesijas durvis cilvēkiem” laikrakstā „Neatkarīgā Rīta Avīze Latvijai”;
 - Atbildēts uz laikraksta „Latvijas Avīze” žurnālista jautājumu par EQUAL atbalstu cilvēkiem ar invaliditāti;
- 3) sadarbības ar ārvalstu institūcijām ietvaros nodrošināta dalība Eiropas Akadēmijas organizētajā starptautiskajā konferencē Berlīnē (Vācija) „Eiropas Savienības fondu komunikācijas plānu ieviešana” (konference notika 2008.09.03. – 2008.09.04.);
- 4) izdota publikācija par EQUAL atbalstu labklājības nozarē izdevumā „Sociālais ziņojums par 2007.gadu”.

Kopumā programmas darbības laikā Labklājības ministrija īstenoja dažādus sabiedrisko attiecību pasākumus, kas nodrošināja sabiedrības un mērķgrupu informētību par EQUAL programmas darbības rezultātiem.

Šīs aktivitātes ietvaros ir nodrošināta mājas lapas www.lm.gov.lv/equal darbība un informācijas aktualizēšana, tika organizēti semināri un konferences par EQUAL programmai nozīmīgākajiem jautājumiem, veikta sadarbība ar nacionālajiem un reģionālajiem plašsaziņas

līdzekļiem un veikti citi pasākumi, kas vērsti uz informācijas un publicitātes pasākumu nodrošināšanu.

Lai veicinātu EQUAL projektu starptautisko sadarbību un ļautu īstenot programmu koordinēšanu Eiropas līmenī, apkopojot šim mērķim nepieciešamo informāciju un datus, it īpaši attiecībā uz uzraudzību un novērtējumu, Latvija piedalās kopējā elektroniskā datu apkopošanas sistēmā, kuru EK ir izveidojusi īpaši EQUAL vadībai ar nosaukumu "EQUAL Kopējā datu bāze". Latvija šajā datu bāzē nodrošina datu, kvantitatīvās un kvalitatīvās informācijas aktualizēšanu. LM ES struktūrfondu departamenta EQUAL ieviešanas nodaļa pārskata datus un informāciju par apstiprinātajiem EQUAL projektiem reizi mēnesī, bet datu un informācijas aktualizācija lielākoties tik bieži nav nepieciešama. Vidēji izmaiņas projektu datus un informācijā, kas prasa aktualizāciju, notiek divas reizes gadā. Ar datiem var iepazīties jebkurš interesents, atverot Interneta adresi <https://equal.cec.eu.int/equal/jsp/index.jsp?lang=lv>.

5. Pasākumi, kas veikti, lai nodrošinātu atbilstību Kopienas politikai un lai nodrošinātu visas Kopienas strukturālās palīdzības koordināciju (Padomes regulas Nr.1260/1999 37.panta 2.d daļa)

5.1. Pasākumi, kas veikti, lai nodrošinātu visas strukturālās palīdzības koordināciju (citas Kopienas iniciatīvas, struktūrfondu, Eiropas Bēgļu fonds, Eiropas Investīciju banka un citi finanšu instrumenti)

Atbilstoši EQUAL programmā noteiktajam, vadošā iestāde nodrošina, lai ESF programmas, EQUAL iniciatīvas un citu fondu, tajā skaitā arī Eiropas Bēgļu fonda aktivitātes papildinātu viena otru, bet nedublētos. Konsultāciju un EQUAL projektu atlases procesā, kā arī konsultāciju un projektu atlases procesā ESF finansējuma saņemšanai, tika pieliktas visas pūles, lai novērstu projektu finansēšanas dublēšanu. Lai panāktu iepriekšminēto, tika saskaņota iesaistīto institūciju darbība:

- 1) konsultatīvās iestādes, kas EQUAL gadījumā ir Nacionālā atbalsta vienība, bet ESF gadījumā – otrā līmeņa starpniekinstitūcijas, skaidroja potenciālajiem projektu pieteicējiem attiecīgi EQUAL un ESF projektu pazīmes un attiecināmās aktivitātes, tādā veidā koordinējot pieteikumu plūsmu ESF vai EQUAL finansējuma saņemšanai;
- 2) gan EQUAL, gan struktūrfondu projekta pieteikuma veidlapā tika ietverta prasība sniegt apliecinājumu, ka projekta pieteikumā minētās aktivitātes jau netiek finansētas vai līdzfinansētas no citiem Eiropas Savienības finanšu avotiem, kā arī valsts un pašvaldību budžeta līdzekļiem;
- 3) kā EQUAL, tā arī struktūrfondu projekta pieteikuma veidlapā tika ietverta prasība sniegt apliecinājumu, ka projekta apstiprinājuma gadījumā tas netiks iesniegts vai gadījumā, ja jau ir iesniegts, tiks atsaukts finansēšanai/ līdzfinansēšanai no citiem Eiropas Savienības finanšu avotiem, kā arī valsts un pašvaldību budžeta līdzekļiem;
- 4) nodrošināta savstarpēja amatpersonu pārstāvniecība programmu vadības un uzraudzības komitejās: EQUAL uzraudzības komitejā, ES struktūrfondu uzraudzības komitejā un ESF vadības komitejā;
- 5) nodrošināta vienota pieeja EQUAL un ES struktūrfondu informācijas un publicitātes pasākumiem- izstrādāta kopīga komunikācijas stratēģija, kuras īstenošanu pārrauga viena vadības grupa;
- 6) sadarbības ietvaros notiek iegūto uzraudzības datu apmaiņa un koordinācija, LM ES struktūrfondu departamentam saņemot un izskatot gan ESF, gan EQUAL projektu uzraudzības informāciju;
- 7) izveidota prakse šaubu gadījumā rīkot koordinācijas sanāksmes, kurās piedalās EQUAL un ESF projektu īstenoņāji, EQUAL vadošās iestādes pārstāvis.

5.2. Pasākumi, kas veikti, lai nodrošinātu atbilstību Kopienas politikai

5.2.1. Atbilstība Eiropas Nodarbinātības stratēģijai un nodarbinātības vadlīnijām

EQUAL iniciatīva ir vērsta uz atbalstu cilvēkresursu attīstībai un nodarbinātības veicināšanai. Jau EQUAL programmā atspoguļota sasaiste starp nodarbinātības vadlīnijām un EQUAL programmā iekļautajām tēmām (EQUAL programmas pielikums C „Saistība starp Eiropas Nodarbinātības vadlīnijām, Kopējās deklarācijas par Latvijas nodarbinātības politikas prioritātēm, Kopējās iekļaušanās memorandu, Nacionālo nodarbinātības plānu, Latvijas Vienoto programmdokumentu, prioritāti “Cilvēkresursu attīstība un nodarbinātības veicināšana” un Kopienas Iniciatīvas EQUAL programmas projektu”). Noslēdzoties EQUAL programmai, jāsecina, ka programma kopumā sekmējusi šādu ES Nodarbinātības vadlīniju ieviešanu:

- 1.vadlīnijas „Preventīvie un aktīvie nodarbinātības pasākumi bezdarbniekiem un neaktīviem cilvēkiem” īstenošanu veicinājuši projekti „Apmācības datoru un interneta lietošanā Latvijas bezdarbniekiem”, „Soli pa solim” un „Personu ar garīgiem traucējumiem un psihiskām slimībām integrācija darba tirgū”, kas kopumā veido 1,47 milj. LVL ieguldījumu;
- 6.vadlīnijas „Dzimumu līdztiesība” īstenošanu veicinājuši projekti „Atvērtu darba tirgu sievietēm”, „Profesiju segregācijas cēloņu mazināšana” un „Psihosociāla, medicīniska un garīga atbalsta sistēma neizārstējami slimam bērnam un viņa ģimenei pirms un pēc bērna nāves, lai palīdzētu līdzsvarot ģimenes un darba dzīvi, reintegrējoties sabiedrībā un darba tirgū”, kas kopumā veido 2,36 milj. LVL ieguldījumu;
- 7.vadlīnijas „Veicināt darba tirgū neizdevīgā stāvoklī esošo cilvēku integrēšanu un cīņu pret viņu diskriminēšanu” īstenošanu veicinājuši projekti „Jauni risinājumi bijušo ieslodzīto nodarbinātības veicināšanai”, „Invalīdu nodarbinātības veicināšana” un „Klusās rokas”, kas kopumā veido 2,96 milj. LVL ieguldījumu.

Atbilstoši Padomes 2005.06.12. apstiprinātajām Integrētajām pamatnostādņēm izugsmei un nodarbinātībai, 2005.gadā izstrādāta un valdībā apstiprināta Latvijas nacionālā Lisabonas programma 2005.-2008.gadam. Tās neatņemama sastāvdaļa ir nodarbinātības politikas pamatnostādnes, tādējādi saskaņojot Lisabonas stratēģijas mērķu sasniegšanai veicamos pasākumus ar Latvijas sociālekonomisko situāciju un specifiskajām problēmām. Apstiprināto projektu īstenošana pamatā sniedza ieguldījumu šādu nodarbinātības pamatnostādņu ieviešanā:

18.pamatnostādne: „Veicināt „dzīves cikla” pieeju nodarbinātībai”- 2007.gadā tika īstenoti trīs projekti:

- 1) „Atvērtu darba tirgu sievietēm”;
- 2) „Profesiju segregācijas cēloņu mazināšana”;
- 3) „Psihosociāla, medicīniska un garīga atbalsta sistēma neizārstējami slimam bērnam un viņa ģimenei pirms un pēc bērna nāves, lai palīdzētu līdzsvarot ģimenes un darba dzīvi, reintegrējoties sabiedrībā un darba tirgū”.

Projektu „Atvērtu darba tirgu sievietēm” un „Profesiju segregācijas cēloņu mazināšana” ietvaros tika izstrādātas un realizētas sabiedrības informēšanas stratēģijas par dzimumu līdztiesības problēmām, profesiju segregāciju, veikti pētījumus par dzimuma līdztiesību dažādās dzīves jomās, izstrādāti priekšlikumi sievietēm, īpaši pēc bērna kopšanas atvaļinājuma, atbalsta pasākumiem, lai veicinātu viņu iekļaušanos darba tirgū. 19.pamatnostādne: „Nodrošināt iekļaujošus darba tirgus, vairojot darba pievilcīgumu un to, lai darba meklētājiem, tostarp nelabvēlīgā situācijā esošajiem un neaktīvajiem cilvēkiem darbs atmaksātos”- 2007.gadā tika īstenoti seši projekti:

- 1) „Apmācības datoru un interneta lietošanā Latvijas bezdarbniekiem”;
- 2) „Soli pa solim”;

- 3) „Personu ar garīgiem traucējumiem un psihiskām slimībām integrācija darba tirgū”;
- 4) „Jauni risinājumi bijušo ieslodzīto nodarbinātības veicināšanai”;
- 5) „Invalīdu nodarbinātības veicināšana”;
- 6) „Klusās rokas”.

Minēto EQUAL projektu ietvaros tika organizēti pilotprojekti un izstrādāti priekšlikumi aktīvās nodarbinātības un bezdarba samazināšanas preventīvo pasākumu uzlabošanai un dažādošanai. Piemēram, projekta „Apmācības datoru un interneta lietošanā Latvijas bezdarbniekiem” ietvaros tika veikti pasākumi bezdarbnieku un darba meklētāju konkurētspējas paaugstināšanai, organizējot datorprasmju apguvi iedzīvotājiem dažādās vecuma grupās un ar dažādu izglītības līmeni. Projekta „Personu ar garīgiem traucējumiem un psihiskām slimībām integrācija darba tirgū” ietvaros tika izveidotas subsidētas darba vietas invalīdiem ar garīga rakstura traucējumiem un psihiskām slimībām, izstrādājot priekšlikumus turpmākiem pasākumiem iekļaujoša darba tirgus veicināšanai.

EQUAL programmas ietvaros īstenotā tematiskā sadarbība un integrētās pieejas stratēģijas īstenošana, kurā iesaistījās gan valsts politikas veidotāji un pašvaldību pārstāvji, gan NVO un sociālie partneri un, kas atbilst elastdrošības principam par dialoga nepieciešamību starp valsti un sociālajiem partneriem, sekmēja veiksmīgāku politikas iniciatīvu izstrādi un īstenošanas uzsākšanu.

EQUAL programmas īstenošana kopumā ir veicinājusi Eiropas un Latvijas nodarbinātības politikas prioritāšu īstenošanu - iekļaujoša darba tirgus izveidi, paplašinot aktīvo nodarbinātības pasākumu klāstu, lai uzlabotu bezdarbnieku, īpaši sociālās atstumtības riska grupu konkurētspēju darba tirgū, kā arī izglītības un apmācību iespēju paplašināšanu, īpaši personām ar zemu kvalifikāciju, mūžizglītības attīstību un pilnībā atbilst Eiropas Nodarbinātības stratēģijai un nodarbinātības vadlīnijām.

5.2.2. Ieguldījums cīņā pret nabadzību un sociālo atstumtību

Latvijas un Eiropas Komisijas parakstītais Kopējo Sociālās iekļaušanas memorands definē galvenos politiskos mērķus, prioritātes un vidējā un ilgtermiņa uzdevumus. Latvijas Nacionālais Rīcības plāna nabadzības un sociālās atstumtības mazināšanai (turpmāk - NRP) 2004.-2006.gadam mērķi ietver nodarbinātības veicināšanu, pieejas sekmēšanu resursiem, tiesībām, precēm un pakalpojumiem, atstumtības risku novēršanu, atbalstu sociāli visneaizsargātākajām iedzīvotāju grupām, kā arī visu iesaistīto pušu mobilizēšanu. NRP saskan ar definētajiem Eiropas Savienības kopējiem mērķiem un ir apstiprināts ar MK 2004.07.23. rīkojumu Nr.513. Apstiprināto EQUAL projektu ieviešana deva ieguldījumu tādu NRP paredzēto pasākumu īstenošanā, kā:

- dzimumu līdztiesības veicināšana;
- īpaši valsts atbalsta pasākumi sociālās atstumtības riska grupām.

Sadarbības partnerības, kas izveidotas EQUAL projektu ietvaros, veicināja koordināciju starp dažādu nozaru (nodarbinātības, izglītības, veselības aprūpes u.c.) un līmeņu organizācijām, kas ir īpaši svarīgi, ņemot vērā, ka nabadzība un sociālā atstumtība izpaužas visdažādākajās cilvēku dzīves jomās. Sadarbības partnerību pilntiesīgi dalībnieki bija arī sociālās atstumtības riskam pakļautie cilvēki- invalīdi, nedzirdīgas personas, sievietes u.c.

EQUAL programmas ietvaros tika veikti arī pilotprojekti un izstrādāti priekšlikumi, lai attīstītu un pilnveidotu sociālo pakalpojumu sistēmu. Projekta „Invalīdu nodarbinātības veicināšana” ietvaros uz pilotprojekta bāzes tika izstrādāti priekšlikumi profesionālās un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu uzlabošanai un pieejamībai, no kuriem daļa tika iestrādāti Invaliditātes likuma projektā, kas iesniegts Saeimā.

EQUAL programma kopumā ir būtiski sekmējusi Latvijas NRP nabadzības un sociālās atstumtības mazināšanai 2004.-2006.gadam izpildi, jo veicināja nodarbinātību sociāli visneaizsargātākajās iedzīvotāju grupās. Programmas ietvaros tika izstrādāti priekšlikumi

valsts politikas dokumentiem, kas sekmētu šo grupu pieeju resursiem, tiesībām, precēm un pakalpojumiem un novērstu atstumtības risku. Būtiski ir tas, ka EQUAL programmas ietvaros šie priekšlikumi tika izstrādāti ar tiešu šo sociāli visneaizsargātāko iedzīvotāju grupu līdzdalību un visu iesaistīto pušu dialoga veicināšanu. Tādejādi EQUAL programmas īstenošana pilnībā atbilst Latvijas un Eiropas Komisijas Kopējā Sociālās iekļaušanas memorandā noteiktajiem mērķiem un uzdevumiem.

5.2.3. Sabiedriskie iepirkumi

EQUAL programmas īstenošanas sākuma periodā LR publisko iepirkumu jomu regulēja 2004.04.14. likums „Par iepirkumu valsts vai pašvaldību vajadzībām”, ar kuru tika pārņemti Eiropas Parlamenta un padomes 2004.03.31. direktīvas 2004/18/EK mērķi, ievērojot tādus iepirkuma pamatprincipus kā vienlīdzīga attieksme, atklātība, brīva konkurence, savstarpēja atzīšana, samērīgums. Kopš 2006.05.01. publisko iepirkumu jomu uzsāka regulēt „Publisko iepirkumu likums”.

Iepirkumu uzraudzības birojs – FM padotības iestāde, uzraudzījis pasūtītāju un sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju veikto iepirkuma procedūru atbilstību normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, kā arī sniedzis metodisku atbalstu iepirkuma procedūru organizēšanā. Regulāri - reizi gadā, tika aicināti Iepirkumu uzraudzības biroja speciālisti, lai vadītu seminārus un sniegtu skaidrojumus publisko iepirkumu normu piemērošanā, kā arī nepieciešamības gadījumā lūgtas konsultācijas jautājumu publisko iepirkumu jomā risināšanā.

Līgumi par EQUAL projektu īstenošanu, kas noslēgti starp vadošo iestādi un EQUAL finansējuma saņēmējiem, noteica, ka EQUAL finansējuma saņēmēji un citi sadarbības partnerībā iesaistītie partneri iepirkuma procedūrām līguma ietvaros piemēroja „Publisko iepirkumu likumu” un citus LR normatīvos aktus. Vadošās iestādes sagatavotā „Eiropas Kopienas iniciatīvas EQUAL procedūru rokasgrāmata” sniegusi detalizētu skaidrojumu par EQUAL finansējuma saņēmēju veicamajām darbībām attiecībā uz iepirkumu organizēšanu projekta vajadzībām.

EQUAL programmas īstenošanas periodā, atkarībā no iepirkumu veikšanas perioda, paredzētās iepirkumu summas un iepirkumu veicēja juridiskā statusa, publisko iepirkumu veikšanai EQUAL finansētie projekti pielietojuši šādus normatīvos aktus:

5.2.3.1.tabula

EQUAL projektu īstenošanas normatīvais regulējums

Dokumenta datums	Dokumenta nosaukums
2004.04.14.	Likums “Par iepirkumu valsts vai pašvaldību vajadzībām”
2006.05.01.	„Publisko iepirkumu likums”
2004.08.03.	MK noteikumi Nr.603 „Noteikumi par iepirkuma procedūrām un to piemērošanas kārtību pasūtītāja finansētiem projektiem”
2006.11.14.	MK noteikumi Nr.934 „Noteikumi par iepirkuma procedūru pasūtītāja finansētiem projektiem”
2007.03.13.	MK noteikumi Nr.179 „Noteikumi par iepirkuma procedūru pasūtītāja finansētiem projektiem”
2008.02.05.	MK noteikumi Nr.65 „Noteikumi par iepirkuma procedūru un tās piemērošanas kārtību pasūtītāja finansētiem projektiem”
2006.09.12.	MK noteikumi Nr.762 „Kārtība, kādā veicami iepirkumi, kuru paredzamā līgumcena ir lielāka par 1000 latu, bet mazāka par 10 000 latu”

Veicot pārbaudes projekta īstenošanas vietās pie finansējuma saņēmējiem un tā partneriem, pārbaudes ietvaros tika kontrolēta „Publisko iepirkumu likuma” normu ievērošana.

Regulāri nodrošinot metodisko atbalstu, kā arī veicot kontroles uz vietas projektos, vadošā iestāde guva pārliecību, ka EQUAL finansējuma saņēmēji un to partneri pilnā mērā ievēro publisko iepirkumu procedūras, nodrošinot atklātumu, vienlīdzīgu konkurenci, taisnīgu attieksmi, un valsts un ES līdzfinansējuma līdzekļi tiek izmantoti maksimāli efektīvi.

5.2.4. Atbilstība Kopienas politikai par sieviešu un vīriešu līdztiesību

Nodrošinot Eiropas Komisijas ziņojumā par Savienības Pamatstratēģiju attiecībā uz dzimumu līdztiesību Padomei, Eiropas Parlamentam, ekonomiskajai un sociālajai komitejai un reģionu komitejai (2001 -2005) (turpmāk – Pamatstratēģija) un Komisijas paziņojumā Padomei, Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un Sociālo lietu Komitejai un Reģionu Komitejai – ceļvedis sieviešu un vīriešu līdztiesībā 2006.-2010. (turpmāk – Ceļvedis) noteikto principu un pasākumu sekmēšanu, dzimumu līdztiesības integrētā pieeja EQUAL programmā tika īstenota gan vertikālā un gan horizontālā līmenī.

Būtisku ieguldījumu programmas līmenī kopienas politikas par sieviešu un vīriešu līdztiesību īstenošanā deva četri EQUAL projekti, kas tika īstenoti prioritātes “Vienādas iespējas sievietēm un vīriešiem” ietvaros, īpaši centra „Marta” un SIF īstenotie EQUAL projekti, kuru izstrādātie produkti tika atzīti par ļoti sekmīgiem šajā jomā arī programmas līmenī.

Piemēram, resursu centra „Marta” projektā īstenotā politikas uzraudzība un analīze no dzimumu līdztiesības perspektīvas veicināja esošo normatīvo aktu uzlabošanu, dzimumu līdztiesības perspektīvas ieviešanu jauno programmu izstrādē, veicinot *de facto* līdztiesību un atvērtu darba tirgu sievietēm. Tika celta pastāvošo valsts institūciju kapacitāte tādas rīcībpolitikas veidošanai, kas nodrošina dzimumu līdztiesību reālajā dzīvē. Aktivitātes šī projekta ietvaros sekmēja tādu Pamatstratēģijā noteiktos prioritāros politikas virzienus - vienlīdzīgas piedalīšanās un pārstāvniecības veicināšana, uzlabojot dzimumu līdztiesību politiskajā lēmumu pieņemšanas procesā un dzimumu skaitlisko līdzsvaru ekonomisko un sociālo lēmumu pieņemšanas procesos.

Savukārt, SIF EQUAL projekta izstrādāto „Rekomendāciju par uzņēmējdarbības atbalstu Latvijā” mērķis bija pilnveidot uzņēmējdarbības atbalsta sistēmu, vienlaicīgi ieviešot dzimumu līdztiesības aspektu uzņēmējdarbības atbalsta politikā. Rekomendācijas tika sagatavotas valsts pārvaldes institūcijām un uzņēmējdarbības atbalsta sniedzējiem (nevalstiskām organizācijām, biznesa inkubatoriem), kas iesaistītas uzņēmējdarbības atbalsta sniegšanā. Balstoties projekta ieviešanas gaitā gūtajā pieredzē, tika izstrādāts ieteikumu kopums uzņēmējdarbības atbalsta sistēmas pilnveidošanai Latvijā. Lai arī SIF piedāvātais atbalsta modelis uzņēmējdarbības uzsākšanai nav pilnībā ieviests Latvijā kā regulārs atbalsta līdzeklis, tomēr šī iniciatīva kopā ar rekomendācijām par izglītības veicināšanu tehniskajās nozarēs un karjeras izvēles sistēmas pilnveidošanu, kas mazina profesiju segregācijas cēloņus tehniskajās nozarēs, programmas līmenī sekmēja tādu Pamatstratēģijā noteikto prioritāro politikas virzienu kā dzimumu līdztiesības veicināšana ekonomikā, nostiprinot dzimumu līdztiesības ieviešanu Eiropas Nodarbinātības stratēģijā, uzlabojot struktūrfondu izmantošanu dzimumu līdztiesības veicināšanai un iezīmējot stratēģiju izstrādes nepieciešamību dzimumu līdztiesības politikas veicināšanai visās politikas jomās, kurām ir iespāids uz sieviešu vietu ekonomikā izstrādi, veicinot izmaiņas dzimumu lomās un stereotipos.

SIF projekta ietvaros izstrādātās rekomendācijas pašvaldībām plānošanas dokumentu sagatavošanai palīdzēja identificēt mehānismus dzimumu līdztiesības jautājumu aktualizēšanai pašvaldībās un sagatavot ieteikumus valsts pārvaldes institūcijām, lai celtu pašvaldību kapacitāti dzimumu līdztiesības principu integrēšanai attīstības plānošanas dokumentos, tādējādi programmas līmenī veicinot Pamatstratēģijā noteiktos prioritāros virzienus.

EQUAL programmas ietvaros izstrādātās sieviešu profesionālās, personīgās un sociālās kvalifikācijas paaugstināšanas kompleksās metodes, kas ietvēra aktīvas apmācības programmu konkurētspējas paaugstināšanai sieviešu iekļaušanai darba tirgū, kā arī starpinstitucionālais un dažādu profesionāļu sadarbības modelis cilvēku tirdzniecībā cietušo personu sociālo, psiholoģisko un ekonomisko spēju un prasmju atjaunošanai sekmēja Pamatstratēģijā noteiktā prioritārā politikas virziena - sieviešu tiesību kā cilvēktiesību veicināšana, cīnoties pret vardarbību, kas saistās ar dzimumu, un tirdzniecību ar cilvēkiem ar mērķi tos seksuāli izmantot.

Programmas līmenī EQUAL ir būtiski sekmējis Pamatstratēģijā noteikto prioritāro virzienu īstenošanu, veicinot dzimumu līdztiesību ekonomikā, vienlīdzīgu piedalīšanos un pārstāvniecību, vienādu pieeju un pilnu sociālo tiesību izmantošanu sievietēm un vīriešiem, dzimumu līdztiesības veicināšanu sabiedriskajā dzīvē un izmaiņas dzimumu lomās un stereotipos.

PIELIKUMI

1.pielikums. Kopsavilkums par prioritātes „Darba spēju veicināšana” projektu ietvaros sniegto atbalstu personām līdz EQUAL projektu īstenošanas beigām – 2007.12.31.

Sabiedrības grupas:	Kopā (skaits):	Tajā skaitā, īpatsvars(%)								
		Dzimums		Vecums			Izglītība			
		vīrieši	sievietes	< 25	25 - 50	> 50	bez pamata	pamata	vidējā	augstākā
Bezdarbnieki	6215	30,7	69,3	24,7	57,9	17,4	2,4	25,1	62,8	9,7
Nodarbinātie	677	51,1	48,9	20,8	67,8	11,4	19,1	39,4	39,3	2,2
Citi (bez statusa)	3450	67,4	32,6	45,9	44,5	9,7	16,3	57,1	24,4	2,2
PAVISAM:	10342	100 %		100 %			100 %			
Migranti, etniskās minoritātes	11	90,9	9,1	9,1	81,8	9,1	27,3	18,2	54,5	0,0
Romu kopienas pārstāvji	176	68,8	31,2	31,3	60,8	8,0	34,7	42,0	22,7	0,6
Patvēruma meklētāji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Citi	10155	44,0	56,4	31,6	54,2	14,6	7,7	36,8	49,1	6,8
PAVISAM:	10342	100 %		100 %			100 %			
Personas ar fiziska rakstura traucējumiem	507	56,0	44,0	37,1	47,9	15,0	5,9	31,4	58,0	4,7
Personas ar garīga rakstura traucējumiem	107	75,7	24,3	20,6	67,3	12,1	44,9	31,8	20,6	2,8
Personas ar psihisko saslimšanu	247	66,8	33,2	22,3	61,1	16,6	10,9	34,8	49,4	4,9
Citi	9481	42,7	57,3	31,6	54,1	14,3	7,8	37,1	48,2	6,9
PAVISAM:	10342	100 %		100 %			100 %			
No narkotiskām un alkoholiskām vielām atkarīgās personas	19	47,4	52,6	21,1	68,4	10,5	26,3	36,8	31,6	5,3
Māmiņas pēc maternitātes atvaļinājuma	252	1,6	98,4	33,7	64,7	1,6	1,6	20,2	69,8	8,3
Ieslodzītie un no ieslodzījuma atbrīvotās personas	2740	82,5	17,5	25,1	66,3	8,6	23,9	50,3	25,1	0,7
Diskriminētie (reliģiskās pārliecības, seksuālās orientācijas u.c. iemeslu dēļ)	107	26,2	73,8	15,9	57,0	27,1	1,9	17,8	72,9	7,5
Citi	7224	31,5	68,5	34,1	49,0	16,9	2,4	32,4	56,2	8,9
PAVISAM:	10342	100 %		100 %			100 %			

2.pielikums. Kopsavilkums par prioritātes „Vienādas iespējas sievietēm un vīriešiem” projektu ietvaros sniegto atbalstu personām līdz EQUAL projektu īstenošanas beigām – 2007.12.31.

Sabiedrības grupas:	Kopā (skaits):	Tajā skaitā, īpatsvars(%)								
		Dzimums		Vecums			Izglītība			
		vīrieši	sievietes	< 25	25 - 50	> 50	bez pamata	pamata	vidējā	augstākā
Bezdarbnieki	1002	6,8861	93,1	12,28	60,7	27,0	1,6	16,5	54,0	27,9
Nodarbinātie	1975	5,8221	94,2	7,9	69,98	22,1	0,9	11,9	44,2	43,0
Citi (bez statusa)	1375	18,85	81,2	45,5	17,8	36,7	15,5	47,5	25,2	11,8
Pavisam:	4352	100		100			100			
Migranti, etniskās minoritātes	21	0,0	100,0	19,0	57,1	23,8	19,0	23,8	23,8	33,3
Romu kopienas pārstāvji	13	0,0	100,0	7,7	46,2	46,2	30,8	53,9	15,4	0,0
Patvēruma meklētāji	0	0,0	0	0,0	0	0	0,0	0,0	0,0	0
Citi	4318	10,1	89,9	20,9	51,3	27,8	5,5	24,1	40,6	29,7
Pavisam:	4352	100		100			100			
Personas ar fiziska rakstura traucējumiem	810	5,4	94,6	10,0	39,8	50,2	2,3	61,7	34,3	1,6
Personas ar garīga rakstura traucējumeim	43	2,3	97,7	58,1	39,5	2,3	7,0	69,8	20,9	2,3
Personas ar psihisko saslimšanu	1	0,0	100,0	0,0	100,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Citi	3498	10,7	89,3	22,9	54,1	23,0	6,4	15,0	42,1	36,5
Pavisam:	4352	100		100			100			
No narkotiskām un alkoholiskām vielām atkarīgās personas	3	33,3	66,7	33,3	33,3	33,3	0,0	66,7	0,0	33,3
Māmiņas pēc maternitātes atvaļinājuma	6	0,0	100,0	0,0	83,3	16,7	0,0	50,0	33,3	16,7
Ieslodzītie un no ieslodzījuma atbrīvotās personas	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Diskriminētie (religiģiskās pārliecības, seksuālās orientācijas u.c. iemeslu dēļ)	30	0,0	100,0	0,0	36,7	63,3	3,3	56,7	33,3	6,7
Citi	4313	10,1	89,9	21,0	51,4	27,6	5,7	23,9	40,5	29,9
Pavisam:	4352	100		100			100			

3.pielikums. Kopsavilkums par prioritātes „Patvēruma meklētāji” projektu ietvaros sniegto atbalstu personām līdz EQUAL projekta īstenošanas beigām – 2007.12.31.

Sabiedības grupas:	Kopā (skaits):	tajā skaitā, īpatsvars (%):								
		Dzimums		Vecums			Izglītība			
		vīrieši	sievietes	< 25	25 - 50	> 50	bez pamata	pamata	vidējā	augstākā
Bezdarbnieki	9	33,33	66,67	22,22	77,78		11,11	44,44	22,22	22,22
Nodarbinātie	1		100,00	100,00				100,00		
Citi (bez statusa)	16	81,25	18,75	50,00	43,75	6,25	37,50	50,00	6,25	6,25
Pavisam:	26	100		100			100			
Migranti, etniskās minoritātes										
Romu kopienas pārstāvji										
Patvēruma meklētāji	13	76,92	23,08	46,15	46,15	7,69	46,15	38,46	7,69	7,69
Citi	13	46,15	53,85	38,46	61,54		7,69	61,54	15,38	15,38
Pavisam:	26	100		100			100			
Personas ar fiziska rakstura traucējumiem										
Personas ar garīga rakstura traucējumiem										
Personas ar psihisko saslimšanu										
Citi	26	61,54	38,46	42,31	53,85	3,85	26,92	50,00	11,54	11,54
Pavisam:	26	100		100			100			
No narkotiskām un alkoholiskām vielām atkarīgās personas	3	33,33	66,67		100,00		33,33	66,67		
Māmiņas pēc maternitātes atvaļinājuma	1		100,00		100,00				100,00	
Ieslodzītie un no ieslodzījuma atbrīvotās personas										
Diskriminētie (religiskās pārliecības, seksuālās orientācijas u.c. iemeslu dēļ)	1	100,00			100,00				100,00	
Citi	21	66,67	33,33	52,38	42,86	4,76	28,57	52,38	4,76	14,29
Pavisam:	26	100		100			100			

4.pielikums. Sagatavotās izdevumu deklarācijas un saņemtie maksājumi no EK, EUR

Izdevumu deklarācijas kārtas Nr.	Sertificēto attiecināmo izdevumu periods	Deklarēto izdevumu summa, EUR		Izdevumu deklarācijas nosūtīšanas datums EK	Saņemtais maksājums no EK EUR	Maksājuma saņemšanas datums no EK
		Kopā	t.sk. ESF			
1.izdevumu deklarācija	01.04.2004.- 30.06.2005.	117 030,93	87 773,20	23.08.2005.	87773,19	05.12.2005.
2. izdevumu deklarācija	01.07.2005.- 30.09.2005.	395 154,22	296 365,68	24.11.2005.	296 365,49	22.02.2006.
3.izdevumu deklarācija	01.10.2005.- 31.12.2005.	640 106,10	480 079,59	08.03.2006.	480 079,56	29.03.2006.
4. izdevumu deklarācija	01.01.2006.- 31.03.2006.	779 498,22	584 623,68	25.05.2006.	584 623,56	27.06.2006.
5.izdevumu deklarācija	01.04.2006.- 30.06.2006.	531 951,02	398 963,28	04.09.2006.	398 963,63	16.10.2006.
6. izdevumu deklarācija	01.07.2006.- 30.09.2006.	1 213 342,36	910 006,77	01.12.2006.	910 006,26	23.02.2007.
7. izdevumu deklarācija	01.10.2006.- 31.12.2006.	1 672 568,33	1 254 426,25	20.02.2007.	1 254 426,11	17.04.2007.
8. izdevumu deklarācija	01.01.2007.- 31.03.2007.	914 645,62	685 984,21	23.05.2007.	685 984,03	16.07.2007.
9. izdevumu deklarācija	01.04.2007.- 30.06.2007.	1 351 675,09	1 013 756,33	15.08.2007.	1 013 756,20	26.09.2007.
10. izdevumu deklarācija	01.07.2007.- 30.09.2007.	1 321 671,02	991 253,32	26.10.2007.	628 391,33**	23.11.2007.
11. izdevumu deklarācija	01.10.2007.- 31.12.2007.	983 840,94	737 880,77	19.02.2008.		
12. izdevumu deklarācija	01.01.2008.- 31.03.2008.	348 990,84	261 743,14	04.06.2008.		
13. izdevumu deklarācija	01.04.2008.- 30.06.2008.	310 299,80	232 724,85	15.09.2008.		
14. izdevumu deklarācija*	01.07.2008.- 31.12.2008.	119 099,14	89 324,36			
Kopā		10 699 873,63	8 024 905,43		6 340 369,36	

* Noslēguma deklarācija

** EK maksājums par 10.deklarāciju aprēķināts ņemot vērā 1999.06.21. padomes Regulas (EK) 1260/1999 32.pantu, ka kopējie starpposmu un avansu maksājumi nedrīkst pārsniegt 95% no EK lēmumā noteiktā EQUAL apjoma

5.pielikums. Kopsavilkuma finanšu tabula uz 2008.12.31., EUR

Projekta identifikācijas Nr.	EQUAL programmas prioritātes/tēmas/projekta nosaukums	Atbalsta joma (SFC)	Piešķirts ESF finansējums 2004.- 2006. gadam, EUR*	Deklarētie ESF izdevumi līdz 31.12.2008., EUR**				Deklarētie ESF izdevumi procentos no piešķirtā	Saņemti maksājumi no EK, EUR***
				Kopā	tai skaitā				
					1.posmā (Action 1)	2.posmā (Action 2)	3.posmā (Action 3)		
	Prioritāte „Darba spēju veicināšana” kopā	21	4 161 873,25	4 181 671,64	159 915,13	3 328 742,85	693 013,66	100,48	3 543 726,66
	Tēma A								
LV-1	Personu ar garīgiem traucējumiem un psihiskām slimībām integrācija darba tirgū	21	411 557,25	414 319,16	9 573,72	307 735,74	97 009,70	100,67	338 887,00
LV-2	Jauni risinājumi bijušo ieslodzīto nodarbinātības veicināšanai	21	1 499 999,75	1 499 039,53	25 752,42	1 236 335,81	236 951,30	99,94	1 226 091,90
LV-3	Invalīdiem draudzīgas pārmaiņas valsts likumdošanā, nodarbinātības vidē, nodokļu politikā un sabiedrības apziņā, lai padarītu invalīdu darba pielietojumu konkurētspējīgu darba tirgū un veicinātu tā pārtapšanu par invalīdu sociālās integrācijas virzītāju	21	80 937,75	81 725,56	21 756,88	59 968,68		100,97	81 725,56
LV-4	Apmācība datoru un interneta lietošanā Latvijas bezdarbniekiem	21	760 735,50	767 048,41	65 267,43	476 626,78	225 154,20	100,83	767 048,41
LV-5	Invalīdu nodarbinātības veicināšana	21	1 408 643,00	1 419 538,98	37 564,68	1 248 075,84	133 898,46	100,77	1 129 973,79

Projekta identifikācijas Nr.	EQUAL programmas prioritātes/tēmas/projekta nosaukums	Atbalsta joma (SFC)	Piešķirts ESF finansējums 2004.- 2006. gadam, EUR*	Deklarētie ESF izdevumi līdz 31.12.2008., EUR**			Deklarētie ESF izdevumi procentos no piešķirtā	Saņemti maksājumi no EK, EUR***	
				Kopā	tai skaitā				
					1.posmā (Action 1)	2.posmā (Action 2)			3.posmā (Action 3)
	Prioritāte „Vienādas iespējas sievietēm un vīriešiem” kopā	25	2 820 558,75	2 797 013,50	103 966,33	1 950 715,99	742 331,18	99,17	2 351 629,42
	Tēma G kopā	25	1 854 784,50	1 825 020,84	54 540,61	1 246 732,63	523 747,60	98,40	1 453 476,60
LV-7	Psihosociāla, medicīniska un garīga atbalsta sistēma neizārstējami slimam bērnam	25	243 220,50	245 119,90	6 924,29	139 440,40	98 755,21	100,78	204 837,94
LV-9	Klusās rokas	25	257 268,75	259 658,57	9 614,04	187 787,52	62 257,01	100,93	259 658,57
LV-10	Atvērtu darba tirgu sievietēm	25	1 315 757,25	1 320 242,37	38 002,28	919 504,71	362 735,38	100,34	988 980,09
	Nesadalītā finansējuma rezerve tēmai G	25	38 538,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Tēma H kopā	25	965 774,25	971 992,66	49 425,72	703 983,36	218 583,58	100,64	898 152,82
LV-8	Profesiju segregācijas cēloņu mazināšana	25	965 774,25	971 992,66	49 425,72	703 983,36	218 583,58	100,64	898 152,82
	Prioritāte „Atbalsts patvēruma meklētājiem” kopā	22	401 289,00	402 472,29	9 840,82	321 179,17	71 452,30	100,29	322 589,57
LV-6	Soli pa solim	22	401 289,00	402 472,29	9 840,82	321 179,17	71 452,30	100,29	322 589,57
	Tehniskā palīdzība kopā	41	642 063,00	643 748,00	102 945,68	320 124,17	220 678,15	100,26	485 286,66

Projekta identifikācijas Nr.	EQUAL programmas prioritātes/tēmas/projekta nosaukums	Atbalsta joma (SFC)	Piešķirts ESF finansējums 2004.- 2006. gadam, EUR*	Deklarētie ESF izdevumi līdz 31.12.2008., EUR**			Deklarētie ESF izdevumi procentos no piešķirtā	Saņemti maksājumi no EK, EUR***	
				Kopā	tai skaitā				
					1.posmā (Action 1)	2.posmā (Action 2)			3.posmā (Action 3)
	Attiecināmie vadības, ieviešanas, uzraudzības un kontroles izdevumi	41	321 031,50	327 435,63	31 412,02	176 290,78	119 732,83	101,99	263 924,17
	Citas attiecināmās tehniskās palīdzības aktivitātes	41	321 031,50	316 312,37	71 533,66	143 833,39	100 945,32	98,53	221 362,49
	KOPĀ PROGRAMMA		8 025 784,00	8 024 905,43	376 667,96	5 920 762,18	1 727 475,29	99,99	6 703 232,31 -362 862,95 6 340 369,36

* Piešķirtais finansējums EUR tiek aprēķināts, līgumos apstiprinātajam attiecināmajam finansējumam latos pielietojot kursu 1EUR = 0,702804 lati

** Tabulā iekļauta informācija par maksājumu iestādes sertificētiem EQUAL attiecināmajiem izdevumiem periodā no 2004.01.01. līdz 2008.12.31. (EQUAL izdevumu deklarācijas Nr.1, Nr.2, Nr.3, Nr.4, Nr.5, Nr.6, Nr.7, Nr.8, Nr.9, Nr.10, Nr.11, Nr.12, Nr.13), kā arī par minētajā periodā EQUAL attiecināmajiem izdevumiem, kas iekļauti noslēguma izdevumu deklarācijā Nr.14.

*** Tabulā iekļauta informācija par EK saņemtajiem maksājumiem līdz 2008.12.31. par izdevumu deklarācijām, kas iesniegtas un atmaksātas no EK (Nr.1, Nr.2, Nr.3, Nr.4, Nr.5, Nr.6, Nr.7, Nr.8, Nr.9, Nr.10). Kolonnā par saņemtajiem maksājumiem no EK projektu sadalījumā nav ņemts vērā tas, ka, lai ievērotu Padomes regulas Nr.1260/1999 32.pantu, ka kopējie starpposmu un avansu maksājumi nedrīkst pārsniegt 95% no EK lēmumā noteiktā ESF apmēra, EK maksājums par izdevumu deklarāciju nr.10. tika veikts par 362862,95 EUR mazāks nekā deklarēts.

6.pielikums. „N+2” noteikuma ievērošana EQUAL programmā. ESF līdzfinansējuma daļa (EUR) (75%)

Gads	Dekl. nr	Datums	Pārskata periods	EK Avanss EUR	ESF finansējuma (75%) plāns programmā EUR	Sagatavotā deklarācija LM - ESF finansējums kopā (75%) EUR	Deklarācija apstiprināta VK (nosūtīts EK) - ESF daļa 75% EUR	Apstiprināts EK un veikts maksājums par ESF daļu 75% (EUR)	2004.g. - n+2 (atskaitot avansu)	2004.+2005.g. - n+2 (atskaitot avansu)	2004.-2006.g. Piešķirums ESF 75%				
									ESF (75%) summa, kas jādeklarē līdz 2006.g. beigām (pret 2004.g.plānu) - atskaitot 2004.g.avansu	Deklarētie ESF izd.% pret 2004.g. Plānu, atskaitot EK 2004.g.avansu	2004.+2005.g. ESF (75%) summa, kas jādeklarē līdz 2007.g. beigām - atskaitot 2004.+2005.g.avansu	Deklarētie ESF izd.% pret 2004.+2005.g.plānu, atskaitot EK 2004.+2005.g.avansu	ESF 75% summa, kas nav apgūta pret plānoto	Deklarēts % pret programmas finansējumu	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
2004					1 876 937				1074358,60		3295601,56				
		29.07.2004.		802 578,40											
2005					2 702 790										
		06.05.2005.		481 547,04											
LM	1.	03.08.2005.	01.01.2004.- 30.06.2005.			87 773,20			986 585,40	8,17			7 938 010,80	1,09	
VK		19.08.2005.					87 773,20								
EK		05.12.2005.						87 773,19							
LM	2.	21.10.2005.	01.01.2004.- 30.09.2005.			384 138,88			690 220	35,76			7 641 645,12	4,79	
VK		23.11.2005.					384 138,88								
EK		22.02.2006.						384 138,68							
2006					3 446 057										
LM	3.	08.02.2006.	01.01.2004.- 31.12.2005.			864 218,47			210 140,13	80,44			7 161 565,53	10,77	
VK		07.03.2006.					864 218,47								
EK		29.03.2006.						864 218,24							
LM	4.	24.04.2006	01.01.2004.- 31.03.2006.			1 448 842,15			-374 483,55	134,86	1846759,41	43,96	6 576 941,85	18,05	
VK		24.05.2006					1 448 842,15								
EK		27.06.2006						1 448 841,80							
LM	5.	03.08.2006	01.01.2004.- 30.06.2006.			1 847 805,43					1447796,13	56,07	6 177 978,57	23,02	
VK		04.09.2006					1 847 805,43								
EK		16.10.2006						1 847 805,43							
LM	6.	27.10.2006	01.01.2004.- 30.09.2006.			2 757 812,20					537 789,36	83,68	5 267 971,80	34,36	
VK		30.11.2006					2 757 812,20								
EK		23.02.2007						2 757 811,69							

2007																
LM	7.	17.01.2007.	01.01.2004.- 31.12.2006.		4 012 238,45								-716 636,89	121,75	4 013 545,55	49,99
VK		20.02.2007.				4 012 238,45										
EK		17.04.2007						4 012 237,80								
LM	8.	26.04.2007.	01.04.2004.- 31.03.2007.		4 698 222,66										3 327 561,34	58,54
VK		23.05.2007				4 698 222,66										
EK		16.07.2007						4 698 221,83								
LM	9.	19.07.2007.	01.04.2004.- 30.06.2007.		5 711 978,99										2 313 805,01	71,17
VK		14.08.2007.				5 711 978,99										
EK		26.09.2007.						5 711 978,03								
LM	10.	08.10.2007.	01.04.2004.- 30.09.2007.		6 703 232,31										1 322 551,69	83,52
VK		26.10.2007.				6 703 232,31										
EK		23.11.2007.						6 340 369,36								
2008																
LM	11.	25.01.2007.	01.04.2004.- 31.12.2007.		7 441 113,08										584 670,92	92,72
VK		18.02.2008				7 441 113,08										
EK																
LM	12.	12.05.2008.	01.04.2004.- 31.03.2008.		7 702 856,22										322 927,78	95,98
VK		04.06.2008.				7 702 856,22										
EK																
LM	13.	26.08.2008.	01.04.2004.- 30.06.2008.		7 935 581,07										90 202,93	98,88
VK		15.09.2008.				7 935 581,07										
EK																
2009																
LM	14.	30.01.2009.	01.04.2004.- 31.12.2008.		8 024 905,43										878,57	99,99
VK																
EK																
Kopā				1284125,44	8 025 784	8 024 905,43										

* EK maksājums par 10.deklarāciju aprēķināts ņemot vērā 1999.06.21. padomes Regulas (EK) 1260/1999 32.pantu, ka kopējie starposmu un avansu maksājumi nedrīkst pārsniegt 95% no EK lēmumā noteiktā EQUAL apjoma.

7.pielikums. EQUAL tehniskās palīdzības darba programma un rezultātus raksturojošie rādītāji.

Nr.p.k. ¹⁴	Projekta aktivitāte ¹⁵	Rezultāts ¹⁶	Izpildes rādītāji 2005, 2006., 2007., 2008.gados			
			2005.gada fakts	2006.gada fakts	2007.gada fakts	2008.gada fakts uz 30.09.2008.
I	Atbalsts <i>EQUAL</i> programmas vadībā un uzraudzībā iesaistītajām institūcijām, finanšu kontroļu un audita veikšana					
3.	<i>EQUAL</i> programmas un projektu vadība un uzraudzība					
3.1.	Programmēšanas, normatīvo un metodisko dokumentu un to grozījumu sagatavošana, tajā skaitā	- sagatavoti programmēšanas, normatīvie un metodiskie dokumenti un to grozījumi	Sagatavoti grozījumi MK 07.09.2004. noteikumos Nr.782; 8 Labklājības ministrijas normatīvie dokumenti un 2 metodiskie dokumenti	- 5 normatīvo dokumentu grozījumi	- 3 normatīvie dokumenti - 3 normatīvo dokumentu grozījumi	- 3 normatīvo dokumentu grozījumi
		-sagatavoti grozījumi <i>EQUAL</i> programmā un programmas papildinājumā	precizēta programmas papildinājuma finanšu tabula	Sagatavoti priekšlikumi PP grozījumiem	- precizēta <i>EQUAL</i> programmas un programmas papildinājuma finanšu tabula	
		-sagatavotas rokasgrāmatas	Sagatavotas 2 rokasgrāmatas	Sagatavota <i>EQUAL</i> projektu pašnovērtējuma metodoloģija		
3.2.	Vadošās iestādes funkciju veikšana	-noorganizētas UK sēdes	Sagatavotas 2 UK sēdes un sēžu protokoli	- 2 UK sēdes un sēžu protokoli	- noorganizētas 2 UK sēdes (26.06.2007., 13.11.2007.), protokoli,	- UK sēde 12.06.2008., sēdes protokols

¹⁴ Nr.p.k. sakrīt ar *EQUAL* tehniskās palīdzības projektā norādītiem aktivitāšu numuriem

¹⁵ Projekta aktivitāte sakrīt ar *EQUAL* tehniskās palīdzības projektā norādītajām aktivitātēm

¹⁶ Rezultāts sakrīt ar *EQUAL* tehniskās palīdzības projektā norādītiem rezultātiem

Nr.p.k ¹⁴	Projekta aktivitāte ¹⁵	Rezultāts ¹⁶	Izpildes rādītāji 2005, 2006., 2007., 2008.gados			
			2005.gada fakts	2006.gada fakts	2007.gada fakts	2008.gada fakts uz 30.09.2008.
		-sagatavots gadskārtējais un noslēguma ziņojums	Sagatavots EQUAL ieviešanas ziņojums par 2004.gadu (EK atbilstību prasībām apstiprinājusi 14.09.)	- 1 gadskārtējais ziņojums	- Sagatavots un 27.06.2007. EK nosūtīts gadskārtējais ieviešanas ziņojums par 2006.gadu.	- 1 gadskārtējais ziņojums par 2007.gadu
		- nodrošināta informācijas sistēmas darbība	- darbojas 1 EQUAL informācijas sistēma	- darbojas 1 informācijas sistēma	- darbojas 1 informācijas sistēma	- darbojas 1 informācijas sistēma
		- nodrošināta <i>EQUAL</i> programmas un projektu novērtēšana, sagatavoti novērtēšanas ziņojumi	EQUAL programmas un projektu īstenošanas 2005.gada novērtēšanas ziņojums 30.09.2005.iesniegts EK	nodrošināta 2006. gada novērtēšanas ziņojuma iesniegšana EK	Sagatavots un 21.11.2007. iesniegts EK 2007.gada novērtēšanas ziņojums	- 1 2008. gada novērtēšanas ziņojums
		- ieviests komunikācijas pasākumu plāns, īstenoti informācijas un publicitātes pasākumi	- ieviests EQUAL komunikācijas pasākumu plāns Labklājības ministrijā 2005.gadam	- ieviests informācijas un publicitātes plāns 2006.gadam	Organizēta 2007.gada komunikācijas plāna izpilde saskaņā ar 1., 2. 3. un 4.cet. plānu	Organizēta 2008.gada komunikācijas plāna izpilde saskaņā ar plānu
		-sagatavoti ziņojumi par neatbilstībām	Sagatavoti 3 ziņojumi	- 4 ziņojumi	-4 ziņojumi	- 3 ziņojumi
		-pārbaudītas izdevumu deklarācijas	Pārbaudītas 2 deklarācijas	- pārbaudītas 4 deklarācijas	- pārbaudītas 4 deklarācijas	- pārbaudītas 3 deklarācijas
		-izskatīti ziņojumi par veiktajiem auditiem un pārbaudēm	Izskatīti 15 ziņojumi	- izskatīti 15 ziņojumi (12 pārbaudītu ietvaros 15 ziņojumi)	- izskatīti 11 ziņojumi	
3.3.	<i>EQUAL</i> projektu ieviešanas vadība un uzraudzība	- noslēgti līgumi par <i>EQUAL</i> projektu īstenošanu	Noslēgti 10 līgumi un 12 vienošanās par precizējumiem līgumos	- 8 vienošanās par precizējumiem līgumos	- 25 vienošanās par precizējumiem līgumos	

Nr.p.k. ¹⁴	Projekta aktivitāte ¹⁵	Rezultāts ¹⁶	Izpildes rādītāji 2005, 2006., 2007., 2008.gados			
			2005.gada fakts	2006.gada fakts	2007.gada fakts	2008.gada fakts uz 30.09.2008.
		- pārbaudīti progresu ziņojumi un finansējuma pieprasījumi	Pārbaudīti 48 progresu ziņojumi un finansējuma pieprasījumi	- 49 progresu ziņojumi un finansējuma pieprasījumi	- 2007.g.janv.-dec. pārbaudīti un apstiprināti 58 progresu ziņojumi un finansējuma pieprasījumi	- 7 progresu ziņojumi, noslēguma ziņojumi un finansējuma pieprasījumi
		- sagatavoti ziņojumi par projektu ieviešanas gaitu	1 ziņojums (=EQUAL ieviešanas ziņojumu)	- informācija iekļauta ikgadējā ieviešanas ziņojumā un LM pārskatos.	- 1 ziņojums	- informācija gadskārtējā ieviešanas ziņojumā par 2007.gadu
		-projektu īstenošanas dati ievadīti <i>EQUAL</i> informācijas sistēmā	10 projektu un <i>EQUAL</i> tehniskās palīdzības informācija ievadīta <i>EQUAL IS</i>	- 11 projektu (t.sk.TP) informācija ievadīta <i>EQUAL IS</i>	- 11 projektu informācija ievadīta <i>EQUAL IS</i>	- 11 projektu informācija ievadīta <i>EQUAL IS</i>
3.4.	<i>EQUAL</i> programmas un projektu, tajā skaitā <i>EQUAL</i> tehniskās palīdzības finanšu vadības un uzraudzības pasākumu veikšana	- sagatavoti finansējuma plānošanas dokumenti un to grozījumi atbilstoši valsts budžeta metodikai	Sagatavots VB pieprasījums 2006.gadam. Sagatavoti 1 grozījumi VB likumā 2005.gadam. Sagatavoti 1 grozījumi VB likumā 2005.gadam 31.panta kārtībā.	- 2.grozījumi (asignējumu pārdale) VB likumā 2006.gadam 26.panta kārtībā un grozījumi 2006.g. likumā - 1 VB pieprasījums 2007.gadam	- 1 VB pieprasījums 2008.gadam - sagatavoti 2 grozījumi VB likumā 2007.gadam	- 1 VB grozījumi,
		- sagatavotas atskaites par budžeta izpildi	Sagatavotas 3 atskaites – uz 2005.gada 6; 9; un 12 mēnešiem.	- 4 atskaites – par 2005.gadu un 2006.gada 1., 2., 3. ceturksni	- 4 atskaites	- 3 atskaites
		- sagatavoti finansējuma pieprasījumi	Sagatavoti 3 tehniskās palīdzības finansējuma pieprasījumi – par 2004.gadu, par 2005.gada 1.pusgadu un par 2005.gada 3.ceturksni.	- 4 tehniskās palīdzības finansējuma pieprasījumi	- 5 tehniskās palīdzības finansējuma pieprasījumi	- 3 tehniskās palīdzības finansējuma pieprasījumi (t.sk. par 2008.gada 2.-3. cet.)

Nr.p.k. ¹⁴	Projekta aktivitāte ¹⁵	Rezultāts ¹⁶	Izpildes rādītāji 2005, 2006., 2007., 2008.gados			
			2005.gada fakts	2006.gada fakts	2007.gada fakts	2008.gada fakts uz 30.09.2008.
		- sagatavoti maksājumu dokumenti	Sagatavoti 30 maksājumu uzdevumi par <i>EQUAL</i> projektu īstenošanu Sagatavoti 46 maksājumu uzdevumi par atmaksu valsts pamatbudžetā. Sagatavoti maksājumu uzdevumi par tehniskās palīdzības attiecināmo izdevumu veikšanu.	- 25 maksājumu uzdevumi par <i>EQUAL</i> projektu īstenošanu (NVO) - 47 maksājumu uzdevumi par atmaksu valsts pamatbudžetā - maksājumu uzdevumi par tehniskās palīdzības attiecināmo izdevumu veikšanu 1., 2. ceturksnī	- 33 maksājumu uzdevumi par <i>EQUAL</i> projektu īstenošanu - 57 maksājumu uzdevumi par atmaksu valsts pamatbudžetā - maksājumu uzdevumi par tehniskās palīdzības attiecināmo izdevumu veikšanu	- 3 maksājumu uzdevumi par <i>EQUAL</i> projektu īstenošanu - 10 maksājumu uzdevumi par atmaksu valsts pamatbudžetā - maksājumu uzdevumi par tehniskās palīdzības attiecināmo izdevumu veikšanu
		- sagatavotas un pārbaudītas izdevumu deklarācijas	Sagatavotas 2 izdevumu deklarācijas par periodu līdz 30.06.2005. un līdz 30.09.2005.	- 4 izdevumu deklarācijas	- 4 izdevumu deklarācijas	- 1 izdevumu deklarācija
		- sagatavotas izdevumu prognozes	Sagatavotas 12 izdevumu prognozes	- 12 izdevumu prognozes	- 12 izdevumu prognozes	- 8 izdevumu prognozes
		- veikta saņemtā, izmaksātā un atmaksājamā <i>EQUAL</i> finansējuma uzskaite	Veikta <i>EQUAL</i> finansējuma uzskaite	- veikta <i>EQUAL</i> finansējuma uzskaite	- veikta <i>EQUAL</i> finansējuma uzskaite	- veikta <i>EQUAL</i> finansējuma uzskaite
		- sagatavoti ziņojumi par neatbilstībām	Sagatavoti 3 ziņojumi	- 4 ziņojumi	- 4 ziņojumi	- 3 ziņojumi
		- veikta neattaisnoti veikto izdevumu uzskaite	Veikta uzskaite	- veikta uzskaite	- veikta uzskaite	- veikta uzskaite

Nr.p.k. ¹⁴	Projekta aktivitāte ¹⁵	Rezultāts ¹⁶	Izpildes rādītāji 2005, 2006., 2007., 2008.gados			
			2005.gada fakts	2006.gada fakts	2007.gada fakts	2008.gada fakts uz 30.09.2008.
3.5.	Starpresoru vienošanās starp Labklājības ministriju un Valsts kasi par kārtību, kādā nodrošina <i>EQUAL</i> finanšu vadību un izdevumu sertificēšanu, Labklājības ministrijas pienākumu izpilde	- izpildīti Labklājības ministrijas – <i>EQUAL</i> vadošās iestādes pienākumi	Izpildīti vadošās iestādes pienākumi, t.sk. nosūtīti aktualizētie normatīvie akti, 12 izdevumu prognozes, 2 struktūrfondu līdzekļu pieprasījumu prognozes, 2 izdevumu deklarācijas, ziņojumi u.c. informācija.	- izpildīti vadošās iestādes pienākumi, t.sk. nosūtīti aktualizētie normatīvie akti, 12 izdevumu prognozes, 4 izdevumu deklarācijas, veikto pārbaužu dokumenti u.c. informācija	- izpildīti vadošās iestādes pienākumi, t.sk. nosūtītas 12 izdevumu prognozes, 4 izdevumu deklarācijas, ziņojumi u.c. informācija	- izpildīti vadošās iestādes pienākumi, t.sk. nosūtītas 8 izdevumu prognozes, 3 izdevumu deklarācijas, ziņojumi u.c. informācija
3.6.	Nacionālās un starptautiskās sadarbības aktivitāšu <i>EQUAL</i> programmas un projektu ietvaros nodrošināšana	- nodrošināta sadarbība un informācijas apmaiņa ar Eiropas Komisiju un citām ES dalībvalstīm	Sniegta informācija Eiropas komisijai un citām dalībvalstīm	- sniegta informācija Eiropas komisijai un citām dalībvalstīm	- sniegta informācija Eiropas komisijai un citām dalībvalstīm	- sniegta informācija Eiropas komisijai un citām dalībvalstīm
		-noslēgti starptautiskās sadarbības līgumi	Pārbaudīti 14 starpvalstu sadarbības līgumu un veikta to īstenošanas koordinācija			
		-ievadīti un aktualizēti dati Eiropas Komisijas datu bāzēs	Aktualizēti dati EK datu bāzēs ECDB un SFC	- aktualizēti dati EK datu bāzēs ECDB un SFC	- aktualizēti dati EK datu bāzēs ECDB un SFC	- aktualizēti dati EK datu bāzēs ECDB
		-izveidotas NTG	Uzsākta 2 NTG izveide (LM rīkojumi par NTG izveidi apstiprināti 2006.g.janvārī)	- 2 NTG	2 NTG	
		-organizētas NTG sēdes, sagatavoti sēžu protokoli	2005.gadā sēdes nav plānotas	- 8 NTG sēdes, 8 protokoli	- 20 NTG sēdes, 20 protokoli	

Nr.p.k. ¹⁴	Projekta aktivitāte ¹⁵	Rezultāts ¹⁶	Izpildes rādītāji 2005, 2006., 2007., 2008.gados			
			2005.gada fakts	2006.gada fakts	2007.gada fakts	2008.gada fakts uz 30.09.2008.
3.7.	Konsultatīva un metodiska atbalsta sniegšana <i>EQUAL</i> projektu īstenotājiem	-Istenoti konsultatīvi un informatīvi pasākumi -sniegtas konsultācijas	Organizēti 8 konsultatīvi un informatīvi pasākumi <i>EQUAL</i> projektu īstenotājiem, 8 protokoli, sniegtas konsultācijas 10 <i>EQUAL</i> projektu īstenošanā iesaistītam personālam	- 4 konsultatīvi un informatīvi pasākumi <i>EQUAL</i> projektu īstenotājiem, t.sk. ikgadējā konference, protokoli - konsultācijas 9 <i>EQUAL</i> projektu īstenošanā iesaistītam personālam	1 konsultatīvs un informatīvs pasākums <i>EQUAL</i> projektu īstenotājiem (1 protokols), 1 <i>EQUAL</i> noslēguma konference, 19 individuālas konsultācijas projektiem, līdzdalība (uzrunas, prezentācijas) 9 projektu noslēguma pasākumos	Sniegts konsultatīvs atbalsts <i>EQUAL</i> projektiem noslēguma dokumentu sagatavošanas laikā.
4.	Finanšu kontroles un audīts	- sagatavoti finanšu kontroles un auditus reglamentējoši dokumenti	Sagatavoti 2 metodikas un normatīvie dokumenti 94. un 10.papildinājuma), apstiprināti 2 2005.gada pārbaužu plāni	- 2 gada pārbaužu plāni, 1 plāna grozījumi	- 1 pārbaužu plāns	
		- veiktas projektu finansēto darbu, piegāžu un pakalpojumu, kā arī deklarēto izdevumu pārbaudes projekta īstenošanas vietā, sagatavoti pārbaudes ziņojumi	Veiktas 10 pārbaudes, 10 ziņojumi	- 11 pārbaudes (8 projektu 11 partneriem), 12 ziņojumi	- 7 pārbaudes, 7 ziņojumi	- veikta pārbaude ieteikumu izpildes uzraudzība, informācija ievadīta <i>EQUAL</i> IS.
		- veiktas izlases pārbaudes projekta īstenošanas vietā, sagatavoti pārbaude ziņojumi	- 6 pārbaudes, 6 ziņojumi	- 5 pārbaudes, 4 ziņojumi	- 2 pārbaudes, 2 ziņojumi	
		- veiktas <i>EQUAL</i> vadības sistēmas atbilstības un efektivitātes pārbaudes, sagatavoti pārbaude ziņojumi	1 pārbaude, 1 ziņojums		- 2 pārbaudes, 2 ziņojumi	

Nr.p.k ¹⁴	Projekta aktivitāte ¹⁵	Rezultāts ¹⁶	Izpildes rādītāji 2005, 2006., 2007., 2008.gados			
			2005.gada fakts	2006.gada fakts	2007.gada fakts	2008.gada fakts uz 30.09.2008.
		-sagatavots pārskats par veiktajām pārbaudēm	Pārskata periodā pārskati nav gatavoti	informācija iekļauta gadskārtējā ziņojumā un LM vēstulēs Valsts kasei	- 5 pārskati	- sagatavots pārskats par veiktajām pārbaudēm 2007.gadā
II	Citi <i>EQUAL</i> programmas Tehniskās palīdzības pasākumi					
1.	Apmācības	- noorganizēti nepieciešamie mācību kursi - Noorganizēti nepieciešamie pasākumi – semināri, konferences, pieredzes apmaiņas	Nodrošināta <i>EQUAL</i> programmas vadībā, ieviešanā un uzraudzībā iesaistīto darbinieku dalība amatu pienākumu izpildei nepieciešamās apmācībās.	Nodrošinātas darbinieku apmācības	- iekšējas un ārējas darbinieku apmācības	- iekšējas un ārējas darbinieku apmācības
2.	Informācija un publicitāte	- izstrādāta <i>EQUAL</i> komunikāciju stratēģija	Izstrādāts un īstenots komunikācijas pasākumu plāns 2005.gadam	- 1 komunikācijas pasākumu plāns 2006.gadam	- 1 komunikācijas pasākumu plāns 2007.gadam	- 1 komunikācijas pasākumu plāns 2008.gadam
		- sagatavoti informatīvi materiāli	300 plakāti (<i>EQUAL</i> projektu ģeogrāfija); 800 pārliedzīgie kalendāri; 1000 pildspalvas; 150 krūzes; 1000 atstarotāji; 18 pulksteņi.	- informatīvi materiāli atbilstoši plānam	- informācija atbilstoši plānam, izdots buklets „Eiropas Kopienas iniciatīva Latvijā” latviešu (1000 eks.) un angļu (300 eks.) valodās	- 1 publikācija laikrakstā par <i>EQUAL</i> projektu rezultātiem
		- realizēti informatīvie pasākumi	29.11.2005. ikgadējā konference	Nodrošināts atbilstoši pasākumu plānam: - 1 ikgadējā konference - 3 preses relīzes	-organizēta <i>EQUAL</i> programmas noslēguma konference (14.12.2007.)	

Nr.p.k ¹⁴	Projekta aktivitāte ¹⁵	Rezultāts ¹⁶	Izpildes rādītāji 2005, 2006., 2007., 2008.gados			
			2005.gada fakts	2006.gada fakts	2007.gada fakts	2008.gada fakts uz 30.09.2008.
		- sagatavotas reklāmas kampaņas masu medijos	- 2 reklāmas pasākumi nacionālajos preses izdevumos (Diena un „Čas”), 13 publikācijas nacionālajos medijos, iniciētas 19 publikācijas reģionālajā presē	- 3 radio sižeti - 2 intervijas	7 preses relīzes, atbildes uz 3 mediju jautājumiem	
		- sagatavoti TV vai radio raidījumi	- 2 TV sižeti - 4 radio sižeti		2 TV sižeti (Eirobusiņš)	
		- uzturēta interneta mājas lapa	- uzturēta mājas lapa www.esflatvija.lv	- uzturēta mājas lapa www.lm.gov.lv/EQUAL	- uzturēta mājas lapa www.lm.gov.lv/equal	- uzturēta mājas lapa www.lm.gov.lv/equal
3.	Institūciju sadarbība nacionālā un ES līmenī	- noorganizētas NTG sēdes	- 2 NTG sēdes, 2 protokoli	- 8 NTG sēdes, 8 protokoli	- 20 NTG sēdes, 20 protokoli	
		- sadarbības pasākumi un informācijas apmaiņa ar citām ES dalībvalstīm un Eiropas Komisiju	- 1 Baltijas jūras valstu tikšanās pasākums - 2 sadarbības pasākumi ar ES dalībvalstīm	- 1 Baltijas jūras valstu tikšanās pasākums - 5 sadarbības pasākumi ar ES dalībvalstīm	- 1 Baltijas jūras valstu tikšanās pasākums - 7 sadarbības pasākumi ar ES dalībvalstīm	- dalība 2 sanāksmēs
		- noorganizēta dalība Eiropas tematiskajās grupās, vadošo iestāžu sanāksmēs, semināros un forumos	- 1 politikas forums - 4 vadošo iestāžu pārstāvju sanāksmes - 14 semināri un citi pasākumi	- 3 vadošo iestāžu pārstāvju sanāksmes - 9 semināri un citi pasākumi	- 1 tematiskās grupas pasākums - 2 forumi - 2 vadošo iestāžu pārstāvju sanāksme - 6 semināri un citi pasākumi	- dalība 3 konferencēs
4.	EQUAL programmas un projektu novērtēšana	- sagatavoti sākotnējās, pastāvīgās, tematiskās un noslēguma novērtēšanas ziņojumi	Sagatavots 2005.gada novērtēšanas ziņojums	- 1 2006. gada novērtēšanas ziņojums	- 2007.gada novērtēšanas ziņojums	-1 2008.gada gada novērtēšanas ziņojums
5.	Atbalsts EQUAL informācijas sistēmas	- izveidota informācijas sistēma	Izveidota un uzturēta 1 EQUAL IS			

Nr.p.k ¹⁴	Projekta aktivitāte ¹⁵	Rezultāts ¹⁶	Izpildes rādītāji 2005, 2006., 2007., 2008.gados			
			2005.gada fakts	2006.gada fakts	2007.gada fakts	2008.gada fakts uz 30.09.2008.
	izveidei	- attīstīta informācijas sistēmas funkcionalitāte	Pārskata periodā sistēmas funkcionalitātes attīstīšana nav bijusi nepieciešama	- attīstīta sistēmas funkcionalitāte garantijas līguma ietvaros, noslēgts IS uzturēšanas pakalpojumu līgums	- attīstīta sistēmas funkcionalitāte, sagatavots un akceptēts izmaiņu pieprasījums noslēguma ziņojuma sagatavošanai	- noslēgts sistēmas uzturēšanas līgums periodam no 01.04.2008.-15.09.2008.
		-informācijas sistēmas lietotāji	- Informācijas sistēmas lietotāji – <i>EQUAL</i> ieviešanā un uzraudzībā iesaistītais personāls Labklājības ministrijā, Valsts kasē, Finanšu ministrijā	- Informācijas sistēmas lietotāji – <i>EQUAL</i> ieviešanā un uzraudzībā iesaistītais personāls Labklājības ministrijā, Valsts kasē, Finanšu ministrijā	- Informācijas sistēmas lietotāji – <i>EQUAL</i> ieviešanā un uzraudzībā iesaistītais personāls Labklājības ministrijā, Valsts kasē, Finanšu ministrijā	- Informācijas sistēmas lietotāji – <i>EQUAL</i> ieviešanā un uzraudzībā iesaistītais personāls Labklājības ministrijā, Valsts kasē, Finanšu ministrijā

8.pielikums. Eiropas Kopienas iniciatīvas EQUAL vadošās iestādes veikto pārbaūžu un auditu kopsavilkums

EQUAL saēmjs projekts	finansējuma ieviesjs,	Pārbaudes veids (Komisijas regula (EK) Nr.438/2001)	Pārbaudtie attiecināmie izdevumi (LVL) (10.panta pārbaudēm)	Pārbaudītā institūcija	Pārbaudes numurs, pārbaudes uzsāšanas datums	Slēdziens	Ieteikumu izpildes statuss	Informācija pieejama EQUAL IS
Biedrība Latvijas Nedzirdīgo savienība Projekts „Klusās rokas”		<u>4.panta pārbaude</u>	-	Biedrība Latvijas Nedzirdīgo savienība (finansējuma saēmjs)	Nr.1 02.08.2005.	Pozitīvs	-	√
		<u>10.panta pārbaude</u>	64597,32	Biedrība Latvijas Nedzirdīgo savienība (finansējuma saēmjs)	Nr.EQ-06-01 10.02.2006.	Konstatēti trūkumi	Izpildīts	√
		<u>4.panta pārbaude</u>	-	• Biedrība „Latvijas Nedzirdīgo savienība” (finansējuma saēmjs), •Nedzirdīgo jauniešu un viņu draugu organizācija „Efraims” (partneris)	Nr.EQ/P-06-06/06; 05.01.2007.	Pozitīvs pēc trūkumu novēršanas	Izpildīts	√
Valsts probācijas dienests Projekts „Jauni risinājumi ieslodzīto nodarbinātības veicināšanai”		<u>4.panta pārbaude</u>	-	Valsts probācijas dienests (finansējuma saēmjs)	Nr.1 14.06.2005.	Pozitīvs pēc ieteikumu izpildes	Izpildīts	√
		<u>10.panta pārbaude</u>	24144,96	Valsts probācijas dienests (finansējuma saēmjs)	Nr. EQ-05-04 29.09.2005.	Pozitīvs	-	√
		<u>4.panta pārbaude</u>	-	•Labdarības biedrība „Mūsu zemei”,(partneris)	Nr.1 07.02.2006.	Konstatēti trūkumi	Izpildīts	√
				•Ieslodzījuma vietu pārvalde (partneris) t.sk. Valmieras cietums	Nr.1 27.02.2006. Nr.1 24.02.2006.	Konstatēti trūkumi	Izpildīts	√
		<u>4.panta pārbaude</u>		•Valsts probācijas dienests				

		-	(finansējuma saņēmējs), ● Ieslodzījumu vietu pārvalde (partneris)	Nr.EQ/P-01-07/01; 05.02.2007	Pozitīvs pēc trūkumu novēršanas	Izpildīts	√
	<u>10.panta pārbaude</u>	35860,33	● Valsts probācijas dienests, (finansējuma saņēmējs) ● Biedrība „Rīgas pilsētas misija” (partneris) ● Sociālā darba un sociālās pedagoģijas augstskola „Attīstība” (partneris)	Nr.EQ-06-04 05.09.2006. Pārbaude pabeigta 23.01.2007.	Pozitīvs pēc trūkumu novēršanas	Izpildīts	√
	<u>10.panta pārbaude</u>	135795,87	● Valsts probācijas dienests, (finansējuma saņēmējs) ● Valmieras pilsētas pašvaldība, (partneris) ● Labdarības biedrība „Mūsu zemei”, (partneris)	Nr.EQ-07-01(2.06.19); 14.08.2007.	Pozitīvs pēc trūkumu novēršanas	Izpildīts	√
Biedrība „Resursu centrs sievietēm „Marta”” Projekts „Atvērtu darba tirgu sievietēm”	<u>4.panta pārbaude</u>	-	Biedrība „Resursu centrs sievietēm „Marta”” (finansējuma saņēmējs)	Nr.1 17.05.2005	Pozitīvs	-	√
	<u>10.panta pārbaude</u>	23813,88	Biedrība „Resursu centrs sievietēm „Marta”” (finansējuma saņēmējs)	Nr.EQ-05-01 11.07.2005.	Pozitīvs pēc ieteikumu izpildes	Izpildīts	√
	<u>4.panta pārbaude</u>	-	● Nodibinājums „Biedrība „Tehnoloģiju attīstības forums” (partneris) ● Nodibinājums „Sociālās ekonomikas fonds” (partneris)	Nr.1 28.03.2006. Nr.1 10.03.2006.	Konstatēti trūkumi	Izpildīts	√

	<u>4.panta pārbaude</u>	-	Nodibinājums "Baltic Institute of Social Sciences" (partneris)	Nr.EQ/P-02-07/01; 22.03.2007	Pozitīvs pēc trūkumu novēršanas	Izpildīts	√
	<u>10.panta pārbaude</u>	68195,69	<ul style="list-style-type: none"> • Biedrība „Resursu centrs sievietēm „Marta”” (finansējuma saņēmējs), • Biedrība „Lietišķo sieviešu apvienība”(partneris) 	Nr.EQ-07-02(2.06.19); 18.09.2007.	Pozitīvs pēc trūkumu novēršanas	Izpildīts	√
Sabiedrības integrācijas fonds Projekts „Profesiju segregācijas cēloņu mazināšana”	<u>4.panta pārbaude</u>	-	Sabiedrības integrācijas fonds (finansējuma saņēmējs)	Nr.1 11.08.2005.	Pozitīvs pēc ieteikumu izpildes	Izpildīts	√
	<u>10.panta pārbaude</u>	7437,81	Sabiedrības integrācijas fonds (finansējuma saņēmējs)	Nr.EQ-05-07 15.12.2005.	Pozitīvs	-	√
	<u>4.panta pārbaude</u>	-	Latvijas Organizāciju psihologu biedrība (partneris)	Nr.EQ/P-01-06/01 09.10.2006.	Pozitīvs pēc trūkumu novēršanas	Izpildīts	√
	<u>10.panta pārbaude</u>	33495,39	<ul style="list-style-type: none"> • Sabiedrības integrācijas fonds (finansējuma saņēmējs) • Biedrība „Tehnoloģiju attīstības forums” (partneris) 	Nr. EQ-06-05 10.10.2006.	Pozitīvs	Izpildīts	
	<u>4.panta pārbaude</u>	-	SIA „Baltic Project Consulting” (partneris)	Nr.EQ/P-03-07/01; 13.04.2007.	Pozitīvs pēc trūkumu novēršanas	Izpildīts	√
„Garīgās veselības valsts aģentūra” (ar 2007.gada 1.martu - VSIA „Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs”) Projekts „Personu ar garīgiem traucējumiem	<u>4.panta pārbaude</u>	-	„Garīgās veselības valsts aģentūra” (finansējuma saņēmējs)	Nr.1 13.08.2005.	Pozitīvs pēc ieteikumu izpildes	Izpildīts	√
	<u>4.panta pārbaude</u>	-	Biedrība „Latvijas cilvēktiesību centrs” (partneris)	Nr.EQ/P-05-06/01 11.12.2006.	Pozitīvs pēc trūkumu novēršanas	Izpildīts	√
	<u>10.panta pārbaude</u>	25601,36	• „Garīgās veselības valsts	Nr.EQ-06-03	Pozitīvs pēc		

un psihiskām slimībām integrācija darba tirgū”			aģentūra” (finansējuma saņēmējs) ●Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca (partneris)	05.09.2006.	trūkumu novēršanas	Izpildīts	√
	<u>4.panta pārbaude</u>	-	VSIA „Slimnīca „Ģintermuiža”” (partneris)	Nr.EQ/P-04-07/01; 10.07.2007.	Pozitīvs pēc trūkumu novēršanas	Izpildīts	√
VA „Sociālās integrācijas centrs” Projekts „Invalidu nodarbinātības veicināšana”	<u>4.panta pārbaude</u>	-	VA „Sociālās integrācijas centrs” (finansējuma saņēmējs)	Nr.1 12.07.2005.	Pozitīvs pēc ieteikumu izpildes	Izpildīts	√
	<u>10.panta pārbaude</u>	22640,83	VA „Sociālās integrācijas centrs” (finansējuma saņēmējs)	Nr.EQ-05-03 08.09.2005.	Pozitīvs pēc trūkumu novēršanas (t.sk. konstatēti neattaisnoti veikti izdevumi Ls 1 091,05 apmērā, kurus veido: transporta izdevumi Ls 421,78, sakaru pakalpojumi Ls 63,04 un darba algas pārrēķins Ls 606,23)	Izpildīts	√
	<u>4.panta pārbaude</u>	-	●VA „Sociālās integrācijas centrs” (finansējuma saņēmējs) ● SIA „Nacionālās	Nr.EQ/P-02-06/01 23.10.2006.	Pozitīvs pēc trūkumu novēršanas	Izpildīts	√

			rehabilitācijas centrs „Vaivari” (partneris)				
	<u>4.panta pārbaude</u>	-	<ul style="list-style-type: none"> • VA „Sociālās integrācijas centrs” (finansējuma saņēmējs), • Latvijas Neredzīgo biedrība (partneris) 	Nr.EQ/P-05-07/01; 05.09.2007.	Pozitīvs pēc trūkumu novēršanas	Izpildīts	√
Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde Projekts „Soli pa solim”	<u>4.panta pārbaude</u>	-	Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde (finansējuma saņēmējs)	Nr.1 22.09.2005.	Pozitīvs pēc ieteikumu izpildes	Izpildīts	√
	<u>4.panta pārbaude</u>	-	„Caritas Latvija” (partneris)	Nr.EQ/P-03-06/01 16.11.2006.	Pozitīvs pēc trūkumu novēršanas	Izpildīts	√
	<u>10.panta pārbaude</u>	51283,28	Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde (finansējuma saņēmējs)	Nr.EQ-06-02 10.04.2006.	Pozitīvs	-	√
	<u>4.panta pārbaude</u>	-	„Caritas Latvija” (partneris)	Nr.EQ/P-06-07/01; 17.10.2007.	Pozitīvs pēc trūkumu novēršanas	Izpildīts	√
Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju asociācija Projekts „Apmācība datoru un interneta lietošanā Latvijas bezdarbniekiem”	<u>4.panta pārbaude</u>	-	Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju asociācija (finansējuma saņēmējs)	Nr.1 02.06.2005.	Pozitīvs pēc ieteikumu izpildes	Izpildīts	√
	<u>10.panta pārbaude</u>	84258,48	Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju asociācija (finansējuma saņēmējs)	Nr.EQ-05-05 06.10.2005.	Pozitīvs	-	√
	<u>4.panta pārbaude</u>	-	•Valmieras pilsētas pašvaldība (partneris)	Nr.1 11.04.2006.	Pozitīvs	-	√
			•Preiļu rajona padome	Nr.1 20.04.2006.	Konstatēti	Izpildīts	√

			(partneris)		trūkumi		
Bērnu paliatīvās aprūpes biedrība Projekts „Psihosociāla, medicīniska un garīga atbalsta sistēma neizārstējami slimam bērnam un viņa ģimenei pirms un pēc bērna nāves, lai palīdzētu līdzsvarot ģimenes un darba dzīvi, reintegrēties sabiedrībā un darba tirgū”	<u>4.panta pārbaude</u>	-	Bērnu paliatīvās aprūpes biedrība (finansējuma saņēmējs)	Nr.1 26.07.2005.	Pozitīvs pēc ieteikumu izpildes	Izpildīts	√
	<u>10.panta pārbaude</u>	43918,10	Bērnu paliatīvās aprūpes biedrība (finansējuma saņēmējs)	Nr.EQ-05-06 25.11.2005.	Pozitīvs	-	√
	<u>4.panta pārbaude</u>	-	Bērnu paliatīvās aprūpes biedrība (finansējuma saņēmējs)	Nr.EQ/P-04-06/01 24.11.2006.	Pozitīvs pēc trūkumu novēršanas	Izpildīts	√
Latvijas Asociācija cilvēkiem ar kustību traucējumiem „Pontes” Projekts „Invalidiem draudzīgas pārmaiņas valsts likumdošanā, nodarbinātības vidē, nodokļu politikā un sabiedrības apziņā, lai padarītu invalīdu darba pielietojumu konkurētspējīgu darba tirgū un veicinātu tā pārtapšanu par invalīdu sociālās integrācijas virzītājspēku”	<u>4.panta pārbaude</u>	-	Latvijas Asociācija cilvēkiem ar kustību traucējumiem „PONTES” (finansējuma saņēmējs)	Nr.1 03.05.2005.	Negatīvs	Līgums ar „Pontes” lauzts 10.01.2006.	√
	<u>10.panta pārbaude</u>	16870,73	Latvijas Asociācija cilvēkiem ar kustību traucējumiem „PONTES” (finansējuma saņēmējs)	Nr.EQ-05-02 24.08.2005.	Negatīvs (t.sk., konstatēti neattaisnoti veikti izdevumi Ls 367,58 apmērā, kurus veido: ārvalstu pārbraucieni Ls 343,61 un telefonsarunas Ls 23,97)	Līgums ar „PONTES” lauzts 10.01.2006.	√

* pārbaudes datums projekta īstenošanas vietā